

GMINA SUCHY LAS
STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW
ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO
CZĘŚĆ A

Uwarunkowania zagospodarowania przestrzennego

Załącznik nr 1 do uchwały Rady Gminy Suchy Las z dnia roku w sprawie uchwalenia Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Suchy Las wraz z rysunkiem nr 1 „Uwarunkowania zagospodarowania przestrzennego gminy Suchy Las”

Suchy Las, 2011 r.

ZESPÓŁ AUTORSKI STUDIUM:

Główny Projektant

mgr inż. arch. Marian Kopliński
(POIU Nr G-083/2002)

Projektanci

mgr inż. Maciej Smółka
mgr inż. Katarzyna Deptuła
inż. Monika Osowska

Opracowanie wykonano w:

BDK-INPLUS Sp. z o.o.

10-686 Olsztyn
ul. Wilczyńskiego 25E/215
biuro@inplus.pl

SPIS TREŚCI

I.	Wstęp.....	7
1.	Podstawa prawna opracowania	7
2.	Cel i zakres opracowania.....	7
3.	Forma opracowania	8
II.	Położenie i ogólna charakterystyka gminy	8
1.	Powiązania funkcjonalne	9
2.	Powiązania komunikacyjne.....	10
3.	Powiązania infrastrukturalne	11
III.	Uwarunkowania wynikające ze stanu środowiska przyrodniczego, w tym stanu rolniczej i leśnej przestrzeni produkcyjnej, wielkości i jakości zasobów wodnych oraz wymogów ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu kulturowego	12
1.	Struktura przyrodnicza oraz stan i funkcjonowanie środowiska naturalnego gminy	12
1.1	Regionalizacja fizycznogeograficzna gminy	12
1.2	Budowa geologiczna.....	12
1.3	Rzeźba terenu	13
1.4	Gleby.....	13
1.5	Wody powierzchniowe	14
1.6	Klimat	15
1.7	Flora	16
1.8	Fauna	16
2.	Obszary i obiekty objęte prawnymi formami ochrony przyrody.....	17
2.1	Obszar chronionego krajobrazu.....	17
2.2	Obszar Natura 2000	20
2.3	Pomniki przyrody	22
2.4	Rezerwat przyrody.....	27
3.	Obszary prawnie chronione zlokalizowane poza granicami gminy Suchy las.....	28
4.	Korytarz ekologiczny.....	29
5.	Tereny zieleni urządzonej	29
6.	Rolnicza przestrzeń produkcyjna	30
6.1	Użytkowanie gruntów.....	30
6.2	Gospodarka indywidualna.....	30
6.3	Ochrona gruntów rolnych.....	32
7.	Leśna przestrzeń produkcyjna	32
7.1	Lasy ochronne	32

IV. Uwarunkowania wynikające ze stanu dziedzictwa kulturowego i zabytków dóbr kultury współczesnej.....	33
1. Rys historyczny.....	33
2. Stan dziedzictwa kulturowego i zabytków dóbr kultury.....	34
3. Rejestr zabytków.....	35
4. Wojewódzka ewidencja zabytków.....	38
5. Gminna ewidencja zabytków.....	43
6. Wykaz zabytkowych cmentarzy.....	48
7. Stanowiska archeologiczne.....	48
V. Uwarunkowania wynikające z warunków i jakości życia mieszkańców, w tym ochrony ich zdrowia.....	49
1. Demografia.....	49
1.1 Liczba ludności.....	49
1.2 Ruch naturalny.....	52
1.3 Migracje.....	55
1.4 Przyrost rzeczywisty.....	57
1.5 Struktura płci i wieku.....	59
1.6 Wykształcenie.....	62
2. Strefa gospodarcza.....	63
2.1 Działalność gospodarcza.....	63
2.2 Rynek pracy (bezrobocie).....	67
2.3 Pracujący.....	68
3. Sfera społeczna.....	70
3.1 Sytuacja mieszkaniowa.....	70
3.2 Oświata i wychowanie.....	73
3.3 Ochrona zdrowia i opieka społeczna.....	74
3.4 Kultura.....	75
3.5 Sport i rekreacja.....	76
VI. Uwarunkowania wynikające z zagrożenia bezpieczeństwa ludności i jej mienia w tym obszary szczególnego zagrożenia powodzią.....	77
1. Zagrożenia naturalne.....	77
1.1 Obszary zagrożenia powodzią.....	77
1.2 Obszary predysponowane do występowania ruchów masowych ziemi.....	77
2. Zagrożenia antropogeniczne.....	77
2.3 Zanieczyszczenie powietrza.....	77
2.4 Zagrożenie poważnymi awariami przemysłowymi.....	78
2.5 Zagrożenie hałasem.....	79

2.6	Zagrożenie związane z występowaniem infrastruktury technicznej	80
2.7	Zanieczyszczenie gleb	80
2.8	Zanieczyszczenie wód powierzchniowych i wód podziemnych	81
VII.	Uwarunkowania wynikające z potrzeb i możliwości rozwoju gminy	82
VIII.	Uwarunkowania wynikające ze stanu prawnego gruntów	83
IX.	Uwarunkowania wynikające z występowania obiektów i terenów chronionych na podstawie przepisów odrębnych	85
X.	Uwarunkowania wynikające z występowania obszarów naturalnych zagrożeń geologicznych	86
XI.	Uwarunkowania wynikające z występowania udokumentowanych złóż kopalin oraz zasobów wód podziemnych	86
1.	Udokumentowane złoża kopalin	86
2.	Wody podziemne	87
XII.	Uwarunkowania wynikające z występowania terenów górniczych i obszarów górniczych wyznaczonych na podstawie przepisów odrębnych	88
XIII.	Uwarunkowania wynikające ze stanu systemu komunikacji i infrastruktury technicznej, w tym stopnia uporządkowania gospodarki wodno-ściekowej, energetycznej oraz gospodarki odpadami	88
1.	Gminny system komunikacji	88
1.1	Infrastruktura drogowa	88
1.2	Infrastruktura kolejowa	90
1.3	Infrastruktura lotnicza	90
1.4	Komunikacja autobusowa	90
1.5	Szlaki turystyczne	91
2.	Gospodarka wodno-ściekowa	92
2.1	Zaopatrzenie w wodę	92
2.2	Kanalizacja sanitarna i deszczowa	93
2.3	Urządzenia melioracyjne	95
3.	Gospodarka odpadami	95
4.	Elektroenergetyka	95
4.1	Elektroenergetyczna sieć przesyłowa	95
4.2	Elektroenergetyczna sieć dystrybucyjna	96
4.3	Odnawialne źródła energii	96
5.	Gazyfikacja	97
6.	Rurociąg naftowy	97
7.	Telekomunikacja	97
7.1	Wojskowa sieć telekomunikacyjna	98

XIV. Uwarunkowania wynikające z dotychczasowego przeznaczenia, zagospodarowania i uzbrojenia terenu.....	98
1. Gmina Suchy Las w planie zagospodarowania przestrzennego województwa wielkopolskiego.....	98
2. Istniejąca struktura funkcjonalno-przestrzenna gminy.....	100
2.1 Strefa zurbanizowana.....	100
2.2 Strefa rolnicza.....	101
2.3 Tereny zamknięte – obszar wojskowy Biedrusko.....	101
3. Bilans terenów.....	102
4. Uwarunkowania planistyczne.....	103
4.1 Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego.....	103
4.2 Miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego.....	104
4.3 Decyzje o warunkach zabudowy oraz decyzje o ustaleniu lokalizacja inwestycji celu publicznego.....	119
XV. Uwarunkowania wynikające ze stanu ładu przestrzennego i wymogów jego ochrony	120
XVI. Uwarunkowania służące realizacji ponadlokalnych celów publicznych.....	121
XVII. Uwarunkowania wynikające z wymagań ochrony przeciwpowodziowej.....	122
XVIII. SPIS TABEL.....	123
XIX. SPIS RYSUNKÓW.....	124

I. Wstęp

1. Podstawa prawna opracowania

Podstawę prawną studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Suchy Las stanowią:

- uchwała nr XLVII/429/10 Rady Gminy Suchy Las z dnia 25 marca 2010 roku w sprawie przystąpienia do sporządzenia studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Suchy Las,
- ustawa z dnia 27 marca 2003 roku o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. Nr 80, poz. 717 z późn. zmianami),
- rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 28 kwietnia 2004 r. w sprawie zakresu projektu studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy (Dz. U. Nr 118, poz. 1233).

2. Cel i zakres opracowania

Studium określa politykę przestrzenną gminy, w tym lokalne zasady zagospodarowania przestrzennego, a jego zawartość jest zgodna z zakresem przedmiotowym wskazanym w art. 10 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym oraz Rozporządzeniem Ministra Infrastruktury z dnia 28 kwietnia 2004 r. w sprawie zakresu projektu studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy.

Przyjęte założenia strategicznych kierunków zagospodarowania przestrzennego służyć będą pomocą organom samorządowym gminy przy podejmowaniu wszelkich decyzji rozwojowych. Uchwalenie ww. dokumentu umożliwi organom samorządowym gminy sprawne zarządzanie, ponieważ:

- studium jest najważniejszym materiałem źródłowym informacji koordynujących dla miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego,
- z uwagi na zawarty w opracowanym dokumencie szeroki zestaw informacji na temat środowiska, gospodarki i społeczności gminnej, może on być podstawą dla sporządzenia programów inwestycyjnych i gospodarczych w określonym czasie,
- materiał zawarty w studium może być pomocą przy opracowaniu ofert dla potencjalnych inwestorów na obszarze gminy Suchy Las.

3. Forma opracowania

Opracowanie zostało wykonane w formie tekstowej i graficznej. Część tekstową stanowi niniejszy dokument zatytułowany: „Gmina Suchy Las. Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego. Część A. Uwarunkowania zagospodarowania przestrzennego” wraz z rysunkiem nr 1 „Uwarunkowania zagospodarowania przestrzennego gminy Suchy Las, skala 1:10 000” oraz dokument „Gmina Suchy Las. Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego. Część B. Kierunki zagospodarowania przestrzennego” wraz z rysunkiem nr 2: „Kierunki zagospodarowania przestrzennego gminy Suchy Las, skala 1:10 000”.

II. Położenie i ogólna charakterystyka gminy

Gmina Suchy Las położona jest w północnej części powiatu poznańskiego, w województwie wielkopolskim. Od południa graniczy z miastem Poznań, od wschodu z gminą Czerwonak i gminą Murowana Goślina, a od zachodu z gminą Rokietnica. Od północy sąsiaduje natomiast z gminą Oborniki w powiecie obornickim. Według danych z roku 2010 gmina Suchy Las zajmuje powierzchnię 11 605 ha, co stanowi 6,1% powierzchni powiatu poznańskiego oraz 1,4% powierzchni województwa wielkopolskiego.

Rysunek 1. Położenie gminy na tle województwa wielkopolskiego i powiatu poznańskiego

Źródło: opracowanie własne na podstawie www.gminypolskie.pl

W skład gminy wchodzi 8 jednostek: Biedrusko, Chludowo, Gołęczewo, Jelonek, Suchy Las, Zielątkowo, Złotkowo oraz Złotniki. Ponadto powołano 10 jednostek pomocniczych o nazwach równoznacznych z nazwami jednostek administracyjnych, dzieląc jednocześnie Złotniki na 3 jednostki: Złotniki - Wieś, Złotniki - Osiedle i Osiedle Grzybowe. W obrębie jednostek pomocniczych wyróżniono 5 sołectw: Chludowo, Gołęczewo, Zielątkowo, Złotkowo i Złotniki-Wieś oraz 5 osiedli: Suchy Las, Biedrusko, Złotniki-Osiedle, Osiedle Grzybowe i Jelonek. Ośrodek gminny mieści się w miejscowości Suchy Las i leży w południowej części gminy, przy jej granicy z miastem Poznań.

Na podstawie wielkości zaludnienia, zainwestowania wsi, aktywizacji gospodarczej oraz uwzględniając położenie wsi, dostępność komunikacyjną i układ ciąż – określa się planistyczny układ osadniczy w gminie:

- ośrodek gminny - wieś Suchy Las,
- ośrodki ponadpodstawowe - wsie Chludowo, Biedrusko,
- ośrodki podstawowe - wsie Gołęczewo, Jelonek, Złotniki-Osiedle, i Złotniki-Wieś i Osiedle Grzybowe,
- ośrodki elementarne - wsie Złotkowo, Zielątkowo.

Głównym szlakiem komunikacyjnym gminy jest droga krajowa nr 11 relacji Kołobrzeg - Koszalin - Poznań – Ostrów Wielkopolski – Bytom, wzdłuż której obserwuje się intensyfikację procesów urbanizacyjnych. Droga krajowa uzupełniona jest o drogi powiatowe i liczne drogi gminne. Ponadto przez teren gminy przebiega linia kolejowa nr 354 relacji Poznań-Piła.

Gmina Suchy Las z powodu swojego położenia na obszarze Pojezierza Wielkopolskiego jest gminą bardzo atrakcyjną pod względem przyrodniczym i krajobrazowym. Jej najbardziej atrakcyjne i wartościowe tereny zostały objęte ochroną poprzez utworzenie w zachodniej części gminy: Obszaru Chronionego Krajobrazu „Dolina Samicy” oraz zaliczenie tego obszaru do europejskiej sieci Natura 2000, jako tzw. obszar specjalnej ochrony ptaków o nazwie „Dolina Samicy”. Ważną jednostką przestrzenną na terenie gminy tworzy poligon wojskowy, który zajmuje 62 % powierzchni gminy. Na obszarze poligonu wykształciły się cenne siedliska przyrodnicze. Stanowi on również schronienie dla różnorodnych gatunków zwierząt i w całości został objęty ochroną prawną, jako „Obszar Chronionego Krajobrazu Biedrusko”.

1. Powiązania funkcjonalne

Gmina Suchy Las z racji usytuowania w bezpośrednim sąsiedztwie ośrodka wojewódzkiego m. Poznania wykazuje wiele różnorodnych powiązań społecznych, gospodarczych i administracyjnych.

Miasto Poznań z racji swej hierarchii, rangi i potencjału demograficznego, społecznego, kulturowego oraz gospodarczego służy mieszkańcom strefy podmiejskiej, wojewódzkiej, regionu, jako:

- ośrodek rozwoju społeczno-gospodarczego również o znaczeniu europejskim tzw. europol,
- ośrodek usługowy najwyższego rzędu, o koncentracji usług w zakresie leczenia szkolnictwa ponadpodstawowego i wyższego, usług kultury wyższego rzędu, usług biznesu i administracji, usług sportu i rekreacji,
- ośrodek koncentracji miejsc pracy, ośrodek najwyższej przedsiębiorczości i innowacyjności gospodarczej,
- ośrodek stowarzyszeń pozarządowych, m.in. Stowarzyszenie Gmin Regionu Wielkopolski, Krajowy Sejmik Samorządu Terytorialnego, Wielkopolski Ośrodek Kształcenia i Studiów Samorządowych.

Gmina Suchy Las wykazuje także związki z otoczeniem poprzez działalność placówek i obiektów o znaczeniu ponadgminnym, położonych na terenie gminy. Do ponadgminnych funkcji pełnionych przez gminę Suchy Las zalicza się:

- funkcje nauki o charakterze badawczo-dydaktycznym – pełnione przez Rolnicze Gospodarstwo Doświadczalne w Złotnikach,
- funkcje rekreacyjne – to funkcje pełnione przez kompleksy Rodzinnych Ogrodów Działkowych w Biedrusku, Złotkowie, Złotnikach i Suchym Lesie oraz obiekty sportowo-rekreacyjne w Złotnikach i w Suchym Lesie (nowa hala sportowa, Park Wodny „Octopus”),
- funkcje specjalne – związane z obronnością państwa na terenie obrębu Biedruska,
- funkcje komunalne – pełnione przez składowisko odpadów zlokalizowane na terenie obrębu Biedrusko zarządzane przez Zakład Zagospodarowania Odpadów,
- funkcje mieszkaniowe – zaplecze mieszkalne dla miasta Poznania.

2. Powiązania komunikacyjne

Przez obszar gminy przebiega droga krajowa Nr 11 o znaczeniu międzyregionalnym będącą jedyną drogą rangi krajowej łączącą Wielkopolskę z Pomorzem Środkowym. Powiązania komunikacyjne uzupełnia przecinająca zachodnią część gminy linia kolejowa nr 354 relacji Poznań-Piła.

Niżej wymienione drogi powiatowe łączą gminę Suchy Las z następującymi gminami powiatu poznańskiego i z miastem Poznań:

- droga nr 2061P relacji Wargowo-Golęczewo łączy gminę Suchy Las z gminą Oborniki,

- droga nr 2400P relacji Napachanie-Złotkowo –z gminą Rokietnica,
- droga nr 2406P relacji Bolechowo-Radojewo (Poznań) –z gminą Czerwonak i m. Poznań,
- droga nr 2427P relacji Żydowo-Chludowo – z gminą Rokietnica,
- droga nr 2428P relacji Gołęczewo-Sobota – z gminą Rokietnica,
- droga nr 2430P relacji Psarskie-Złotniki – z m. Poznań,
- droga nr 2431P relacji Radojewo-Poznań – z m. Poznań.

3. Powiązania infrastrukturalne

Powiązania infrastrukturalne na terenie gminy Suchy Las tworzą:

- linie elektroenergetyczne - przez południowy obszar gminy przebiega linia 220 kV relacji GPZ Plewiska-Czerwonak oraz linia 110 kV Piątkowo-Kiekrz,
- gazociągi przesyłowe - przez obszar gminy przebiega gazociąg wysokiego ciśnienia, średnicy 350 mm, stanowiący obwodnicę m. Poznania oraz gazociąg średniego ciśnienia średnicy 250 mm łączący stację redukcyjno-pomiarową w Złotnikach z siecią średnioprężną miasta Poznania,
- rurociąg naftowy - przez południową część gminy przebiega rurociąg naftowy „Przyjaźń”, dla którego obowiązują strefy bezpieczeństwa zgodnie z obowiązującymi przepisami,
- sieć wodociągowa podłączona do Poznańskiego Systemu Wodociągowego oraz sieć kanalizacji sanitarnej ze względu na podłączenie do kolektora poznańskiego.
- telekomunikacja - połączenia telekomunikacyjne stanowi kabel telekomunikacji międzymiastowej Poznań-Oborniki-Chodzież-Piła.

III. Uwarunkowania wynikające ze stanu środowiska przyrodniczego, w tym stanu rolniczej i leśnej przestrzeni produkcyjnej, wielkości i jakości zasobów wodnych oraz wymogów ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu kulturowego

1. Struktura przyrodnicza oraz stan i funkcjonowanie środowiska naturalnego gminy

1.1 Regionalizacja fizycznogeograficzna gminy

Według podziału na jednostki fizycznogeograficzne J. Kondrackiego z 1994 roku obszar gminy Suchy Las należy do dwóch mezoregionów. Granica pomiędzy dwoma mezoregionami: Pojezierzem Poznańskim i Poznańskim Przełomem Warty przebiega przez centralną część gminy. Zachodnia część gminy należy do mezoregionu Pojezierze Poznańskie (315.51), a wschodnia część gminy położona jest w zasięgu mezoregionu - Poznański Przełom Warty (315.52).

Gmina Suchy Las położona jest w następujących jednostkach:

- megaregion: Pozaalpejska Europa Środkowa (3),
- prowincja: Niż Środkowoeuropejski (31),
- podprowincja: Pojezierza Południowobałtyckie (314 - 316),
- makroregion: Pojezierze Wielkopolskie (315.5),
- mezoregion: Pojezierze Poznańskie (315.51), Poznański Przełom Warty (315.52).

1.2 Budowa geologiczna

Obszar gminy charakteryzuje się skomplikowaną budową geologiczną, co związane jest z czwartorzędowymi procesami glacialnymi, interstadialnymi i interglacialnymi oraz tektoniką wgłębną. Przebiega tu, bowiem strefa dyslokacji Szamotuły – Oleśnica, mająca charakter rowu tektonicznego, który w tym odcinku nazwano Rowem Poznania. Rów Poznania tworzą osady oligocenu, miocenu i pliocenu. Miąższość wymienionych osadów waha się od 300 do 400 m. W obrębie Rowu występują większe pokłady mioceńskich węgla brunatnych, mułków, ilów i piasków drobnych. Podłoże ilaste w tym rejonie osiąga rzędne od 80 do 90 m n.p.m. W granicach rzędnych terenu od 90 do 120 m n.p.m. formację czwartorzędową stanowią wyłącznie gliny pylaste i gliny piaszczyste. Obok glin zwałowych

występują piaski i żwiry, zarówno akumulacji wodno-lodowcowej jak i moren czołowych oraz piaski i mady rzeczne.

1.3 Rzeźba terenu

Najwyższym wzniesieniem młodoglacjalnych pagórków, na terenie bezpośrednio przyległym do gminy jest Góra Moraska – 153,9 m n.p.m., zlokalizowana na terenie rezerwatu „Meteoryt Morasko”. Wzgórze to jest zarazem najwyższym wzniesieniem Wielkopolski. Rzeźba terenu gminy jest zróżnicowana. Większość terenu gminy zajmuje wysoczyzna morenowa falista. Obszar gminy Suchy Las wzniesiony jest średnio na wysokości od około 90 do około 110 m. Najniżej położone obszary to obniżenie Jeziora Glinnowieckiego – 67,2 m n.p.m. oraz dolina rz. Warty 49,2 m. Deniwelacje osiągają około 90 m.

Charakterystycznymi dominantami naturalnymi w krajobrazie są wzgórza moreny czołowej, zlokalizowane na terenie poligonu wojskowego, od Złotkowa w kierunku północno – wschodnim do Warty - Góra Dąbrowskiego 108,8 m n.p.m., Wzgórze Sobieskiego 106,7 m n.p.m., Wzgórze Batorego 101,2 m n.p.m. oraz Wzgórze Jagiełły 98,7 m n.p.m. Pagórki moreny czołowej znajdują się na terenie gminy między innymi na północ i północny - wschód od osiedla Złotkowo oraz wzdłuż południowej granicy poligonu wojskowego, na północ od osiedli: Złotniki - Wieś i Aleksandrowo. Materiały budujące moreny czołowe to głównie żwiry, piaski, gliny, ropy, często mozaikowo ułożone.

Charakterystycznym elementem rzeźby terenu południowej części gminy jest sandr utworzony w czasie stadiału poznańskiego zlodowacenia bałtyckiego z wód roztopowych lądolodu z rejonu Góry Moraskiej.

Z uwagi na budowę geomorfologiczną obszaru poligonu Biedrusko można wyróżnić trzy główne jednostki na jego terenie. W południowej części dominują pagórki moreny czołowej, zbudowane głównie z piasków i żwirów pochodzenia wodnolodowcowego. Środkowy, największy obszar, to wysoczyzna morenowa, falista i pagórkowata, z przewagą piasków i glin zwałowych. Od północnego wschodu i wschodu w obręb ostoju wchodzi Poznański Przełom Warty - południkowy odcinek doliny rzecznej powstały przez przekształcenie rynny lodowcowej.

1.4 Gleby

Gleby na terenie gminy są odzwierciedleniem warunków litologicznych, a więc posiadają zróżnicowaną przydatność w odniesieniu do rolniczego wykorzystania. Ponad połowa powierzchni gminy stanowi tereny zamknięte. W pozostałej części gminy użytki rolne

zajmują około 1/3 powierzchni, z czego znaczną część ogólnej powierzchni gruntów ornych zajmują gleby dobre klasy III.

Największe powierzchnie obejmują kompleksy gleb 5 i 6 – żytnie dobre i żytnie słabe. Są to gleby przesychnające, wymagające nawodnień, nawożeń i doboru upraw dla uzyskania lepszych plonów. Północną część gminy cechuje występowanie znacznych powierzchni kompleksów gleb pszenno-buraczanych. Są to głównie kompleksy żytnie bardzo dobre klasy III.

Na terenie gminy Suchy Las przeważają gleby brunatne i bielicowe, wytworzone z piasków gliniastych lekkich lub słabogliniastych na glinie, rzadziej z gliny.

Doliny rzek związane są z występowaniem kompleksów trwałych użytków zielonych (1-3z), którym towarzyszą często mokradła, oczka wodne i zatorfione fragmenty dolin.

Najsłabsze gleby występują we wschodniej i południowej części gminy – w okolicach Biedruska i Suchego Lasu. Gleby lepsze jakościowo występują w północno-zachodniej i zachodniej części gminy we wsiach: Chludowo, Zielątkowo, Gołęczewo, Złotniki i Złotkowo.

1.5 Wody powierzchniowe

Obszar gminy położony jest na pograniczu zlewni rzeki Samicy Kierskiej (część zachodnia), zlewni Bogdanki (część południowa) i bezpośrednich zlewni rzeki Warty (część wschodnia z terenem poligonu). Największymi ciekami na terenie gminy są: rzeka Warta i rzeka Samica Kierska. Pozostałe, choć liczne, często płyną okresowo lub niosą bardzo małe ilości wody.

O bilansie wodnym obszaru decydują w znacznym stopniu strefy wododziałowe o charakterze akumulacyjnym, które na terenie gminy przebiegają w znacznym swym odcinku na obszarach leśnych. Strefy te spełniają swoją właściwą funkcję retencyjną i ochronną. Tylko na obszarze Suchego Lasu, Złotnik i częściowo poligonu przebiegają terenami zabudowanymi lub użytkami rolnymi.

Rzeka Warta płynie doliną o układzie południkowym wzdłuż wschodniej granicy gminy Suchy Las i odwadnia poprzez południkowo ułożone dolinki wschodnią część gminy. W granicach opracowania, rzekę zasila dopływ o charakterze stałym, tj. Rów Północny (tzw. Pstrągowy) oraz dopływ płynący okresowo z Jeziora Glinnowieckiego. Rejon Biedruska odwadniany jest przez mniejsze cieki mające charakter okresowy oraz system rowów melioracyjnych.

Szczególnie podmokłe są tereny obejmujące zlewnie: Rowu Północnego oraz cieku w rejonie jezior Glinnowieckiego i Łysego Młyna odwadniających strefę Pagórków Poznańskich.

Zachodnia część gminy odwadniana jest przez rzekę Samica Kierska, która ma ujście do rzeki Warty poza obszarem gminy. Samica Kierska płynie rozległą doliną, która szczególnie, w rejonie Zielątkowa, jest silnie zabagniona i zatorfiona. Zlewnia Samicy Kierskiej charakteryzuje się gęstą siecią rzeczną, z czego większość cieków to rowy melioracyjne o charakterze okresowym.

Największym zbiornikiem jeziornym jest Jezioro Glinnowieckie o pow. 18 ha, głębokości średniej 3,5 m., które usytuowane jest na terenie zamkniętym. Z uwagi na walory przyrodnicze jest to obszar predysponowany do utworzenia użytku ekologicznego. Na terenie gminy znajduje się również Jezioro Chłudowskie posiadające powierzchnię 5,3 ha oraz Jezioro Gołęczewskie – 1,0 ha - silnie zarastające, otoczone terenami bagiennymi.

Na terenie gminy brak jest posterunków wodowskazowych oraz mierzących przepływy wód powierzchniowych.

1.6 Klimat

Klimat Gminy Suchy Las znajduje się pod przeważającym wpływem mas powietrza polarno-morskiego napływającego z nad Atlantyku. Wpływ mas powietrza polarno-kontynentalnego jest znacznie mniejszy.

Warunki klimatyczne na terenie gminy kształtują się również w wyniku oddziaływania miasta Poznań, ponieważ na skutek zmian urbanistycznych do atmosfery dopływają sztucznie wytworzone masy ciepłego powietrza. Oddziaływanie miasta wpływa w szczególności na klimat lokalny w rejonach: Suchego Lasu, Jelonka i Złotnik.

Gmina Suchy Las należy do jednych z najbardziej suchych miejsc w Polsce. Średnia roczna suma opadów dochodzi do 500 mm. Najwilgotniejszym miesiącem jest lipiec ze średnią sumą opadów wynoszącą około 75 mm. Do najbardziej suchych miesięcy zalicza się luty (opady poniżej 30 mm). W ciągu roku notuje się od 140 – 160 dni z opadami deszczu poniżej 0,1 mm i 35 dni z opadami śniegu.

Z danych meteorologicznych wynika, że średnia temperatura powietrza w ciągu roku wynosi 8,1°C. Najcieplejszym miesiącem, ze średnią temperaturą wynoszącą 18,5°C - jest lipiec. Najniższe temperatury wynoszące średnio – 1,5°C odnotowuje się w styczniu. Zimy są na ogół łagodne, lata umiarkowanie ciepłe. Okres wegetacji trwa ok. 210 dni. Typowe cechy klimatu to duże wahania i zmienność typów pogody. Charakterystycznymi wskaźnikami są: 253 dni ciepłe i upalne, 32 mroźne i 80 dni z przymrozkami.

1.7 Flora

Szata roślinna gminy Suchy Las jest znacznie zróżnicowana. Najbardziej wartościowe fitokompleksy krajobrazowe znajdują się w dolinach rzek: Warty i Samicy Kierskiej.

Północna część gminy, poza Obszarami Chronionego Krajobrazu, charakteryzuje się krajobrazem o małej wartości przyrody ożywionej. Są to krajobrazy gruntów ornych, łąkowo-polnych z licznymi zadrzewieniami śródpolnymi i przydrożnymi, z obecnością zakrzewień i zadrzewień przywodnych.

Południowa część gminy to tereny zdominowane przez krajobraz osadniczy. Są to obszary z przewagą nietrwalej roślinności ruderalnej. Występują tu liczne ogródki przydomowe, ogrody działkowe, fragmenty wysp leśnych, zadrzewień, zakrzewień. Ten mozaikowy układ zieleni przeplata się z zabudową mieszkaniową, usługową i techniczno-produkcyjną.

Na terenie gminy kompleksy leśne stanowią około 29% jej powierzchni. Większa część lasów położona jest w Obszarze Chronionego Krajobrazu Biedrusko. Są to różnowiekowe drzewostany, na różnych siedliskach. Przeważają tu siedliska lasu mieszanego świeżego z drzewostanami sosnowymi lub dębowymi. Znaczne powierzchnie zajmują też siedliska boru mieszanego świeżego z monokulturą sosny lub lasu świeżego z różnorodnym drzewostanem: dębami, sosną, grabem.

Wzdłuż doliny Warty występują lasy dębowo-grabowe oraz głównie w rejonie starorzeczy, łągi wierzbowe.

Nad Jezioro Glinnowieckim oraz w dolinie Rowu Północnego występują łągi jesionowo-olszowe. Lasy wzdłuż doliny Warty pełnią funkcję ekologiczną – są to lasy ochronne.

1.8 Fauna

Doliny rzeki Warty i Samicy Kierskiej tworzą obszary o wysokich walorach ornitologicznych. Są to ostoje ptaków wodno-błotnych rangi regionalnej. Stanowią miejsca lęgowe dla wielu gatunków chronionych oraz pełnią funkcje w okresie przelotów. Żyją tam również bobry, traszki oraz żaby.

Wśród chronionych i rzadkich gatunków fauny na Obszarze Chronionego Krajobrazu w rejonie Biedruska wyróżnia się występowanie m.in.

- ryby złotawej – strzebli błotnej,
- ptaków: żurawia, czapli siwej, łabędzia niemego, dzięcioła średniego,
- zimorodka, remiz, kani rdzawej, kani czarnej.

2. Obszary i obiekty objęte prawnymi formami ochrony przyrody

Gmina Suchy Las należy do cennych przyrodniczo terenów województwa wielkopolskiego. O wadze walorów przyrodniczych i krajobrazowych świadczą zlokalizowane terenie gminy następujące formy ochrony przyrody:

- Obszar Chronionego Krajobrazu „Biedrusko”,
- Obszar Chronionego Krajobrazu „Doliny Samicy Kierskiej”,
- Obszar ochrony siedlisk Natura 2000 „Biedrusko” [PLH300001],
- Obszar specjalnej ochrony ptaków Natura 2000 „Dolina Samicy” [PLB300013],
- Rezerwat przyrody „Gogulec”,
- Pomniki przyrody.

2.1 Obszar chronionego krajobrazu

Zgodnie z Ustawą o ochronie przyrody z dnia 16 kwietnia 2004 roku art. 23 „obszar chronionego krajobrazu obejmuje tereny chronione ze względu na wyróżniający się krajobraz o zróżnicowanych ekosystemach, wartościowe ze względu na możliwość zaspokajania potrzeb związanych z turystyką i wypoczynkiem lub pełniącą funkcję korytarzy ekologicznych”.

2.1.1 Obszar Chronionego Krajobrazu „Biedrusko”

Obszar chronionego krajobrazu „Biedrusko” został ustanowiony uchwałą nr XXV/138/95 Rady Gminy Suchy Las z dnia 7 sierpnia 1995 r. Zmiana granic obszaru nastąpiła w uchwale nr LI/491/2001 Rady Gminy Suchy Las z dnia 13 grudnia 2001 r.

Obszar Chronionego Krajobrazu „Biedrusko” został zajmuje powierzchnię około 7554,8 ha. Swym zasięgiem obejmuje znaczną część gminy Suchy Las i rozciąga się na terenie poligonu Biedrusko, na północ od Poznania, aż po rzekę Wartę. Obszar Chronionego Krajobrazu Biedrusko pokrywa się częściowo z obszarem Natura 2000 – Biedrusko, a na jego terenie leżą dwa rezerваты: Torfowisko Gogulec (5,29 ha) oraz położony na terenie gminy Murowana Goślina Śnieżycowy Jar (2,89 ha).

O wyjątkowym charakterze tego obszaru świadczy duże zróżnicowanie krajobrazu. Dominuje krajobraz naturalny i półnaturalny. Ukształtowanie rzeźby jest zróżnicowane – znaczny obszar zajmuje wysoczyzna morenowa falista poprzecinana siecią rowów, drobnych potoków, w dolinach których ukształtowały się torfowiska i trzęsawiska.

W zachodniej części poligonu występują lasy, głównie grądowe i kwaśne dąbrowy z udziałem dąbrów świetlistych oraz zbiorowisk łągowych i olsowych. Siedliska łągowe występują głównie w dolinie Rowu Północnego oraz w obniżeniu Jeziora Glinnowieckiego.

W granicach obszaru chronionego krajobrazu ochronie podlegają między innymi: suche wrzosowiska, murawy kserotermiczne i napiaskowe, łąki trzęślicowe i kośne, ziołorośla, torfowiska przejściowe, trzęsawiska i młaki. Na terenie obszaru chronionego krajobrazu stwierdzono również występowanie około 550 gatunków roślin naczyniowych. Wśród nich znalazło się 36 gatunków objętych ochroną prawną. Należą do nich przede wszystkim: storczyk krwisty, storczyk szerokolistny, goździk pyszny, rosiczka okrągło listna, kruszczyk szerokolistny, kruszczyk błotny, goryczka błotna, bluszcz pospolity, purchawica olbrzymia (grzyb), lilia złotogłów, widlak jałowcowaty, widlak goździsty, piestrzenica (grzyb), grąźel żółty, storczyk kukawka, długosz królewski, sromotnik bezwstydnny (grzyb) szmaciak gałęzisty (grzyb), kłokoczka południowa, pełnik europejski, barwinek pospolity.

Fauna na Obszarze Chronionego Krajobrazu Biedrusko została poznana w słabym stopniu. Najbardziej zbadano awifaunę, wśród której wyróżnić należy ptaki drapieżne, a w szczególności bielika. Na terenach nadwarciańskich corocznie gniazdują również dwa gatunki kani: rdzawa i czarna. W dolinie Warty znajdują się łągowiska myszołowa, którego populację szacuje się na 20 - 25 par. Stwierdzono także pojedyncze gniazda sokołów: kobuza i pustułka. Tereny te są także miejscem gniazdowania gołębiarza.

W zbiorowiskach szuwarowych napotkano pary łągowe błotniaka stawowego. Nocne kontrole umożliwiły wykrycie sowy: puszczyka, uszatki i błotnej. W pobliżu starorzeczy Warty k. Gołębiowa zlokalizowano także kolonię czapli siwej, bociana czarnego, żurawia i bączka.

Zbiorniki wodne stanowią z kolei dogodne warunki łągowe i bytowania takich ptaków jak: łabędź niemy, gęś gęgawa, kaczki: krzyżówka, krakwa i cyraneczka oraz głowienka. Z chruścieli spotykano: łyskę, kokoszkę wodną, wodnika i zielonkę. Obok nich spotkać można perkozy: dwuczubego i rdzawoszyjnego. Znad Warty znane są stanowiska czajki, bodźca piskliwego i kszyka.

Na uwagę zasługują te gatunki ptaków, które związane są z zanikającymi ekosystemami o charakterze łągowym. Należą do nich: dzięcioł średni, remiz, drożdżik, strumieniówka oraz dziwonia.

Z płazów rozpoznano: traszkę zwyczajną, traszkę grzebienistą, kumaka nizinnego, grzebiuszkę ziemną, ropuchę szarą i ziemną, rzekotkę drzewną, żaby zielone: wodną, jeziorową i śmieszkę oraz żaby brunatne: trawną i moczarową. Z kolei do najczęściej obserwowanych gadów należały: padalec zwyczajny, jaszczurka zwinka, jaszczurka żyworodna, zaskroniec, żmija zygzakowata i gniewosz plamisty.

Wśród gatunków łownych można zaobserwować: dzika, daniela, sarnę i jelenia europejskiego. Często spotkać można: lisa, królika, zająca, borsuka, kunę leśną, gronostaja, łasicę i bobra europejskiego.

2.1.2 Obszar Chronionego Krajobrazu „Doliny Samicy Kierskiej”

Obszar chronionego krajobrazu „Doliny Samicy Kierskiej” został ustanowiony uchwałą nr L/479/2001 Rady Gminy Suchy Las z dnia 29 listopada 2011 r. Obszar ten zlokalizowany jest w części północno - zachodniej gminy obejmując tereny o łącznej powierzchni około 378,1 ha. Przez obszar przepływa rzeka Samica wraz z dopływami i systemem rowów melioracyjnych. Przy południowej granicy analizowanego terenu zlokalizowane są liczne oczka wodne o charakterze wytopiskowym oraz liczne torfianki i stawy rybne. Cechą charakterystyczną opisywanych terenów jest duży udział lasów. Przy południowej granicy gminy nad terasą denną dopływu Samicy stwierdzono sporej wielkości las dębowo-grabowy w typie niskiego grądu. Istotnym elementem krajobrazu są także rozległe zabagnione obniżenia na terasach Samicy i jej dopływów, porośnięte roślinnością szuwarową i zaroślami. Największe arealy zajmuje z nich szuwar turzycy błotnej i brzegowej oraz zakrzewienia z wierzbą łożą, lokalnie przechodzące w żyzne olsy porzeczkowe.

Flora naczyniowa Obszaru Chronionego Krajobrazu Doliny Samicy Kierskiej liczy około 443 gatunków. Stwierdzono występowanie 121 zespołów roślinnych. Reprezentują one rozmaite formacje, a do tego różne grupy pod względem wymagań ekologicznych. Zanotowano 7 asocjacji leśnych, 6 zaroślowych (krzewiastych), 42 wodne i bagienne, 2 terofitów namulnych, 2 murawowe, 18 związanych z użytkami zielonymi, 21 ziołorośli okrajowych oraz 23 segetalne (czyli chwastów polnych) i ruderalne.

Sieć hydrograficzna na terenie obszaru jest bogato rozwinięta, a co za tym idzie rozwinęła się tu roślinność wodna i bagienna. Z gatunków ściśle chronionych są to: kukułka (storczyk) plamista, bluszcz pospolity, grąźel żółty oraz pełnik europejski. Bluszcz został znaleziony w runie grądu, przy południowej granicy gminy oraz na cmentarzu w Golęczewie, natomiast grąźel w śródleśnym jeziorze, zaś pełnik i storczyk rosną na łące przy torach kolejowych.

Rośliny częściowo chronione występują rzadko, w rozproszeniu po całym obszarze. Należą do nich: konwalia majowa przywiązana do sośnin uprawianych na siedliskach kwaśnej dąbrawy, kruszynka pospolita rosnąca w podsycie i oszyjkach sośnin na wilgotniejszych glebach wspomnianej dąbrawy, kocanki piaskowe bytujące w niewielkiej populacji na piaszczystym nieużytku w pobliżu północno-wschodniej granicy, ciepłolubna pierwiosnka lekarska lokalnie liczna w runie lasów i na trawiastych skarpach, porzeczką czarna spotykana na brzegach Sośnicy i w olsach oraz kalina koralowa występująca na

brzegach naturalnych śródlęśnych oczek wodnych w południowej części analizowanego terenu.

2.2 Obszar Natura 2000

Sieć obszarów Natura 2000 to spójna funkcjonalnie europejska sieć ekologiczna, tworzona w celu zachowania rodzajów siedlisk przyrodniczych oraz gatunków ważnych dla Wspólnoty Europejskiej. Obowiązek podjęcia takich działań wynika z postanowień Konwencji o różnorodności biologicznej (tzw. Konwencja z Rio, sporządzona w Rio de Janeiro w 1992 r.). Podstawą prawną tworzenia sieci Natura 2000 są dwa akty prawne: Dyrektywa w sprawie ochrony dzikich ptaków, zwana Dyrektywą Ptasią (Dyrektywa Rady 79/409/EWG z 2 kwietnia 1979 roku) oraz Dyrektywa w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory, zwana Dyrektywą Siedliskową (92/43/EWG z 21 maja 1992 roku). Przewidują one stworzenie systemu obszarów połączonych korytarzami ekologicznymi, czyli fragmentami krajobrazu zagospodarowanymi w sposób umożliwiający migrację, rozprzestrzenianie i wymianę puli genetycznej gatunków. Zadaniem sieci jest utrzymanie różnorodności biologicznej przez ochronę nie tylko najcenniejszych i najrzadszych elementów przyrody, ale też najbardziej typowych, wciąż jeszcze powszechnych układów przyrodniczych charakterystycznych dla regionów biogeograficznych. Jej tworzenie jest obowiązkiem każdego kraju członkowskiego UE, a wybór sposobu ochrony poszczególnych elementów sieci pozostawia się danemu państwu.

2.2.1 Specjalny obszar ochrony siedlisk Natura 2000 „Biedrusko” [PLH300001],

Specjalny obszar ochrony siedlisk Natura 2000 „Biedrusko” [PLH300001], obejmuje teren poligonu Biedrusko (z wyłączeniem miejscowości Biedrusko). Obszar w większości położony na terenie Obszaru Chronionego Krajobrazu „Biedrusko”, obejmuje dwa rezerваты przyrody: Torfowisko Gogulec i położony w sąsiedniej gminie Śnieżycowy Jar. Rozciąga się na około 60% obszaru gminy Suchy Las od jej południowej granicy do północnej i wschodniej granicy, którą wyznacza rzeka Warta.

Wody płynące w obrębie obszaru tworzą interesujący, rozgałęziony, układ niewielkich cieków wodnych - lewobrzeżnych dopływów rzeki Warty. Charakterystyczną cechą obszaru jest sieć licznych rowów z okresowo zanikającą wodą. Obecne są również małe i średniej wielkości jeziora, starorzecza, a także liczne drobne oczka wodne w bezodpływowych zagłębieniach pochodzenia wytopiskowego. Większość zbiorników wód stojących ma

charakter eutroficzny i intensywnie zarasta, np. Jez. Podkowa. Do najcenniejszych należy bardzo dobrze zachowany kompleks starorzeczy nadwarciańskich w okolicy Gołębowa oraz śródleśne Jez. Gogulec wraz z przyległym torfowiskiem przejściowym.

Roślinność centralnej części poligonu zdominowana jest przez rozległe połacie muraw psammofilnych (Koelerio-Corynephoretea) oraz zarośla z *Cytisus scoparius* i czyżnie *Pruno-Crataegetum*. Występują one w kompleksie przestrzennym z psiarzami i wrzosowiskami oraz łąkami ziołoroślowymi. Lasy występują głównie na zachodnich obrzeżach poligonu. Są to przeważnie kompleksy grądowe i kompleksy kwaśnych dąbrów z udziałem dąbrów świetlistych oraz zbiorowisk łągowych i olsowych (w obniżeniach terenu). Dolina Warty to obszar potencjalnie przynależny do łągu wierzbowo-topolowego oraz wiązowego. Tego typu lasy zostały jednak przeważnie zniszczone, a ich siedliska częściowo obsadzone sosną. Dobrze zachowane fragmenty łągów zboczowych zachowały się w parku podworskim w Radojewie. Pas przykorytowy Warty zajmują bujnie rozwijające się wikliny nadrzeczne.

Na specjalnym obszarze ochrony siedlisk Natura 2000 „Biedrusko” stwierdzono 170 różnych zbiorowisk roślinnych rangi podstawowej. Lasy i zarośla liczą 21 fitocenonów. Roślinność wodna, szuwarowa, źródliskowa, niskoturzycowatych łąk oraz torfowisk przejściowych i niskich – reprezentowana jest przez 50 syntaksonów. Zidentyfikowano 12 zbiorowisk normalnych, przy czym większość z nich koncentruje się na terenach aluwialnych Warty. Wśród trwałych użytków zielonych, muraw i wrzosowisk znaleziono ok. 30 zespołów. Niemal równo liczne były ziołoroślinowe zbiorowiska okrajkowe i porębowe (po blisko 30 synteksonów). Roślinność synantropijną charakteryzowało zaledwie 26 fitocenonów, z czego tylko 4 związane z siedliskami najbardziej antropogenicznymi przekształconymi, a mianowicie z polami uprawnymi. Szczegółowo faunę ostoi omówiono w punkcie dotyczącym obszaru chronionego krajobrazu „Biedrusko”.

2.2.2 Obszar specjalnej ochrony ptaków Natura 2000 „Dolina Samicy” [PLB300013].

Obszar specjalnej ochrony ptaków Natura 2000 „Dolina Samicy” [PLB300013] obejmuje górny i środkowy bieg rzeki Samicy, która jest lewym dopływem Warty. Rzeka Samica rozcina płaski obszar moreny dennej wznoszącej się na wysokość 70-90 m n.p.m., jedynie we wschodniej części wysokość przekracza 90 m n.p.m. Dominującym elementem krajobrazu są pola uprawne. Jedynie w bezpośrednim sąsiedztwie rzeki znajdują się wilgotne łąki, trzcinowiska oraz naturalne i sztuczne oczka wodne. Występują tutaj również niewielkie kompleksy leśne, głównie w postaci borów mieszanych, a także fragmenty dąbrów, grądów i olsów.

Na terenie gminy Suchy Las, Ostoja ma południkowy układ i rozciąga się wzdłuż zachodniej granicy gminy. Dużą część obszaru Ostoi, w granicach omawianej gminy, zajmuje Obszar Chronionego Krajobrazu „Dolina Samicy”, którego zachodnią granicę tworzy droga przebiegająca od Zielątkowa go Gołęczewa.

Na obszarze „Doliny Samicy Kierskiej” stwierdzono występowanie gatunków ściśle chronionych są to: kukułka (storczyk) plamista, bluszcz pospolity, grąźel żółty oraz pełnik europejski. Bluszcz został znaleziony w runie grądu, przy południowej granicy gminy oraz na cmentarzu w Gołęczewie, natomiast grąźel w śródełnym jeziorze, zaś pełnik i storczyk rosną na łące przy torach kolejowych. Szczegółowo florę ostoi opisano również w punkcie dotyczącym Obszaru Chronionego Krajobrazu „Doliny Samicy Kierskiej”.

2.3 Pomniki przyrody

Zgodnie z Ustawą o ochronie przyrody z dnia 16 kwietnia 2004 roku art. 40 „pomnikami przyrody są pojedyncze twory przyrody żywej i nieożywionej lub ich skupiska o szczególnej wartości przyrodniczej, naukowej, kulturowej, historycznej lub krajobrazowej oraz odznaczające się indywidualnymi cechami, wyróżniającymi je wśród innych tworów, okazałych rozmiarów drzewa, krzewy gatunków rodzimych lub obcych, źródła, wodospady, wywierzyska, skałki, jary, głązy narzutowe oraz jaskinie”.

Celem ochrony pomników przyrody jest zachowanie wartości przyrodniczych, krajobrazowych, kulturowych drzew ze względu na indywidualne cechy wyróżniające je spośród otaczającego krajobrazu, w szczególności sędziwy wiek i okazałe rozmiary. Tabela nr 1 przedstawia istniejące pomniki przyrody na obszarze gminy Suchy Las.

Tabela 1. Wykaz pomników przyrody w gminie Suchy Las.

I.p.	Rodzaj obiektu pomnikowego	Gatunki drzew w pomniku	Obwód drzew	Wysokość drzew	Ilość drzew	Miejscowość	Lokalizacja	Podstawa prawna	Forma własności
1	Drzewo	Dąb szypułkowy (Quercus sp.)	650	25	1	Chojnica	Brak danych	Orzeczenie Prezydium Wojewódzkiej Rady Narodowej w Poznaniu z dnia 15 lutego 1957r. o uznaniu za pomniki przyrody (Dz.U. Wojewódzkiej Rady Narodowej	Własność Skarbu Państwa pod zarządem Komendy Poligonu w Biedrusku

I.p.	Rodzaj obiektu pomnikowego	Gatunki drzew w pomniku	Obwód drzew	Wysokość drzew	Ilość drzew	Miejscowość	Lokalizacja	Podstawa prawna	Forma własności
								w Poznaniu Nr 7, poz. 22).	
2	Drzewo	Dąb szypułkowy (<i>Quercus robur</i>)	327	19	1	Złotkowo	Rośnie w oddz. 145c leśnictwa Łagiewniki, Nadleśnictwo Biedrusko, w pobliżu osady nadleśnictwa.	Decyzja prezydium Wojewódzkiej Rady Narodowej w Poznaniu z dnia 30 listopada 1965r. Nr RL VI – 5/735/65	Własność Skarbu Państwa pod zarządem Okręgowego Zarządu Lasów Państwowych w Poznaniu
3	Drzewo	Dąb szypułkowy (<i>Quercus robur</i>)	313	17	1	Złotkowo	Rośnie w oddz. 145c leśnictwa Łagiewniki, Nadleśnictwo Biedrusko, w pobliżu osady nadleśnictwa.	Decyzja prezydium Wojewódzkiej Rady Narodowej w Poznaniu z dnia 30 listopada 1965r. Nr RL VI – 5/734/65	Własność Skarbu Państwa pod zarządem Okręgowego Zarządu Lasów Państwowych w Poznaniu
4	Drzewo	Dąb szypułkowy (<i>Quercus robur</i>)	319	18	1	Złotkowo	Rośnie w oddz. 145c leśnictwa Łagiewniki, Nadleśnictwo Biedrusko, w pobliżu osady nadleśnictwa.	Decyzja prezydium Wojewódzkiej Rady Narodowej w Poznaniu z dnia 30 listopada 1965r. Nr RL VI – 5/733/65	Własność Skarbu Państwa pod zarządem Okręgowego Zarządu Lasów Państwowych w Poznaniu
5	Drzewo	Dąb szypułkowy (<i>Quercus robur</i>)	202	18	1	Złotkowo	Rośnie w oddz. 145c leśnictwa Łagiewniki, Nadleśnictwo Biedrusko, przy drodze do Chłudowa.	Decyzja prezydium Wojewódzkiej Rady Narodowej w Poznaniu z dnia 30 listopada 1965r. Nr RL VI – 5/732/65	Własność Skarbu Państwa pod zarządem Okręgowego Zarządu Lasów Państwowych w Poznaniu
6	Drzewo	Dąb szypułkowy (<i>Quercus</i>	249	18	1	Złotkowo	Rośnie w oddz. 145c leśnictwa Łagiewniki,	Decyzja prezydium Wojewódzkiej	Własność Skarbu Państwa pod

I.p.	Rodzaj obiektu pomnikowego	Gatunki drzew w pomniku	Obwód drzew	Wysokość drzew	Ilość drzew	Miejscowość	Lokalizacja	Podstawa prawna	Forma własności
		<i>robur</i>)					Nadleśnictwo Biedrusko, w pobliżu osady nadleśnictwa, przy drodze do Chłudowa.	Rady Narodowej w Poznaniu z dnia 30 listopada 1965r. Nr RL VI – 5/731/65	zarządem Okręgowego Zarządu Lasów Państwowych w Poznaniu
7	Drzewo	Dąb szypułkowy (<i>Quercus robur</i>)	306	18	1	Złotkowo	Rośnie w oddz. 145c leśnictwa Łagiewniki, Nadleśnictwo Biedrusko, w pobliżu osady nadleśnictwa, przy drodze do Chłudowa.	Decyzja prezydium Wojewódzkiej Rady Narodowej w Poznaniu z dnia 30 listopada 1965r. Nr RL VI – 5/730/65	Własność Skarbu Państwa pod zarządem Okręgowego Zarządu Lasów Państwowych w Poznaniu
8	Drzewo	Dąb szypułkowy (<i>Quercus robur</i>)	412	28	1	Biedrusko	Rośnie w oddz. 105c Leśnictwo Marianowo, Nadleśnictwo Biedrusko, samotne drzewo na zalesionym zrębie zupełnym	Decyzja prezydium Wojewódzkiej Rady Narodowej w Poznaniu z dnia 30 listopada RL VI – 5/729/65	Własność Skarbu Państwa pod zarządem Okręgowego Zarządu Lasów Państwowych w Poznaniu
9	Drzewo	Dąb szypułkowy (<i>Quercus robur</i>)	450	25	1	Brak danych	Rośnie w oddz. 217d, Leśnictwo Marianowo, nadleśnictwo Biedrusko	Decyzje Wydziału Rolnictwa i Leśnictwa Prezydium Wojewódzkiej rady Narodowej w Poznaniu z dn. 15, 16, 17, 18, 19, 21 sierpnia 1972r. o uznaniu za pomniki przyrody (Dz.U. Woj. Rady Narodowej w Poznaniu Nr 1, poz. 13).	Własność Skarbu Państwa pod zarządem Okręgowego Zarządu Lasów Państwowych w Poznaniu

I.p.	Rodzaj obiektu pomnikowego	Gatunki drzew w pomniku	Obwód drzew	Wysokość drzew	Ilość drzew	Miejscowość	Lokalizacja	Podstawa prawna	Forma własności
10	Drzewo	Dąb szypułkowy (<i>Quercus robur</i>)	330	24	1	Poligon Biedrusko	Rośnie w lesie w oddz. 191 m, Leśnictwo Złotkowo, na terenie poligonu, dz. nr 396.	Rozporządzenie Nr 8/00 Wojewody Wielkopolskiego z dn. 12 września 2000r. w sprawie uznania za pomniki przyrody i uchylecia ochrony nad niektórymi tworami przyrody (Dz.U. Woj. Wielkopolskiego Nr 63, poz. 837).	Własność Skarbu Państwa pod zarządem PGL LP. Nadleśnictwo Czerwonak
11	Drzewo	Lipa drobnolistna (<i>Tilia cordata</i>)	270	35	1	Zielątkowo	Brak danych	Rozp. Woj. Wlkp. nr 39/2001 5.11.2001 r. Dz. Urz. Woj Wlkp nr 136, poz. 2665, 2001r.	b.d.
12	Drzewo	Morwa biała (<i>Morus alba</i>)	220	25	1	Zielątkowo	Brak danych	Rozp. Woj. Wlkp. nr 39/2001 5.11.2001 r. Dz. Urz. Woj Wlkp nr 136, poz. 2665, 2001r.	b.d.
13	Drzewo	Morwa czarna (<i>Morus nigra</i>)	155	20	1	Zielątkowo	Brak danych	Rozp. Woj. Wlkp. nr 39/2001 5.11.2001 r. Dz. Urz. Woj Wlkp nr 136, poz. 2665, 2001r.	b.d.

I.p.	Rodzaj obiektu pomnikowego	Gatunki drzew w pomniku	Obwód drzew	Wysokość drzew	Ilość drzew	Miejscowość	Lokalizacja	Podstawa prawna	Forma własności
14	Drzewa	Dąb szypułkowy (<i>Quercus robur</i>)	Od 166 do 514	Od 10 do 29	92	Biedrusko - Marianowo	Rosną w odd. 202a.b, Leśnictwo Marianowo, dz nr 297	Rozporządzenie Nr 2/2003 Wojewody Wielkopolskiego z dn. 9 stycznia 2003r. w sprawie uznania za pomniki przyrody oraz uchylecia uznania za pomniki przyrody Dz. U. Woj. Wielkopolskiego Nr 1 poz. 2.	Własność Skarbu Państwa pod zarządzeniem PGL LP Nadleśnictwo Czerwonek.
15	Drzewa	Dąb szypułkowy (<i>Quercus robur</i>)	380, 432, 451, 517	30	5	Biedrusko - Łagiewniki	Rosną w lesie, oddz. 231, Leśnictwo Morasko.	Rozporządzenie Nr 2/2003 Wojewody Wielkopolskiego z dn. 9 stycznia 2003r. w sprawie uznania za pomniki przyrody oraz uchylecia uznania za pomniki przyrody Dz. U. Woj. Wielkopolskiego Nr 1 poz. 2.	Własność Skarbu Państwa pod zarządzeniem PGL LP Nadleśnictwo Czerwonek.
16	Drzewo	Dąb szypułkowy (<i>Quercus robur</i>)	404	23,5	1	Biedrusko	Rośnie w lesie w oddz. 216a, Leśnictwo Marianowo, dz. nr 254/2	Rozporządzenie Nr 2/2003 Wojewody Wielkopolskiego z dn. 9 stycznia 2003r. w sprawie uznania za pomniki przyrody oraz uchylecia uznania za pomniki przyrody Dz. U. Woj. Wielkopolskiego	Własność Skarbu Państwa pod zarządzeniem PGL LP Nadleśnictwo Czerwonek.

I.p.	Rodzaj obiektu pomnikowego	Gatunki drzew w pomniku	Obwód drzew	Wysokość drzew	Ilość drzew	Miejscowość	Lokalizacja	Podstawa prawna	Forma własności
								Nr 1 poz. 2.	
17	Drzewo	Dąb szypułkowy (<i>Quercus robur</i>)	421	24	1	Biedrusko	Rośnie w lesie w oddz. 216a, Leśnictwo Marianowo, dz. nr 254/2	Rozporządzenie Nr 2/2003 Wojewody Wielkopolskiego z dn. 9 stycznia 2003r. w sprawie uznania za pomniki przyrody oraz uchylecia uznania za pomniki przyrody Dz. U. Woj. Wielkopolskiego Nr 1 poz. 2.	Własność Skarbu Państwa pod zarządzeniem PGL LP Nadleśnictwo Czerwonek.
18	Drzewa	Dąb szypułkowy (<i>Quercus robur</i>)	385	20	1	Morasko	Rośnie w parku przed Zakładem Ogrodniczym w Morasku	Ogłoszenie Dyrektora Wydziału Rolnictwa Leśnictwa i Skupu Urzędu Wojewódzkiego w Poznaniu z dn. 17 lutego 1979r. w sprawie uznania za pomniki przyrody (Dz.U.Woj. Rady Narodowej w Poznaniu Nr 5, poz. 76.	Własność Kombinat PGR Poznań – Naramowice (stan na 1975r.)

Źródło: Program ochrony środowiska gminy Suchy Las.

2.4 Rezerwat przyrody

Zgodnie z Ustawą o ochronie przyrody z dnia 16 kwietnia 2004 roku art. 13 ust.1 „rezerwat przyrody obejmuje obszary zachowane w stanie naturalnym lub mało zmienionym, ekosystemy, ostoje i siedliska przyrodnicze, a także siedliska roślin, siedliska zwierząt i siedliska grzybów oraz twory i składniki przyrody nieożywionej, wyróżniające się

szczególnymi wartościami przyrodniczymi, naukowymi, kulturowymi lub walorami krajobrazowymi”.

Na terenie gminy Suchy Las zgodnie z rozporządzeniem nr 41/2001 Wojewody Wielkopolskiego z dnia 7 listopada 2001 r. został ustanowiony Rezerwat Przyrody „Gogulec”. Rezerwat ten położony jest na północny wschód od Złotkowa, w granicach specjalnego obszaru ochrony siedlisk: Natura 2000 "Biedrusko" [kod PLH 300001]. Obejmuje część oddz. 181 w leśnictwie Złotkowo, w którym znajduje się małe bezodpływowe jezioro, stara torfianka oraz dość rozległe, śródleśne torfowisko przejściowe.

W rezerwacie stwierdzono występowanie 6 gatunków objętych prawną ochroną. Są nimi: grążel żółty, rosiczka okrągłolistna oraz częściowo chronione: kruszyna konsolia majowa, kalina koralowa i porzeczka czarna. Z innych osobliwości florystycznych wymienić można m. in. osokę aloesową, pływacza zwyczajnego, ciborę brunatną, żabieńca lancetowatego, wiąz szypułkowy, pajęcznicę gałęzistą, czerwień błotną, bobrka trójlistnego oraz kostrzewę siną. W rezerwacie stwierdzono występowanie ponad 150 gatunków roślin naczyniowych. Interesująca jest flora mchów złożona z 4 gatunków torfowców, a także typowych gatunków torfowisk mszarnych. Najcenniejszym zbiorowiskiem roślinnym w rezerwacie są: zespół lilii wodnych, pływacza zwyczajnego, pło szalejowe, mszar z turzycą dziobkowatą i ols torfowcowy. To ostatnie zbiorowisko znajduje się w fazie inicjalnej, charakteryzującej się młodym drzewostanem z przewagą brzoź i bujnym podszytem utworzonym przez wierzby oraz kruszynę.

W otulinie rezerwatu występują dorodne kwaśne dąbrowy oraz fragmenty młodszych drzewostanów pochodzących najprawdopodobniej z naturalnego odnowienia. Obiektem ochrony jest głównie roślinność wodna i bagienna towarzysząca jeziorku oraz zbiorowiska torfowiska przejściowego.

3. Obszary prawnie chronione zlokalizowane poza granicami gminy Suchy las

Poza granicami gminy Suchy Las, ale w bezpośrednim jej sąsiedztwie zlokalizowane są następujące obszary chronione na podstawie ustawy o ochronie przyrody:

- Obszar Chronionego Krajobrazu Pawłowicko – Sobocki - obszar ustanowiony uchwałą nr XXIII/232/2000 Rady Gminy Rokietnica z dnia 19 maja 2000 r. Obszar ten zlokalizowany przy zachodniej granicy gminy Suchy Las, która sąsiaduje tu z gminą Rokietnica. Obszar Chronionego Krajobrazu Pawłowicko – Sobocki stanowi kontynuację obszaru Natura 2000 „Dolina Samicy” zlokalizowanego na terenie gminy.

- Rezerwat „Meteoryt Morasko” – rezerwat leży poza obszarem opracowania. Na terenie gminy Suchy Las obowiązują jednak niektóre przepisy dotyczące tego rezerwatu z uwagi na jej położenie w otulinie. Właściwe przepisy dotyczące otuliny rezerwatu „Meteoryt Morasko” zawarte są w Rozporządzeniu Nr 3/07 Wojewody Wielkopolskiego z dnia 10 stycznia 2007 r. w sprawie ustanowienia planu ochrony dla rezerwatu przyrody „Meteoryt Morasko”.

4. Korytarz ekologiczny

Ustawa o ochronie przyrody z dn. 16 kwietnia 2004 r. (Dz.U. z 2004 r. Nr 92, poz. 880 z póź. zm.) definiuje korytarz ekologiczny jako „obszar umożliwiający migrację roślin, zwierząt lub grzybów” (art. 5, pkt. 2). Stanowi on istotny, z punktu widzenia funkcjonowania środowiska, element przestrzeni, gwarantujący (poprzez zachowanie warunków migracji organizmów) utrzymanie możliwości wymiany i istnienia określonej puli genetycznej, liczebności osobników i gatunków, a w konsekwencji zachowanie różnorodności biologicznej środowiska. W związku z tym, że korytarze ekologiczne poza przestrzenią bytowania stanowią w rzeczywistości korytarze migracyjne, można wśród nich wyróżnić kilka typów – ze względu na zasięg i sposób migracji oraz rodzaj gatunków migrujących.

Wzdłuż rzeki Warty oznaczono korytarz ekologiczny o randze krajowej związany z doliną rzeki – Poznański Warty. Korytarz ten ma duży zasięg i na terenie omawianej gminy obejmuje znaczną część poligonu „Biedrusko. Oprócz korytarza o randze krajowej na terenie gminy Suchy Las występuje również korytarz ekologiczny rangi regionalnej zlokalizowany wzdłuż doliny rzeki Samica Kierska.

Ponadto na obszarze gminy Suchy Las wyróżnić można lokalne korytarze ekologiczne wzdłuż mniejszych cieków wodnych i rowów melioracyjnych.

5. Tereny zieleni urządzonej

Zieleń urządzona jest to taka, która została zaplanowana, a jej układ, fizjonomia i różnorodność są efektem przemyślanych działań człowieka. Do form zieleni urządzonej zalicza się: parki miejskie, parki wiejskie, parki podworskie, zieleńce, skwery, cmentarze, kwietniki, aleje, szpalery, klomby, ogrody działkowe, zieleń przy obiektach sportowych, zielone dachy.

Na terenie gminy Suchy Las występują tereny zieleni urządzonej. Do najważniejszych ze względu na znaczenie historyczne i kulturowe zaliczyć należy parki podworskie zlokalizowane Chłudowie, Biedrusku i Złotnikach. Parki podworskie pełnią też funkcje ekologiczne, wzbogacając i urozmaicając środowisko przyrodnicze.

Istotną rolę odgrywają tereny zieleni cmentarnej, szczególności o charakterze zabytkowym zlokalizowane w Biedrusku, Chłudowie, Chojnicy, Gołęczewie, Suchym Lesie i Złotkowie.

Pozostałe tereny zieleni urządzonej występują przede wszystkim na południu gminy Suchy Las, który zdominowany jest przede wszystkim przez krajobraz osadniczy. Obszar ten charakteryzuje się przewagą nietrwałej roślinności ruderalnej. Ponadto istotnym elementem tych terenów są liczne ogródki przydomowe, a także ogrody działkowe.

6. Rolnicza przestrzeń produkcyjna

6.1 Użytkowanie gruntów

Cechą charakterystyczną w użytkowaniu gruntów gminy Suchy Las jest bardzo niski udział użytków rolnych oraz stosunkowo wysoki udział lasów. Użytki rolne zajmują bowiem 3178 ha, co stanowi ok. 27,4% powierzchni gminy Suchy Las. Z kolei lasy zajmują powierzchnię 3340 ha, co odpowiada ok. 28,8% powierzchni gminy

Struktura użytków rolnych na obszarze gminy Suchy Las przedstawia się w następujący sposób:

- grunty orne – 2748 ha – 23,7% powierzchni gruntów gminy,
- łąki trwałe – 205 ha – 1,8% powierzchni gruntów gminy,
- pastwiska trwałe – 42 ha – 0,4% powierzchni gruntów gminy,
- sady – 76 ha – 0,7% powierzchni gruntów gminy,
- pozostałe pod rowami, stawami i grunty rolne zabudowane – 107 ha – 0,9% powierzchni gruntów gminy.

Ze względu na niewielką powierzchnię gruntów ornych pokrywających teren gminy, rolnictwo odgrywa niewielką rolę w gospodarce gminy Suchy Las. Sytuacja ta związana jest również z przeciętnymi warunkami glebowymi na jej terenie. Niemniej jednak wysokie klasy bonitacyjne gleb występujące we wsiach leżących w północno-zachodniej i zachodniej części gminy wskazują na możliwość rozwoju gospodarki rolnej.

6.2 Gospodarka indywidualna

We władaniu rolników indywidualnych jest ok. 1775,7 ha użytków rolnych. Z roku na rok ubywa użytków rolnych, głównie na cele inwestycyjne. Specyficznymi wsiami, gdzie nie występują prawie wcale lub w ograniczonym zakresie indywidualne gospodarstwa rolne jest

obręb Biedrusko z terenami wojskowymi oraz Złotniki, w których gospodaruje Rolnicze Gospodarstwo Doświadczalne Uniwersytetu Przyrodniczego w Poznaniu.

Tabela 2. Struktura indywidualnych gospodarstw rolnych w 2009 r.

Grupy gospodarstw wg powierzchni w ha	Ogólna liczba gospodarstw	Powierzchnia w ha	Udział % liczby gospodarstw
1-5	223	493,4	67,8
5-10	53	401,1	16,1
10-15	37	448,8	11,2
Powyżej 15	16	432,4	4,9
Razem	329	1775,7	100,0

Źródło: Urząd Gminy

Dane zawarte w powyższej tabeli wskazują na duże rozdrobnienie gospodarstw rolnych, co związane jest ze znacznym, wynoszącym prawie 68%, udziałem gospodarstw małych od 1-5 ha. Na terenie gminy występują 53 średnie gospodarstwa o powierzchni od 5-10 ha, co stanowi 16,1% ogółu gospodarstw. Grupę gospodarstw większych powyżej 10 ha reprezentują również 53 gospodarstwa, co stanowi 16,1% ogólnej liczby gospodarstw.

Największa liczba gospodarstw indywidualnych, jak również największa liczba małych gospodarstw rolnych znajduje się obecnie w Chłudowie i Gołęczewie. Gospodarstwa większe, powyżej 10 ha, prowadzone są przez rolników indywidualnych w większości we wsiach: Chłudowo i Zielątkowo. Małą liczbę indywidualnych gospodarstw rolnych posiadają Złotniki, co spowodowane jest użytkowaniem gruntów rolnych przez Uniwersytet Przyrodniczy w Poznaniu. Gospodarstwa indywidualne zajmują się produkcją polową, ogrodniczą oraz hodowlą zwierząt gospodarskich.

W ostatnich latach obserwuje się w gminie wyraźną tendencję zmniejszenia liczby gospodarstw, co spowodowane jest wyłączeniem gruntów z użytkowania rolniczego, głównie na rzecz budownictwa mieszkaniowego i działalności gospodarczej. Powyższa tendencja wynika z położenia gminy Suchy Las w strefie intensywnych procesów urbanizacyjnych. Przestrzeń rolnicza w tej strefie, w tym zarówno tereny upraw jak i wsie, stopniowo podlegała będzie presji urbanistycznej, poprzez przekształcenia na osiedla mieszkaniowe, tereny działalności gospodarczej i usług oraz tereny zieleni wypoczynkowej. Położenie gminy Suchy Las w bezpośrednim sąsiedztwie Poznania wiąże się z dużą presją na wykupywanie gruntów na cele inwestycyjne, co w konsekwencji zmniejsza areał użytków rolnych. Szczególnie podatne na to zjawisko są tereny południowe gminy, graniczące z Poznaniem (Suchy Las,

Złotniki). W związku z powyższym struktura własnościowa gruntów rolnych zmienia się w bardzo szybkim tempie. Następuje wykupywanie i scalanie gruntów przez osoby prywatne, które nie zajmują się rolnictwem, na cele nierolnicze.

6.3 Ochrona gruntów rolnych

Grunty rolne stanowiące użytki rolne klasy III zwartych kompleksów – stanowią najbardziej urodzajne gleby w gminie (na terenie gminy Suchy Las nie występują użytki rolne klasy I i II). Zmiana użytkowania dopuszczalna jedynie w uzasadnionych przypadkach. Na obszarach wiejskich wymagana jest zgoda Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi stosownie do przepisów Ustawy z 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych (t.j. Dz.U. 2004r. Nr 121, poz. 1266) na zmianę przeznaczenia obszaru o zwartej powierzchni powyżej 0,5 ha.

7. Leśna przestrzeń produkcyjna

Udział lasów jest stosunkowo wysoki i wynosi ok. 28,8% powierzchni gminy Suchy Las. Są to lasy położone na terenach Skarbu Państwa administrowane przez Lasy Państwowe oraz w ok. 2% – lasy prywatne. Większa część kompleksów leśnych położona jest w granicach Obszaru Chronionego Krajobrazu Biedrusko. Większe kompleksy leśne występują również w południowo-zachodniej części gminy Suchy Las – pomiędzy Obszarem Chronionego Krajobrazu Biedrusko a rzeką Warta – naturalną wschodnią granicą gminy. W lasach tych wyróżnia się różnowiekowe drzewostany, na różnych siedliskach. Dominują tu siedliska lasu mieszanego świeżego z drzewostanami sosnowymi lub dębowymi. Znaczne powierzchnie zajmują też siedliska boru mieszanego świeżego z monokulturą sosny lub lasu świeżego z różnorodnym drzewostanem: dębami, sosną, grabem. Wzdłuż doliny Warty występują lasy dębowo-grabowe, natomiast głównie w rejonie starorzeczy - łągi wierzbowe. Nad Jeziorem Glinnowieckim oraz w dolinie Rowu Północnego występują łągi jesionowo-olszowe. Lasy wzdłuż doliny Warty pełnią funkcję ekologiczną – są to lasy ochronne.

7.1 Lasy ochronne

Wszystkie grunty leśne oraz rolne, podlegają ochronie. Lasy ochronne, zgodnie z art. 15 ustawy o lasach, są lasami chronionymi w sposób szczególny. Na terenie gminy Suchy Las uznano lasy za szczególnie chronione, ponieważ położone są w odległości do 10 km od granic administracyjnych miast liczących ponad 50 tys. mieszkańców. Ponadto wśród lasów ochronnych można wyróżnić:

- lasy wodochronne (lasy wzdłuż doliny rzeki Warty),

- lasy glebochronne (niewielki fragment wokół Jeziora Ginnowieckiego),
- lasy, które mają szczególne znaczenia dla obronności i bezpieczeństwa państwa (lasy położone w granicach poligonu Biedrusko, w okolicach Wzgórza Jagiełły),
- lasy, które wykazują uszkodzenia drzewostanów na skutek gazów i pyłów emitowanych przez zakłady przemysłowe, objawiające się ubytkiem liści w ponad 25% oraz zniekształceniem koron, lub lasy, w których drzewostany przewidziane są do przebudowy.

IV. Uwarunkowania wynikające ze stanu dziedzictwa kulturowego i zabytków dóbr kultury współczesnej

1. Rys historyczny

Tereny dzisiejszej gminy Suchy Las, podobnie jak cała środkowa Wielkopolska, znalazły się w X wieku w państwie Mieszka I. Prawdopodobnie w XI lub XII wieku powstała pierwsza parafia we wsi Chojnica, która to w średniowieczu była główną osadą związku ponad dwudziestu wsi. Pierwsze wzmianki o położonych na terenie gminy miejscowościach pojawiają się w dokumentach z XIII w. Wówczas miejscowość Chłudowo, a później Biedrusko zostały nadane klasztorowi cysterek z Owińsk. Suchy Las został przyznany Joannitom z Poznania.

Nazwa Suchy Las w brzmieniu „Zuchilez” pojawiła się w źródłach pisanych po raz pierwszy w 1218 roku. W dokumencie z 30 listopada, wydanym przez biskupa poznańskiego Pawła, „Zuchilez” został wymieniony, jako wieś, stanowiąca uposażenie niemieckich joannitów. W XVI wieku przy kościołach w Chłudowie i w Chojnicy funkcjonowały szkoły parafialne, a pod koniec tego wieku w Chojnicy także szpital. Przemarsze wojsk w okresie potopu szwedzkiego zniszczyły okolice zahamowując równocześnie rozwój regionu.

W okresie rozbiorów Polski teren dzisiejszej gminy wraz z całą Wielkopolską dostał się pod zabór pruski. Panowanie pruskie trwało, z kilkuletnią przerwą, kiedy poznańskie znalazło się w granicach Księstwa Warszawskiego, aż do końca I wojny światowej. W 1797 roku majątki cysterek i wiele ich posiadłości zostało skonfiskowanych przez władze pruskie. Natomiast zakon Joannitów władał Suchym Lasem do czasu swej kasacji przez pruskiego zaborcę w 1810 roku.

Przełom XIX i XX wieku był okresem szczególnie intensywnego osadnictwa niemieckiego. Utworzono wówczas wsie wzorcowe w Gołęczewie oraz w Morasku, skolonizowano też Suchy Las, Chłudowo i Złotniki. W 1897 roku zbudowano i oddano do użytku linię kolejową Poznań – Piła, co wpłynęło istotnie na rozwój gospodarczy okolicy. Na

terenie dzisiejszej gminy zaczął się wówczas rozwijać drobny przemysł i przetwórstwo, powstały m.in. cegielnia w Jelonku, mleczarnia w Chłudowie, młyn parowy w Suchym Lesie.

Na początku XX wieku majątek w Biedrusku wraz z czterema okolicznymi wsiami został zakupiony przez armię pruską, co zapoczątkowało budowę „obozu wojskowego” i koszar, a także warunkowało rozwój regionu.

Po odzyskaniu niepodległości utworzono polską administrację. Prawie cały teren dzisiejszej gminy Sychy Las w okresie międzywojennym należał do gminy Piątkowo. Istnienie poligonu wyróżniało gminę spośród innych, leżących wokół Poznania. Pozostałe tereny w gminie nadal miały charakter rolniczy.

W okresie II wojny światowej teren gminy był zajęty przez wojska niemieckie. Do lat siedemdziesiątych XX wieku okolice Suchego Lasu utrzymały swój rolniczy charakter. Przemiany społeczno-gospodarcze po roku 1989 przyspieszyły rozwój gminy. Obecnie Suchy las to prężnie rozwijający się region, czerpiący korzyści z bliskości Poznania.

2. Stan dziedzictwa kulturowego i zabytków dóbr kultury

Duża część historii kraju jest związana z terenami gminy Suchy Las. Świadczą o tym występujące tutaj miejsca pamięci narodowej i pomniki. Właściwe wyeksponowanie i dbałość o ich zachowanie jest jednym z ważniejszych zadań samorządu lokalnego.

Rozpoznane zasoby wartości historyczno-kulturowe w obszarze gminy w poszczególnych jednostkach osadniczych reprezentują:

- we wsi Chłudowo, jednej z najstarszych wsi w dolinie Warty:
 - Muzeum Etnograficzne mieszczące się w pałacu zajmowanym przez Klasztor Misjonarzy Słowa Bożego
 - popiersie R. Dmowskiego, polityka i przyrodnika (wraz z I. Paderewskim podpisał traktat wersalski), który tu mieszkał
 - groby żołnierzy II Armii LWP oraz żołnierzy poległych w 1946 r.
 - grób patronki drużyny harcerskiej Małgosi Silmanowicz
 - grób kierownika szkoły, który zginął w obozie,
- we wsi Golęczewo zamienionej w pocz. XX w. przez Niemców we wzorcową wieś kolonizacyjną mamy największe skupisko domów mieszkalnych ujętych w rejestrze zabytków,
- we wsi Zielątkowo:
 - miejsce urodzenia działaczki i pisarki Biblianny Moraczewskiej,
- we wsi Złotniki – siedzibie gminy w czasie II wojny światowej:
 - zespół pałacowy z parkiem krajobrazowym,
- we w obrębie Biedrusko, już dziś nie istniejące:

- wieś Łagiewniki z pałacem zabytkowym na gruzach, którego w roku 1968 odsłonięto tablicę – „Pomnik ofiar faszyzmu”. Corocznie w tym miejscu odbywają się manifestacje antywojenne ludności gminy z udziałem wojska
- wieś Chojnice, z której zachowały się ruiny dawnego kościoła z XVI w.
- wieś Glinno – miejsce urodzenia Wojciecha Bogusławskiego. Od 1966 r. stoi tu głaz-pomnik ku jego czci. W lesie, nad jeziorem, zlokalizowane jest grodzisko wczesnośredniowieczne wpisane do rejestru zabytków,
- na obszarze części osiedleńczej Biedruska istnieją:
 - pałac z XVIII 4 ćw. XIX w., który wraz z parkiem krajobrazowym pozostaje we władaniu wojska
 - pomnik żołnierzy 7-go pułku strzelców konnych
 - pomnik bohaterów lat 1939-45
- we wsi Suchy Las:
 - pomnik ku czci strażaków z terenu gminy pomordowanych w latach 1939-1945
 - izba pamięci narodowej

3. Rejestr zabytków

W granicach administracyjnych gminy Suchy Las znajdują się zabytki wpisane do rejestru Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków w Poznaniu. Poniżej zostały wymienione obiekty ujęte w tymże rejestrze zgodnie ze stanem na dzień 2 grudnia 2010r:

- **Biedrusko**
 - zespół pałacowy, 2 poł. XIX, nr rej.: 1778/A z 19.01.1978:
 - pałac
 - park
 - kasyno oficerskie, pocz. XX, nr rej.: 2209/A z 02.08.1991
 - wodociągowa wieża ciśnień, ul. Poznańska, k. XIX, nr rej.: 534/Wlkp/A z 24.08.2007
- **Chludowo**
 - kościół par. p.w. Wszystkich Świętych, drewn., 1765, nr rej.: 2397/A z 21.12.1932
 - park, XIX, nr rej.: 2004/A z 14.06.1985
- **Chojnica (Biedrusko)**
 - kościół p.w. św. Jana Chrzciciela (ruina), XVI, XVIII, nr rej.: 2398/A z 21.12.1932

▪ **Gołęczewo**

- stacja kolejowa, szach., 1902-06, nr rej.: 1893/A z 21.07.1981
- dom gminny ze szkołą, ob. szkoła, ul. Dworcowa 40 (ob. 55), 1905, nr rej.: 1889/A z 21.07.1981
- zajazd „Pod Żółtą Gwiazdą”, ul. Dworcowa 35 (ob. 46), 1904-1906:
 - oberża z salą taneczną, nr rej.: 1890/A z 21.07.1991
 - stajnia, nr rej.: 1886/A z 21.07.1981
- d. łaźnia, ob. OSP, ul. Dworcowa 50, 1904-06, nr rej.: 1892/A z 21.07.1981
- dom, ul. Dworcowa 25 (d. 22, 11), 1902-06, nr rej.: 1886/A z 27.01.1981
- zagroda osadnicza, ul. Dworcowa 26 (d. 15), 1902-06, nr rej.: 1855/A z 09.06.1981
- dom, ul. Dworcowa 27 (d. 25/27, 10), 1902-06, nr rej.: 1858/A z 09.06.1981
- zagroda osadnicza, ul. Dworcowa 28 (d. 17), 1902-06, nr rej.: 1854/A z 09.06.1981
- zagroda osadnicza, ul. Dworcowa 29/31 (d. 14), 1902-06, nr rej.: 1856/A z 09.06.1981
- dom, ul. Dworcowa 30 (d. 19), 1902-1906, nr rej.: 1864/A z 10.06.1981
- zagroda osadnicza, ul. Dworcowa 32/34 (d. 21), 1902-1906, nr rej.: 1877/A z 15.06.1981
- dom, ul. Dworcowa 33 (d. 16), 1902-06, nr rej.: 1857/A z 09.06.1981
- zagroda osadnicza, ul. Dworcowa 35 (d. 18), 1902, 1934, nr rej.: 1849/A z 08.05.1981
- dom, ul. Dworcowa 36 (dawniej 25), 1902-1906, nr rej.: 1870/A z 12.06.1981
- zagroda osadnicza, ul. Dworcowa 38 (d. 27), 1902-1906, nr rej.: 1861/A z 10.06.1981
- dom, ul. Dworcowa 39 (dawniej 20), 1902-1906, nr rej.: 1880/A z 30.06.1981
- zagroda osadnicza, ul. Dworcowa 40 (d. 29), 1902-1906, nr rej.: 1863/A z 10.06.1981
- zagroda osadnicza, ul. Dworcowa 42 (d. 31), 1902-1906, nr rej.: 1859/A z 10.06.1981
- dom, ul. Dworcowa 43 (d. 24), 1902-1906, nr rej.: 1867/A z 12.06.1981
- zagroda osadnicza, ul. Dworcowa 44 (d. 33), 1902-1906, nr rej.: 1875/A z 12.06.1981
- dom, ul. Dworcowa 45 (d. 26), 1902-1906, nr rej.: 1866/A z 10.06.1981 i 743/Wlkp/A z 21.04.2009

- zagroda osadnicza, ul. Dworcowa 47 (d. 28), 1902-1906, nr rej.: 1876/A z 15.06.1981
 - zagroda osadnicza, ul. Dworcowa 48 (d. 37), 1902-1906, nr rej.: 1881/A z 30.06.1981
 - dom, ul. Dworcowa 49 (d. 30), 1902-1906, nr rej.: 1865/A z 10.06.1981
 - zagroda osadnicza, ul. Dworcowa 53 (d. 34), 1902-1906, nr rej.: 1860/A z 30.06.1981
 - zagroda osadnicza, ul. Dworcowa 57 (d. 38), 1902-1906, nr rej.: 1885/A z 30.06.1981
 - dom, ul. Dworcowa 61 (d. 42), 1902-1906, nr rej.: 1869/A z 12.06.1981
 - zagroda osadnicza, ul. Kręta 3 (d. 39), 1902-1906, nr rej.: 1878/A z 17.06.1981
 - zagroda osadnicza, ul. Kręta 15 (d. 4, 41), 1902-1906, nr rej.: 1874/A z 12.06.1981
 - zagroda osadnicza, ul. Lipowa 2 (d. 1), 1902-1906, nr rej.: 1891/A z 02.07.1981
 - zagroda osadnicza, ul. Lipowa 3, 1902-1906, nr rej.: 1883/A z 30.06.1981
 - zagroda osadnicza, ul. Lipowa 4 (d. 2), 1902-1906, nr rej.: 1853/A z 09.06.1981
 - zagroda osadnicza, ul. Lipowa 5, 1902-1906, nr rej.: 1851/A z 09.06.1981
 - zagroda osadnicza, ul. Lipowa 6 (d. 4), 1902-1906, nr rej.: 1852/A z 09.06.1981
 - dom, ul. Tysiąclecia 2a (d. 1), 1902-1906, nr rej.: 1868/A z 12.06.1981
 - dom, ul. Tysiąclecia 3/3a (d. 4), 1902-1906, nr rej.: 1872/A z 12.06.1981
 - zagroda osadnicza, ul. Tysiąclecia 4 (d. 3), 1904-1906, nr rej.: 1862/A z 10.06.1981
 - dom, ul. Tysiąclecia 7 (d. 6), 1902-1906, nr rej.: 1871/A z 12.06.1981
 - zagroda osadnicza, ul. Tysiąclecia 8, 1902-1906, nr rej.: 1873/A z 12.06.1981
 - dom, ul. Tysiąclecia 13 (d. 12), 1902-1906, nr rej.: 1884/A z 30.06.1981
- **Jelonek**
 - dwór, ul. Obornicka 2, nr rej.: 2128/A z 15.08.1987
 - **Złotniki**
 - zespół dworski, k. XIX, nr rej.: 2197/A z 31.08.1990:
 - dwór
 - park

4. Wojewódzka ewidencja zabytków

Na terenie gminy oprócz zabytków wpisanych do rejestru zabytków istnieją zabytki ujęte w ewidencji wojewódzkiego konserwatora zabytków. Wykaz zabytków z terenu gminy Suchy Las znajdujące się w ewidencji wielkopolskiego wojewódzkiego konserwatora zabytków przedstawia poniższe zestawienie:

▪ Biedrusko

- szkoła, mur. – szach., pocz. XX w.
- przedszkole, ul. 1 Maja, mur. – szach., pocz. XX w.
- poczta, mur. – szach., pocz. XX w.
- zespół pałacowy:
 - pałac, mur., 1877 – 1880 r.,
arch. L. Huhn,
 - kasyno, mur. - drewn., 1. 80 XIX w.,
 - spichlerz, mur., 1 ćw. XX w.,
 - magazyn, mur., pocz. XX w.,
 - altana, drewn., pocz. XX w.,
 - park krajobrazowy, 4 ćw. XIX w.
- dom nr 70, ul. 1 Maja, mur., 4 ćw. XIX w.
- dom nr 76, ul. Wolności, mur., 1 ćw. XX w.
- wieża ciśnień, ul. Wolności, mur., pocz. XX w.
- cmentarz prawosławny, ul. Wolności, pocz. XX w.
- cmentarz, ul. Wolności, XIX/XX w.

▪ Chłudowo

- zespół kościoła par. p.w. Wszystkich Świętych:
 - kościół, drewn., 1736 r., restaur. 1765 r., 1968 – 1970 r.,
 - dzwonnica, drewn., 1932 r.,
 - plebania, ul. Kościelna 4, mur., 4 ćw. XIX w.
- pastorówka, ob. przedszkole, ul. Poznańska 12, mur., ok. 1910 r.
- zespół szkoły, ul. Szkolna:
 - szkoła, mur., ok. 1910, rozbud. 1. 20 XX w.,
 - budynek gospodarczy, mur. – szach., ok. 1910 r.
- zespół pałacowy, ul. Kościelna 2:
 - pałac, ob. klasztor, mur., ok. 1875 r., spalony 1952 r., odbud.
ok. 1960 r. z zatarciem bryły i elewacji,

- ogrodzenie z bramą, mur. - żel., k. XIX w.,
- park krajobrazowy, pocz. XX w.
- stacja PKP, ul. Dworcowa, mur., 1905 r.
- zajazd, ob. dom, ul. Poznańska 11, mur., ok. 1910 r.
- dom nr 9, ul. Dworcowa, mur., pocz. XX w.
- dom nr 16, ul. Dworcowa, mur., 2 poł. XIX w.
- dom nr 30, ul. Dworcowa, mur., 1900 - 1910 r.
- dom nr 34, ul. Dworcowa, mur., 1905 r.
- dom nr 36, ul. Dworcowa, mur., 1905 r.
- dom nr 44, ul. Dworcowa, mur., 1905 r., częściowo przebud.
- dom nr 10, ul. Obornicka , mur., ok. 1900 r.
- dom nr 25, ul. Obornicka , mur., ok. 1912 r.
- dom, ob. przedszkole, ul. Poznańska, mur., ok. 1910 r.
- budynek mieszkalno - gospodarczy nr 13, ul. Poznańska, mur., ok. 1910 r.
- zagroda nr 24, ul. Poznańska:
 - budynek mieszkalno - gospodarczy, mur., ok. 1910 r.,
 - stodoła, mur., ok. 1910 r.
- dom nr 3, Rynek, mur. - szach., 1910 – 1920 r.
- dom nr 5, Rynek, mur., 1.10 XX w.
- dom nr 8, Rynek, mur., 1910 – 1920 r.
- budynek mieszkalno-gospodarczy nr 1, ul. Wodna, mur. – szach., ok. 1910 r.
- budynek mieszkalno-gospodarczy nr 4, ul. Wodna, mur., ok. 1910 r.
- zagroda nr 5, ul. Wodna:
 - dom, mur. – szach., 1910 r.,
 - stodoła, szach, ok. 1910 r.
- budynek mieszkalno-gospodarczy nr 7, ul. Wodna, mur., ok. 1910 r.
- mleczarnia, ul. Dworcowa 6, mur., ok. 1910 r.
- stodoła, Rynek 2, mur., 1 ćw. XX w.
- cmentarz, rz.-kat., 1 poł. XIX w.

▪ Chojnica

- zespół kościoła rz.-kat., p.w. Ścięcia Jana Chrzciciela:
 - ruina kościoła, mur., 1 poł. XVI w., 1 poł. XIX w., od 1946 r. nieużytkowany,
 - dzwonnica, mur, 1846 r.
- cmentarz, rz.-kat. 1 poł. XIX w.

▪ **Golęczewo**

- kapliczka, mur., 1928 r.
- kościół ewangelicki, ob. Szkoła Podstawowa, ul. Dworcowa 40, mur. – szach., 1902 – 1906 r., rozbud. 1993 r.
- stacja kolejowa, mur. - szach., pocz. XX w.
- zajazd, ob. dom, ul. Dworcowa 46, mur., 1902 r.
- łaźnia, ob. OSP, mur., 1904 – 1906 r., przebud.
- dom nr 25/27, ul. Dworcowa, mur.
- dom nr 26, ul. Dworcowa, mur. – szach.
- dom nr 28 z częścią gospodarczą, ul. Dworcowa, mur.
- dom nr 29/31, ul. Dworcowa, mur.
- dom nr 30, ul. Dworcowa, mur. – szach.
- dom nr 32/34, ul. Dworcowa, mur.
- dom nr 33 z częścią gospodarczą, ul. Dworcowa, mur.
- dom nr 35 z częścią gospodarczą, ul. Dworcowa, mur. – szach.
- dom nr 36 z częścią gospodarczą, ul. Dworcowa, mur.
- dom nr 38 z częścią gospodarczą, ul. Dworcowa, mur.
- dom nr 40, ul. Dworcowa, mur. – szach.
- dom nr 42, ul. Dworcowa, mur. – szach.
- dom nr 43 z częścią gospodarczą, ul. Dworcowa, mur. – szach.,
- dom nr 44, ul. Dworcowa, mur. – szach.
- dom nr 45, ul. Dworcowa, mur. – drewn.
- dom nr 47 z częścią gospodarczą, ul. Dworcowa, mur.
- dom nr 48, ul. Dworcowa, mur. – szach.
- dom nr 49, ul. Dworcowa, mur.
- dom nr 53 z częścią gospodarczą, ul. Dworcowa, mur.
- dom nr 57, ul. Dworcowa, mur. – drewn.
- dom nr 61 z częścią gospodarczą, ul. Dworcowa, mur.
- dom nr 39, ul. Kręta, mur., 2 poł. XIX w. przebud.
- dom nr 41, ul. Kręta, mur., 2 poł. XIX w.
- dom nr 2, ul. Lipowa, mur. – szach.
- dom nr 3, ul. Lipowa, mur. – szach.
- dom nr 4 z częścią gospodarczą, ul. Lipowa, mur. – szach.
- dom nr 5 z częścią gospodarczą, ul. Lipowa, mur. – szach.
- dom nr 6 z częścią gospodarczą, ul. Lipowa, mur. – szach.

- dom nr 2, ul. Tysiąclecia, mur., 1904-1906 r.
- dom nr 3/3A, ul. Tysiąclecia, mur., 1904-1906 r.
- dom nr 4, ul. Tysiąclecia, mur., 1904 – 1906 r.
- dom nr 7, ul. Tysiąclecia, mur., 1904 – 1906 r.
- dom nr 10, ul. Tysiąclecia, mur., 2 poł. XIX w.
- dom nr 13, ul. Tysiąclecia, mur., 2 poł. XIX w.
- cmentarz, ewangelicki, pocz. XX w.

▪ **Jelonek**

- willa, mur., 1.10 XX w.
- cegielnia, ul. Obornicka, mur., pocz. XX.

▪ **Suchy Las**

- szkoła, ul. Strażacka 2, mur., 1862 r., rozbud. 1905 r.
- dom nr 12, ul. Bogusławskiego, mur., 1903 r.
- dom nr 13, ul. Bogusławskiego, glin. – drew., 4 ćw. XIX w.
- dom nr 24, ul. Bogusławskiego, mur., pocz. XX w.
- dom nr 37, ul. Bogusławskiego, mur., pocz. XX w.
- dom nr 1, ul. Forteczna, mur., 1910 r.
- dom nr 27, ul. Leśna, mur., 1.20 XX w.
- dom nr 3, ul. Młodzieżowa, mur., pocz. XX w.
- dom nr 65, ul. Obornicka, mur., 1.20 XX w.
- dom nr 85, ul. Obornicka, mur., 1910 – 1920 r.
- dom nr 94, ul. Obornicka, mur., 1. 20 XX w., przebud.
- dom nr 104, ul. Obornicka, mur., 1. 20 XX w., przebud.
- dom nr 9, ul. Rolna, mur. – drew., 4 ćw. XIX w.
- dom nr 12, ul. Rolna, mur., 1886 r.
- dom nr 14, ul. Rolna, mur., 1897 r.
- dom nr 16a, ul. Rolna, mur., 1900 - 1910 r.
- dom nr 18, ul. Rolna, szach., XIX w.
- dom nr 20, ul. Rolna, szach. – mur., 1799 r.
- dom nr 26, ul. Rolna, mur. – szach., 4 ćw. XIX w.
- dom nr 34, ul. Rolna, mur., pocz. XX w., przebud.
- dom nr 39, u. Rolna, mur., 1 ćw. XX w.
- dom nr 1, ul. Stara Droga, mur., 1907 r., przebud.
- Młyn, ul. Obornicka, mur., 1.20/30 XX w.

- cmentarz, ewangelicki, 2 poł. XIX w.
- **Zielątkowo**
 - szkoła, ul. Szkolna 1, mur., 1910 – 1920 r.
 - pozostałości zespołu dworskiego:
 - dwór, ob. dom, ul. Łąkowa 2, mur., 1834 r.,
 - sześciorak, ul. Dworcowa 2/3, mur., pocz. XX w.,
 - budynek mieszkalno - gospodarczy, ul. Kręta 3, mur., 4 ćw. XIX w.,
 - budynek mieszkalno - gospodarczy, ul. Kręta, 4 ćw. XIX w., przebud.,
 - stodoła I, ul. Leśna, mur., 2 poł. XIX w.,
 - stodoła II, ul. Leśna, mur., 2 poł. XIX w.
 - dom nr 11, ul. Dworcowa, mur., 1910 – 1920 r.
 - dom nr 21, ul. Dworcowa, mur., 1900 – 1910 r.
 - zagroda nr 3, ul. Leśna:
 - dom, mur., 1912 r.,
 - obora, mur., 1912 r.
 - budynek mieszkalno - gospodarczy nr 10, ul. Leśna, mur., 1910 – 1920 r.
- **Złotkowo**
 - szkoła, ob. dom, mur., pocz. XX w.
 - dom nr 2, ul. Złota, mur., 1 ćw. XX w.
 - dom nr 5, ul. Złota, mur., pocz. XX w.
 - dom nr 6, ul. Złota, drew. - glin., 4 ćw. XIX w.
 - dom nr 7, ul. Złota, mur. – drewn., pocz. XX w.
 - dom nr 14, ul. Złota, mur., 1.30 XX w.
 - stodoła nr 10, ul. Złota, mur., ok. 1900 r.
 - cmentarz, ewangelicki, 2 poł. XIX w.
- **Złotniki**
 - szkoła, mur., 1885 r., 1910 – 1920 r.
 - zespół stacji PKP, ul. Dworcowa:
 - stacja, mur, pocz. XX w.,
 - budynek mieszkalny, mur., 1900 – 1910 r.,
 - budynek mieszkalny, ul. Dworcowa 31, mur., 1900 – 1910 r.,
 - budynek mieszkalny, ul. Dworcowa 33, mur., 1900 – 1910 r.,
 - budynek dróżnika, mur., pocz. XX w.
 - zespół pałacowy:
 - pałac, mur., 1885 r.,

- dom ogrodnika, mur., 1893 r.,
- ruina pawilonu ogrodowego, mur., k. XIX w.,
- park krajobrazowy, k. XIX w.
- zespół folwarczny:
 - rządcówka, mur., 1 ćw. XIX w.,
 - budynek mieszkalny nr 2, mur. – kam., pocz. XX w.,
 - budynek mieszkalny b. nr, ul Słoneczna, mur., 1909 r.,
 - budynek mieszkalno - gospodarczy, ob. biura, mur. – kam., 4 ćw. XIX w.,
 - stajnia, ob. owczarnia, mur., 1 ćw. XX w.,
 - obora nr 15, mur., 4 ćw. XIX w.,
 - stodoła I, ob. magazyn, mur., 4 ćw. XIX w.,
 - stodoła II, kam. - mur., 4 ćw. XIX w.,
 - stodoła III, kam. - mur., 4 ćw. XIX w.,
 - spichlerz, mur., 1881 r.,
 - ogrodzenie, mur., k. XIX w.

5. Gminna ewidencja zabytków

Gmina Suchy Las posiada założoną gminną ewidencję zabytków. Zabytki ujęte w ewidencji przedstawione zostały poniżej:

▪ Biedrusko

- szkoła, ul. Świerczewskiego, mur. (cz. pruski mur), pocz. XX w.
- przedszkole, ul. 1 Maja, mur. (cz. pruski mur), pocz. XX w.
- poczta, ul. 1 Maja, mur. (cz. pruski mur), pocz. XX w.
- zespół pałacowy:
 - pałac, mur., 1877 - 1880, arch. L. Huhn
 - kasyno, mur., pocz. XX w.
 - spichlerz, mur., 1 ćw. XX w.
 - altana, drewn., pocz. XX w.
 - brama, mur. pocz. XX w.
 - park krajobrazowy, 4 ćw. XIX w.
- dom nr 64, ul. 1 Maja, mur., pocz. XX w.
- dom nr 76, ul. Wolności, mur., 1 ćw. XX.
- wieża ciśnień, ul. Wolności, mur., k. XIX w.

▪ Chludowo

- zespół kościoła par. p.w. Wszystkich Świętych:
 - kościół, drewn., 1736 r.
 - dzwonnica, drewn., 1932 r.
 - cmentarz przykościelny, XVIII w.
 - plebania, ul. Kościelna 4, mur., 4 ćw. XIX w.
- cmentarz rzymskokatolicki, ul. Obornicka, XIX w.
- pastorówka, ob. dom mieszkalny, ul. Poznańska 12, mur., ok. 1910 r.
- zespół szkoły, ul. Szkolna:
 - szkoła, mur., ok. 1910, rozbud. I. 20 XX w.
 - budynek gospodarczo-mieszkalny, mur., ok. 1910 r.
- zespół pałacowy, ul. Kościelna:
 - pałac, ob. klasztor, mur., ok. 1875 r., spalony 1952 r., odbud. ok. 1960 r.
 - ogrodzenie z bramą, mur. - żel., k. XIX w.
 - park krajobrazowy, 2 poł. XIX w.
- zespół stacji kolejowej, ul. Dworcowa:
 - stacja, mur., 1905 r.
 - dom pracowników kolei, mur., pocz. XX w.
 - dom dróżnika, mur., pocz. XX w.
 - budynek gospodarczy, mur., pocz. XX w.
- zajazd, ob. dom, ul. Poznańska 11, mur., ok. 1910 r.
- dom nr 9, ul. Dworcowa, mur., pocz. XX w.
- dom nr 34, ul. Dworcowa, mur., 1905 r.
- dom nr 36, ul. Dworcowa, mur., 1905 r.
- dom nr 44, ul. Dworcowa, mur., 1905 r.
- budynek mieszkalno-gospodarczy nr 10, ul. Obornicka , mur., ok. 1900 r.
- dom nr 25, ul. Obornicka , mur., ok. 1912 r.
- budynek mieszkalno - gospodarczy nr 13, ul. Poznańska, mur., ok. 1910 r.,
- dom nr 20, ul. Poznańska, mur., pocz. XX w.
- zagroda nr 24, ul. Poznańska:
 - budynek mieszkalno - gospodarczy, mur., ok. 1910 r.
 - stodoła, mur., ok. 1910 r.
- dom nr 5, Rynek, mur., pocz. XX w.
- dom nr 8, Rynek, mur., pocz. XX w.
- stodoła w zagrodzie nr 2, Rynek, mur., 1 ćw. XX w.
- dom nr 4, ul. Szkolna, mur., pocz. XX w.
- zagroda nr 1, ul. Wodna:

- dom, mur. (cz. pruski mur), ok. 1910 r.
- stodoła, mur., ok. 1910 r.
- zagroda nr 5, ul. Wodna:
 - a. dom, mur. (cz. pruski mur), 1910 r.
 - b. stodoła, szach, ok. 1910 r.
- dom nr 7, ul. Wodna, mur., ok. 1910 r.
- mleczarnia ob. restauracja, ul. Dworcowa 6, mur., ok. 1910 r.

▪ Chojnica

- zespół kościoła p.w. Ścięcia Jana Chrzciciela:
 - ruina kościoła, mur., 1 poł. XVI w., od 1946 nie użytkowany,
 - dzwonnica, mur, 1846 r.
 - cmentarz, XIX w.

▪ Gołęczewo

- kapliczka, mur., 1928 r.
- cmentarz ewangelicki, pocz. XX w.
- stacja kolejowa, pruski mur, pocz. 1902-1906 r.
- dom gminny ob. szkoła, mur., 1905 r.
- zespół zajazdu „Pod Żółtą Gwiazdą”, ul Dworcowa 46:
 - oberża z salą taneczną, mur., 1904-1906 r.
 - stajnia, mur. (pruski mur), 1904-1906 r.
- łaźnia, ob. remiza strażacka, mur., 1904 – 1906 r.
- dom nr 25 (d. 22, 11), ul. Dworcowa, mur. (cz. pruski mur), 1902-1906 r.
- dom nr 27 (d. 25/27; 10), ul. Dworcowa, mur. (cz. pruski mur), 1902-1906 r.
- zagroda osadnicza nr 26 (d. 26), ul. Dworcowa, mur. (cz. pruski mur), 1902-1906r.
- zagroda osadnicza nr 28 (d. 17), ul. Dworcowa, mur. (cz. pruski mur), 1902-1906r.
- zagroda osadnicza nr 29/31 (d. 14), ul. Dworcowa, mur., 1902-1906 r.
- dom nr 30 (d. 19), ul. Dworcowa, pruski mur, 1902-1906 r.
- zagroda osadnicza nr 32/34 (d. 21), ul. Dworcowa, mur., 1902-1906 r.
- dom nr 33 z częścią gospodarczą (d. 16), ul. Dworcowa, mur., 1902-1906 r.
- zagroda osadnicza nr 35 (d. 18), ul. Dworcowa, mur. (cz. pruski mur), 1902-1906r.
- dom nr 36 (d. 25), ul. Dworcowa, mur., 1902-1906 r.
- zagroda osadnicza nr 38 (d. 27), ul. Dworcowa, mur., 1902-1906 r.
- dom nr 39 (d. 20), ul. Dworcowa, mur., 1902-1906 r.
- zagroda osadnicza nr 40 (d. 29), ul. Dworcowa, mur. (cz. pruski mur), 1902-1906r.

- zagroda osadnicza nr 42 (d. 31), ul. Dworcowa, mur. (cz. pruski mur), 1902-1906r.
- dom nr 43 (d. 24), ul. Dworcowa, mur., 1902-1906 r.
- zagroda osadnicza nr 44 (d. 33), ul. Dworcowa, mur. (cz. pruski mur), 1902-1906r.
- zagroda osadnicza nr 45 (d. 26), ul. Dworcowa, mur., 1902-1906 r.
- zagroda osadnicza nr 47 (d. 28), ul. Dworcowa, mur., 1902-1906 r.
- zagroda osadnicza nr 48 (d. 37), ul. Dworcowa, mur. (cz. pruski mur), 1902-1906r.
- dom nr 49 (d. 30), ul. Dworcowa, mur., 1902-1906 r.
- dom nr 51 (d. 32), ul. Dworcowa, mur., 1902-1906 r.
- zagroda osadnicza nr 53 (d. 34), ul. Dworcowa, mur., 1902-1906 r.
- zagroda osadnicza nr 57 (d.38), ul. Dworcowa, mur.-drew., 1902-1906 r.
- dom nr 61 (d.42), u l. Dworcowa, mur., 1902-1906 r.
- zagroda osadnicza nr 3 (d. 39), ul. Kręta, mur., 1902-1906 r.
- zagroda osadnicza nr 15 (d. 41), u l. Kręta, mur., 1902-1906 r.
- zagroda osadnicza nr 2, ul. Lipowa, mur. (cz. pruski mur), 1902-1906 r.
- zagroda osadnicza nr 3, ul. Lipowa, mur. (cz. pruski mur), 1902-1906 r.
- zagroda osadnicza nr 4, ul. Lipowa, mur. (cz. pruski mur), 1902-1906 r.
- zagroda osadnicza nr 5, ul. Lipowa, mur., 1902-1906 r.
- zagroda osadnicza nr 6, ul. Lipowa, mur., 1902-1906 r.
- dom nr 2a, ul. Tysiąclecia, mur., 1906 r.
- dom nr 3/3a, ul. Tysiąclecia, mur., 1902 – 1906 r.
- zagroda osadnicza nr 4, ul. Tysiąclecia, mur., 1904 – 1906 r.
- dom nr 7, ul. Tysiąclecia, mur., 1902 – 1906 r.
- zagroda osadnicza nr 8, u l. T y s i ą c l e c i a, mur., 1902-1906 r.
- dom nr 13, ul. Tysiąclecia, mur., 1902-1906 r.

- **Jelonek**

- dwór (rządcówka, willa) (?), ul. Obornicka 2, mur., 1920 r.

- **Suchy Las**

- szkoła ob. dom mieszkalny, ul. Strażacka 2, mur., 1862 r., rozbud. 1905 r.
- dom nr 12, ul. Bogusławskiego, mur., 1903 r.
- dom nr 37, ul. Bogusławskiego, mur., pocz. XX w.
- dom nr 3, ul. Młodzieżowa, mur., pocz. XX w.
- dom nr 85, ul. Obornicka, mur., 1910 – 1920 r.
- dom nr 104, ul. Obornicka , mur., l. 20 XX w.
- dom nr 9, ul. Rolna, mur., 4 ćw. XIX w.

- dom nr 34, ul. Rolna, mur., pocz. XX w.
- dom nr 1, u l. Stara Droga , mur., 1907 r.

▪ **Zielątkowo**

- szkoła ob. dom mieszkalny, ul. Szkolna 1, mur., pocz. XX w.
- pozostałości zespołu dworskiego:
 - dwór, ob. dom, ul. Łąkowa 2, mur., 1834 r.
 - ośmiorak, ul. Dworcowa 2/3, mur., pocz. XX w.
 - budynek mieszkalno - gospodarczy, ul. Kręta 3, mur., 4 ćw. XIX w.
- dom nr 11, u l. Dworcowa, mur., 1 ćw. XX w.
- dom nr 19, u l. Dworcowa, mur., 1 ćw. XX w.
- dom nr 21, u l. Dworcowa, mur., 1 ćw. XX w.
- budynek mieszkalno - gospodarczy nr 10, u l. Leśna, mur., 1910 – 1920 r.

▪ **Złotkowo**

- cmentarz ewangelicki, XIX w.

▪ **Złotniki**

- szkoła ob. dom mieszkalny, mur., 1885 r.
- dworzec kolejowy, ul. Dworcowa 2, mur., pocz. XX w.
- dom dróżnika, ul. Dworcowa 5, mur., pocz. XX w.
- zespół pałacowo-folwarczny:
 - pałac, mur., 1895 r.,
 - rządcówka, mur., 4 ćw. XIX w.
 - park krajobrazowy, k. XIX w.
 - budynek mieszkalno - gospodarczy, ob. biuro, mur., 4 ćw. XIX w.
 - stajnia, mur., 1 ćw. XX w.
 - stodoła I, mur., 4 ćw. XIX w.
 - stodoła II, mur., 4 ćw. XIX w.
 - stodoła III, mur., 4 ćw. XIX w.
 - spichlerz, mur., 1881 r.
 - budynek gospodarczy, mur., k. XIX w.
 - budynek gospodarczy, mur., k. XIX w.
 - ogrodzenie, mur., k. XIX w.

6. Wykaz zabytkowych cmentarzy

Na terenie gminy Suchy Las znajduje się następujące zabytkowe cmentarze, przedstawione w tabeli nr 3.

Tabela 3. Zabytkowe cmentarze wg wykazu Wojewódzkiego Konserwator Zabytków

Lp.	Miejscowość	Obiekt	Czas powstania
1	Biedrusko	cmentarz bezwyznaniowy	XIX/XX w
2	Biedrusko	cmentarz prawosławny	XX w
3	Chludowo	cmentarz rzymsko-katolicki	I poł. XIX w
4	Chojnica	cmentarz rzymsko-katolicki	I poł. XIX w
5	Glinno	cmentarz rzymsko-katolicki	XIX w
6	Goleńczewo	cmentarz ewangelicki	XX w.
7	Suchy Las	cmentarz ewangelicki	2 poł. XIX w
8	Złotkowo	cmentarz ewangelicki	2 poł. XIX w
9	Złotniki	cmentarz ewangelicki	XX w

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Wojewódzkiego Urzędu Ochrony Zabytków w Poznaniu

7. Stanowiska archeologiczne

Na terenie gminy Suchy Las zlokalizowanych jest 15 stanowisk archeologicznych, wśród których należy wyróżnić grodzisko średniowieczne w miejscowości Biedrusko wpisane do rejestru zabytków województwa poznańskiego po numerem rejestru 2265/A, decyzją Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków w Poznania z dnia 16 grudnia 1992 r. (AZP 50-27/30).

V. Uwarunkowania wynikające z warunków i jakości życia mieszkańców, w tym ochrony ich zdrowia

1. Demografia

1.1 Liczba ludności

Liczba ludności gminy Suchy Las wg danych GUS, na dzień 31.XII.2009 r. wynosiła 14 737 mieszkańców, co stanowiło 4,6% ludności powiatu poznańskiego oraz 0,4% ludności województwa wielkopolskiego.

Liczba ludności w gminie Suchy Las sukcesywnie wzrasta. W ciągu 9 lat liczba mieszkańców zwiększyła się aż o 45%, co świadczy o dużej atrakcyjności gminy. Analogicznie wzrosła również gęstość zaludnienia. W roku 2009 wynosiła ona 126 osób/km² i była wyższa od gęstości zaludnienia województwa wielkopolskiego, biorąc pod uwagę zarówno wszystkie gminy jak i tylko te wiejskie. W powiecie poznańskim gmina uzyskała status gęsto zaludnionej gminy wiejskiej.

Liczba ludności i zarazem gęstość zaludnienia wynikają z położenia gminy Suchy Las w bliskim sąsiedztwie miasta Poznań - w strefie intensywnych procesów urbanizacyjnych. Sypialniany charakter gminy w połączeniu z atrakcyjnymi warunkami przyrodniczymi i spowodował znaczny napływ ludności (głównie ludności z Poznania) na te tereny. Dodatkowym atutem gminy zachęcającym do osiedlania się jest również bardzo dobra obsługa komunikacyjna i usługowa.

Tabela 4. Sytuacja demograficzna gminy Suchy Las na tle województwa wielkopolskiego i powiatu poznańskiego w roku 2000 i 2009

Wyszczególnienie	Lata	Liczba ludności				Współczynnik feminizacji
		Ogółem	Mężczyźni	Kobiety	Ludność na km ²	
Województwo wielkopolskie	2000	3 345 316	1 623 661	1 721 655	112,2	106,0
	2009	3 408 281	1 653 354	1 754 927	114,3	106,1
Województwo wielkopolskie (gminy wiejskie)	2000	1 409 191	703 113	706 078	47,2	100,4
	2009	1 495 451	744 953	750 498	50,1	100,7

Wyszczególnienie	Lata	Liczba ludności				Współczynnik feminizacji
Powiat poznański	2000	260 518	127 452	133 066	137,1	104,4
	2009	319 258	155 383	163 875	168,0	105,5
Gmina Suchy Las	2000	10 129	4 991	5 138	86,6	102,9
	2009	14 737	7 188	7 549	126,0	105,0

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS

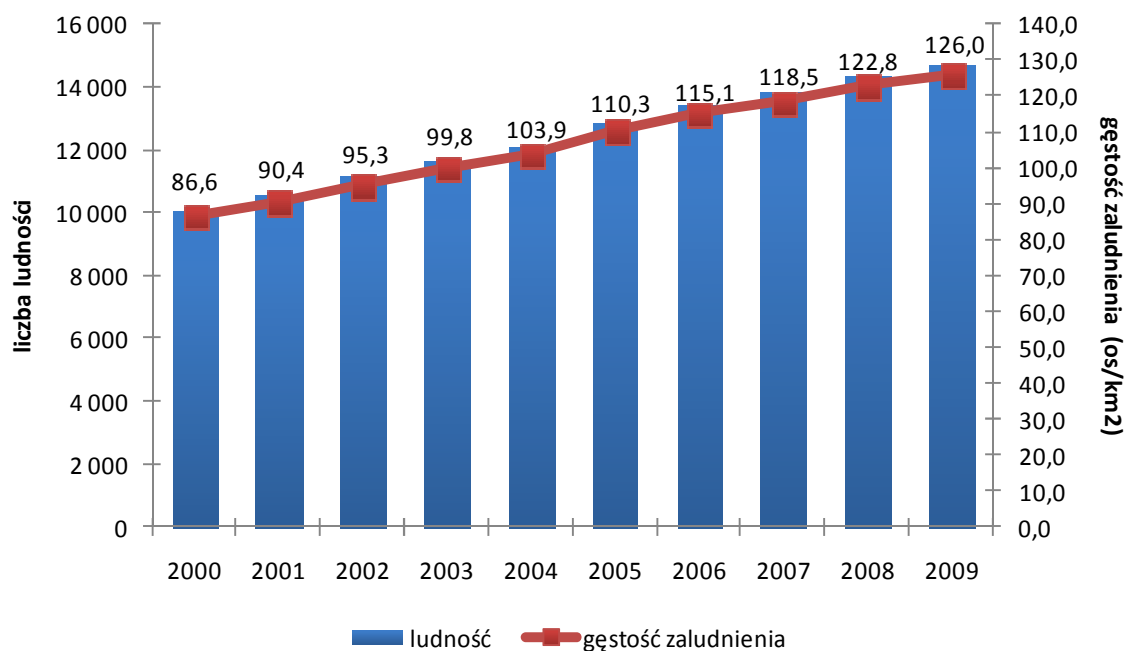
Prognozuje się, że w 2015 roku gminę Suchy Las zamieszkiwać będzie ok. 18 000 osób, a w samym Suchym Lesie ponad 7000 osób. Na rozwój ludności gminy decydujący wpływ będą miały procesy gospodarcze społeczne, charakterystyczne dla gmin podmiejskich jak:

- ożywienie gospodarcze w postaci silnej aktywizacji podmiotów gospodarczych,
- tworzenie możliwości terenowych dla realizacji budownictwa mieszkaniowego,
- zwiększona intensywność ruchu budowlanego,
- ciągła poprawa i udoskonalenie już aktualnie korzystnych warunków życia i zamieszkania ludności.

W związku z powyższym należy monitorować przyrost ludności w gminie i przeznaczać stosowne środki finansowe na zadania własne gminy. Przewiduje się, że największe nakłady finansowe będzie trzeba poczynić na rozwój oświaty i infrastrukturę techniczną.

Wielkości zaludnienia będą korygowane przez uwarunkowania szczegółowe, w trakcie opracowywania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, określających przeznaczenie terenu pod zabudowę mieszkaniową, które zdecydują o faktycznym tempie i czasie przyrostu ludności.

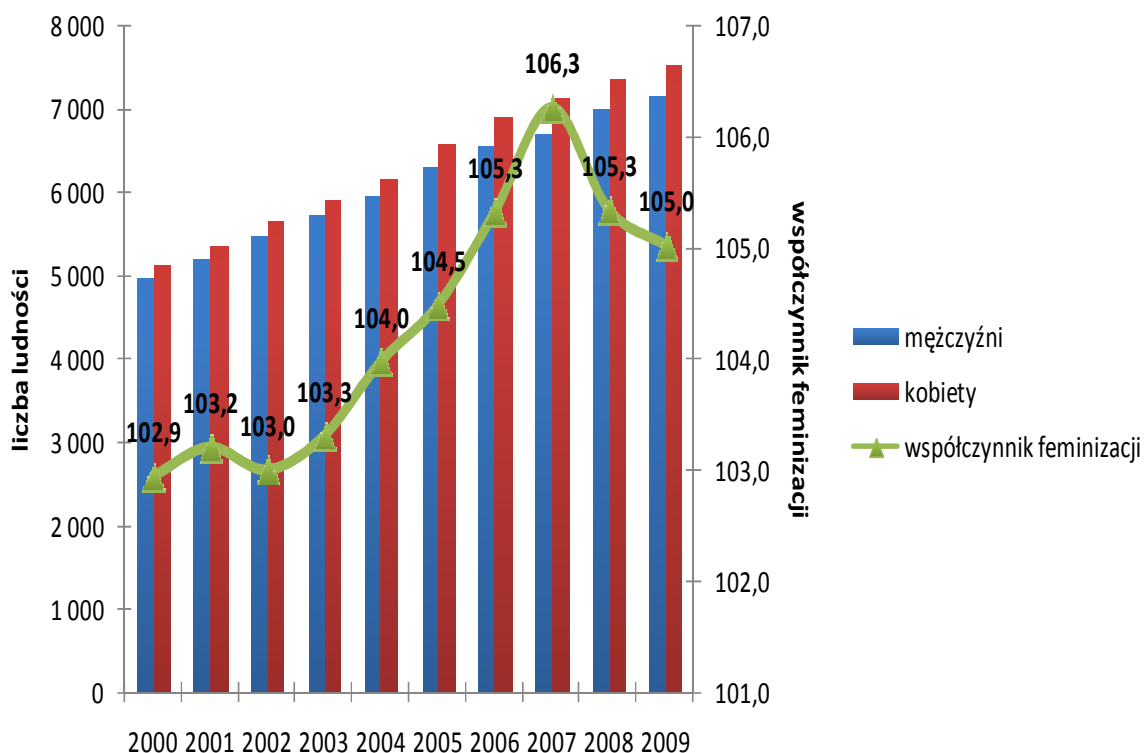
Rysunek 2. Liczba ludności oraz gęstość zaludnienia w gminie Suchy Las w latach 2000 – 2009

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS

W gminie Suchy Las od dłuższego czasu można zaobserwować nadwyżkę liczby kobiet nad liczbą mężczyzn. Tendencja taka występowała zarówno w powiecie poznańskim jak i całym województwie wielkopolskim. W latach 2000 - 2009 najmniejsza różnica pomiędzy ilością kobiet i mężczyzn występowała w roku 2000 i wynosiła 147 osób, natomiast największa różnica miała miejsce w roku 2007 i sięgała 421 osób. Od roku 2007 proporcje pomiędzy liczbą kobiet i mężczyzn zacierają się. Wysoki współczynnik feminizacji, tak nietypowy dla gmin wiejskich, ma związek z funkcją gminy i jej podmiejskim charakterem. Należy przypuszczać, że w przeciągu najbliższych kilku lat w strukturze populacyjnej gminy Suchy Las notowana będzie dalsza nadwyżka kobiet.

Rysunek 3. Liczba mężczyzn i kobiet oraz współczynnik feminizacji w latach 2000 - 2009

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS

Najważniejszym miernikiem ukazującym strukturę płci jest jednak wskaźnik feminizacji liczony dla grup ludności w wieku rozrodczym (15 – 39 lat). W gminie Suchy Las wynosi on 104 kobiety na 100 mężczyzn. Oznacza to istnienie dość dużych liczebnych dysproporcji płci, co wpływa na zahamowanie rozwoju demograficznego ze względu na fakt, że grupy te skupiają największy odsetek liczby zawieranych małżeństw i urodzeń.

1.2 Ruch naturalny

Wielkość ruchu naturalnego określają dwa podstawowe wskaźniki - urodzeń i zgonów oraz będący ich pochodną - wskaźnik przyrostu naturalnego, czyli różnica pomiędzy ilością urodzeń i zgonów.

Tabela 5. Ruch naturalny gminy Suchy Las w latach 2000 - 2009

Wyszczególnienie	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009
Urodzenia	96	86	96	121	153	159	157	167	215	165
Zgony	84	47	70	66	75	63	78	89	66	70

Wyszczególnienie	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009
Przyrost naturalny	12	39	26	55	78	96	79	78	149	95
Urodzenia na 1000 mieszkańców	9,5	8,1	8,6	10,4	12,6	12,3	11,7	12,0	15,0	11,2
Zgony na 1000 mieszkańców	8,3	4,4	6,3	5,7	6,2	4,9	5,8	6,4	4,6	4,7
Przyrost naturalny na 1000 mieszkańców	1,2	3,7	2,3	4,7	6,4	7,4	5,9	5,6	10,4	6,4

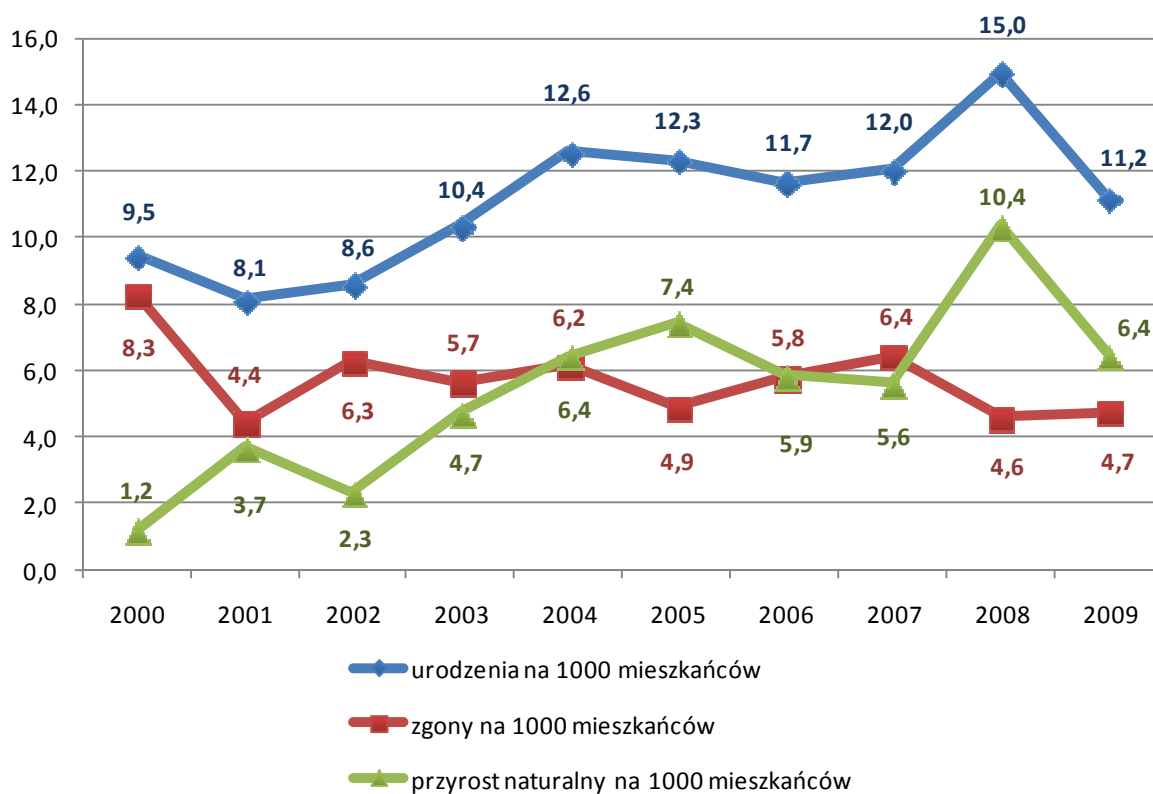
Źródło opracowanie własne na podstawie danych GUS

Od roku 2002 na terenie gminy Suchy Las liczba urodzeń systematycznie wzrastała. Tendencja ta uległa zmianie w roku 2009, kiedy to liczba urodzeń w stosunku do roku 2008 zmniejszyła się o 50. W przypadku zgonów nie można jednoznacznie zdefiniować trendu określającego ich liczbę na przestrzeni lat, gdyż liczba ta z roku na rok ulegała wahaniom. Jednocześnie należy zauważyć, że liczba zgonów w latach 2000 – 2009 nigdy nie przewyższyła swojej wartości liczby urodzeń. Rzutowało to na przyrost naturalny, który w badanym okresie przyjmował zawsze wartości dodatnie. Najwyższą wartość przyrostu naturalnego odnotowano w roku 2008, kiedy to plasowała się na poziomie 149, najniższą natomiast zarejestrowano w roku 2000 – na poziomie 12.

Ruch naturalny w gminie Suchy Las warunkowany jest znaczącą ilością czynników. Przede wszystkim należy wziąć pod uwagę fakt, że zauważalny przyrost liczby urodzeń w latach 2000 – 2009 spowodowany jest zakładaniem rodzin przez ludność urodzoną na początku lat 80. XX wieku, czyli ludność ostatniego wyżu demograficznego. Wzrost liczby urodzeń ma ponadto związek z systematycznie polepszającą się sytuacją społeczno – gospodarczą w powiecie poznańskim i samej gminie oraz z osiedlaniem się młodych małżeństw na terenie gminy, zachęconych perspektywą mieszkania w spokojnej i urokliwej okolicy, z dala od zgiełku Poznania, a jednocześnie na tyle blisko, by korzystać z jego dóbr.

Wskaźnikiem opisującym ruch naturalny w gminie Suchy Las jest również przyrost naturalny na 1000 mieszkańców. Wskaźnik ten w gminie w roku 2009 plasował się na poziomie 6,4 i znacznie przewyższał swoją wartość przyrost naturalny w województwie wielkopolskim, który z kolei wynosił 2,7 (wg danych GUS). Można się spodziewać, że w najbliższych latach przyrost naturalny w gminie Suchy Las w dalszym ciągu będzie przyjmował dodatnie wartości.

Rysunek 4. Urodzenia, zgony oraz przyrost naturalny przeliczony na 1000 mieszkańców gminy Suchy Las w latach 2000 – 2009

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS

Ważnym czynnikiem wpływającym na rozwój demograficzny jest ilość zawieranych małżeństw na obszarze gminy Suchy Las.

Tabela 6. Liczba małżeństw oraz współczynnik zawieranych małżeństw w gminie Suchy Las w latach 2000 - 2009

lata	ilość małżeństw	współczynnik zawieranych małżeństw (małżeństwa na 1000 mieszkańców)
2000	53	5,2
2001	45	4,3
2002	54	4,8
2003	64	5,5
2004	64	5,3
2005	73	5,7

lata	ilość małżeństw	współczynnik zawieranych małżeństw (małżeństwa na 1000 mieszkańców)
2006	79	5,9
2007	87	6,3
2008	72	5,0
2009	100	6,8

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS

Liczba zawieranych małżeństw w badanym okresie w gminie Suchy Las z roku na rok stopniowo się zwiększała. Nieznaczny spadek można zaobserwować w roku 2008, gdy związek małżeński zawarły 72 pary, czyli o 15 par mniej niż w roku 2007. Zaistniały w latach 2000 – 2009 przyrost małżeństw jest efektem wejścia w „wiek małżeński” ludności ostatniego wyżu demograficznego (urodzonej w pierwszej połowie lat 80-tych ubiegłego wieku). Liczba zawieranych małżeństw w najbliższych latach powinna nadal systematycznie rosnąć.

1.3 Migracje

Tabela 7. Migracje w gminie Suchy Las w latach 2000 - 2009

Wyszczególnienie	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009
Zameldowania ogółem	435	497	713	632	641	725	714	609	548	495
Zameldowania z zagranicy	0	0	1	0	0	1	0	0	0	1
Wymeldowania ogółem	113	116	132	150	193	173	241	284	226	222
Wymeldowania za granicę	0	0	2	3	0	0	0	0	0	0
Saldo migracji	322	381	581	482	448	552	473	325	322	273
Zameldowania na 1000 mieszkańców	43	47	64	54	53	56	53	44	38	34
Wymeldowania na 1000 mieszkańców	11	11	12	13	16	13	18	20	16	15

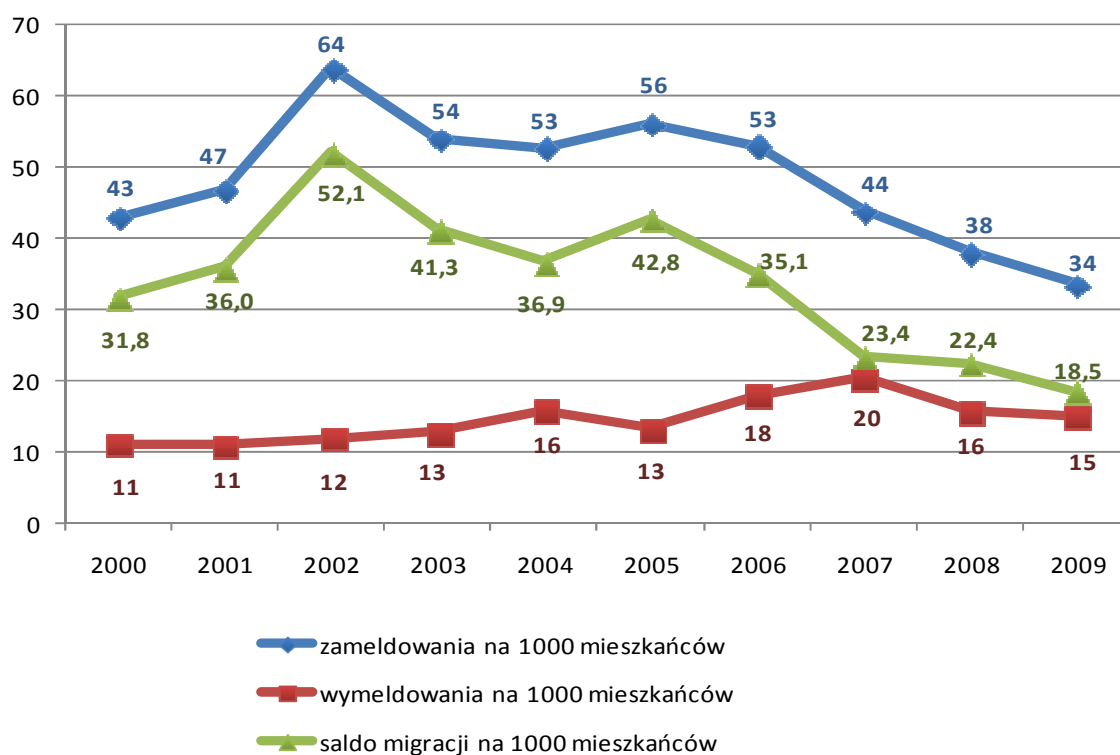
Wyszczególnienie	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009
Saldo migracji na 1000 mieszkańców	31,8	36,0	52,1	41,3	36,9	42,8	35,1	23,4	22,4	18,5

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS

Zmiany stałego miejsca zamieszkania i miejsca czasowego pobytu określane są jako wędrówki lub migracje ludności. Generalnie migracje możemy podzielić na wewnętrzne, odbywające się w granicach administracyjnych danego kraju i zewnętrzne, związane z wyjazdem poza granice kraju (tzw. emigracja) lub napływem do danego kraju (tzw. imigracja). Migracje stałe są wraz z ruchem naturalnym głównymi czynnikami wywołującymi zmiany w stanach zaludnienia, strukturze zaludnienia oraz innych strukturach demograficznych.

Gmina Suchy Las charakteryzowała się bardzo wysokim dodatnim przyrostem migracyjnym w latach 2000 - 2009, który swoje ekstremum osiągnął w roku 2002. Od roku 2005 obserwuje się znaczny spadek zameldowań, podczas gdy ilość wymeldowań plasuje się od dłuższego czasu na zbliżonym poziomie. Wysoki wskaźnik przyrostu migracyjnego warunkuje bliskie sąsiedztwo gminy z miastem Poznań. Poznań jako miasto wojewódzkie cechuje się dużą intensywnością zabudowy wielorodzinnej. Ze względu na brak terenów w centrum miasta, zabudowa jednorodzinna zaczęła się kształtować na jego peryferiach, w tym również na obszarze gminy Suchy Las, co skutkowało wysoką liczbą zameldowań. Liczbę wymeldowań można natomiast wytłumaczyć podążaniem młodych ludzi za wykształceniem i pracą.

Rysunek 5. Ruch migracyjny na obszarze gminy Suchy Las w latach 2000 - 2009

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS

1.4 Przyrost rzeczywisty

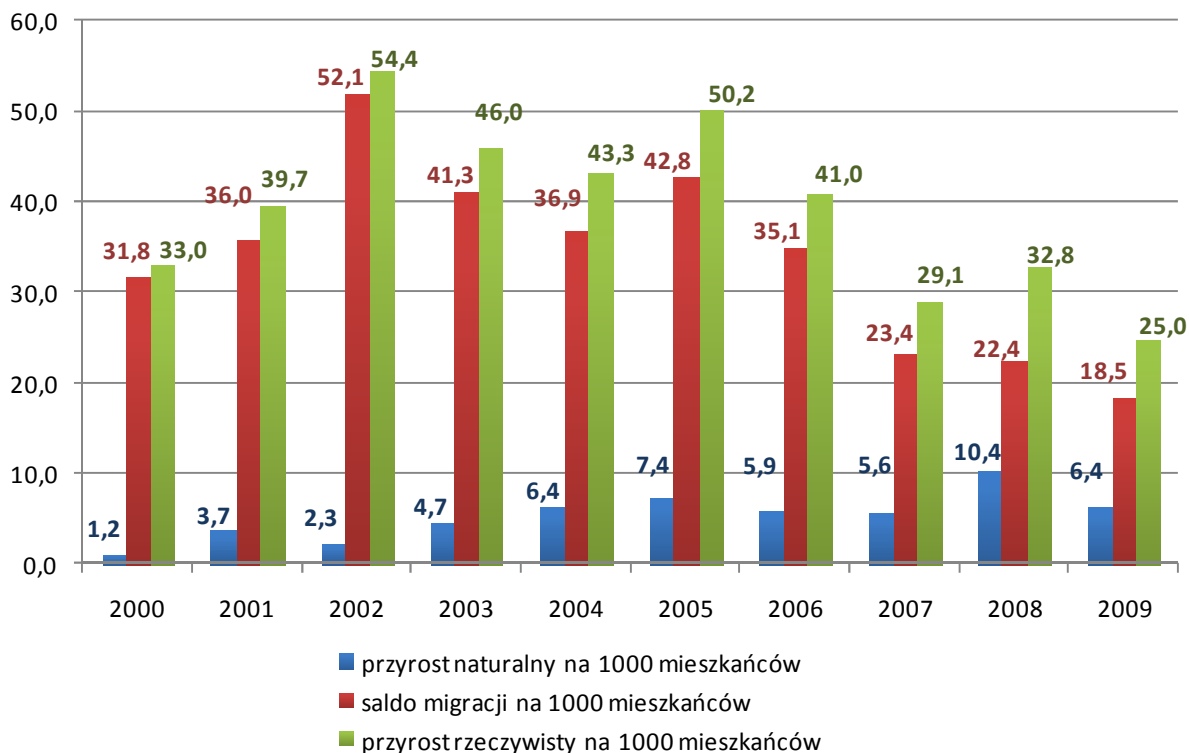
Pełny obraz zmian liczby mieszkańców gminy Suchy Las daje przyrost rzeczywisty stanowiący sumę wielkości przyrostu naturalnego i salda migracji.

Tabela 8. Zestawienie ruchu naturalnego oraz ruchu migracyjnego w gminie Suchy Las w latach 2000 - 2009

Wyszczególnienie	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009
przyrost naturalny na 1000 mieszkańców	1,2	3,7	2,3	4,7	6,4	7,4	5,9	5,6	10,4	6,4
saldo migracji na 1000 mieszkańców	31,8	36,0	52,1	41,3	36,9	42,8	35,1	23,4	22,4	18,5
przyrost rzeczywisty na 1000 mieszkańców	33,0	39,7	54,4	46,0	43,3	50,2	41,0	29,1	32,8	25,0

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS

Rysunek 6. Przyrost naturalny, saldo migracji oraz przyrost rzeczywisty liczby mieszkańców w gminie Suchy Las w latach 2000 - 2009

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS

Gmina Suchy Las charakteryzuje się zróżnicowanym przyrostem rzeczywistym. W latach 2000 – 2002 można zaobserwować wzrost wartości powyższego wskaźnika, który następnie w ciągu kolejnych 4 lat przyjmował wartości na poziomie 40 – 50, aby od 2006 roku sukcesywnie zmniejszać się. W trakcie analizowanego okresu najniższy przyrost rzeczywisty odnotowano w roku 2009, co miało związek ze spadkiem liczby urodzeń oraz liczby zameldowań. Najwyższą wartość przyrost rzeczywisty osiągnął natomiast w roku 2002.

Gmina Suchy Las jest gminą rozwijającą się dynamicznie. Zaobserwowany w ostatnich 3 latach spadek przyrostu rzeczywistego spowolnił proces wzrostu liczby ludności na terenie gminy, jednak nie został on zahamowany. Gmina powinna, zatem racjonalnie wykorzystywać swoje atuty, aby zachęcić ludność do osiedlania się na jej obszarze, ponieważ to gwarantuje jej dalszy rozwój.

1.5 Struktura płci i wieku

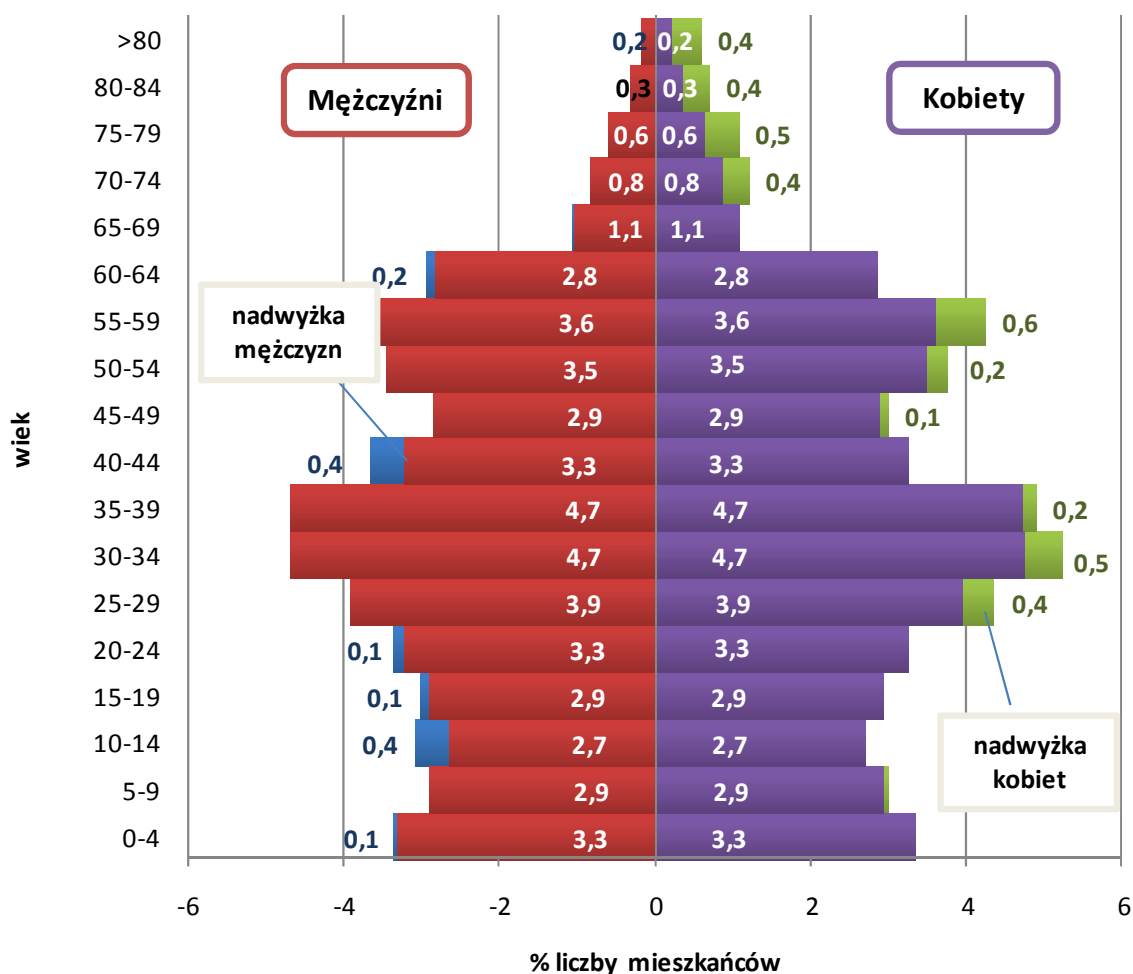
Struktura płci i wieku jest udziałem różnych grup wiekowych w populacji z uwzględnieniem podziału na płeć. Udział ten przedstawia się w postaci graficznej za pomocą schematu zwanego piramidą płci i wieku.

Wszystkie wcześniej omówione elementy ruchu naturalnego tworzą strukturę płci i wieku społeczeństwa. Wykonana na podstawie danych GUS piramida płci i wieku dla gminy Suchy Las przedstawia:

- wyraźny spadek liczebności ludności w wieku powyżej 65 roku życia,
- dwa wyższe demograficzne (pierwszy z przełomu lat 50. i 60. XX w., drugi z początku lat 80. XX w.),
- rozpoczęcie trzeciego wyższego demograficznego będącego wynikiem zakładania rodzin przez ludność pochodzącą z wyższego demograficznego z lat 80. XX wieku,
- wysoki udział w strukturze mieszkańców gminy osób w wieku produkcyjnym, głównie pomiędzy 30 a 40 rokiem życia,
- nadwyżkę kobiet nad mężczyznami w wieku produkcyjnym i poprodukcyjnym,
- nadwyżkę mężczyzn nad kobietami do 24 roku życia.

Aktualny typ struktury płci i wieku społeczeństwa jest formą pośrednią między kształtem dzwonu i wrzeciona, która wykazuje trend regresywny.

Rysunek 7. Struktura płci i wieku w gminie Suchy Las w roku 2009

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS

Struktura wiekowa społeczeństwa bezpośrednio przekłada się na strukturę wieku ekonomicznego ludności gminy Suchy Las, która z kolei ma bardzo duży wpływ na lokalną gospodarkę.

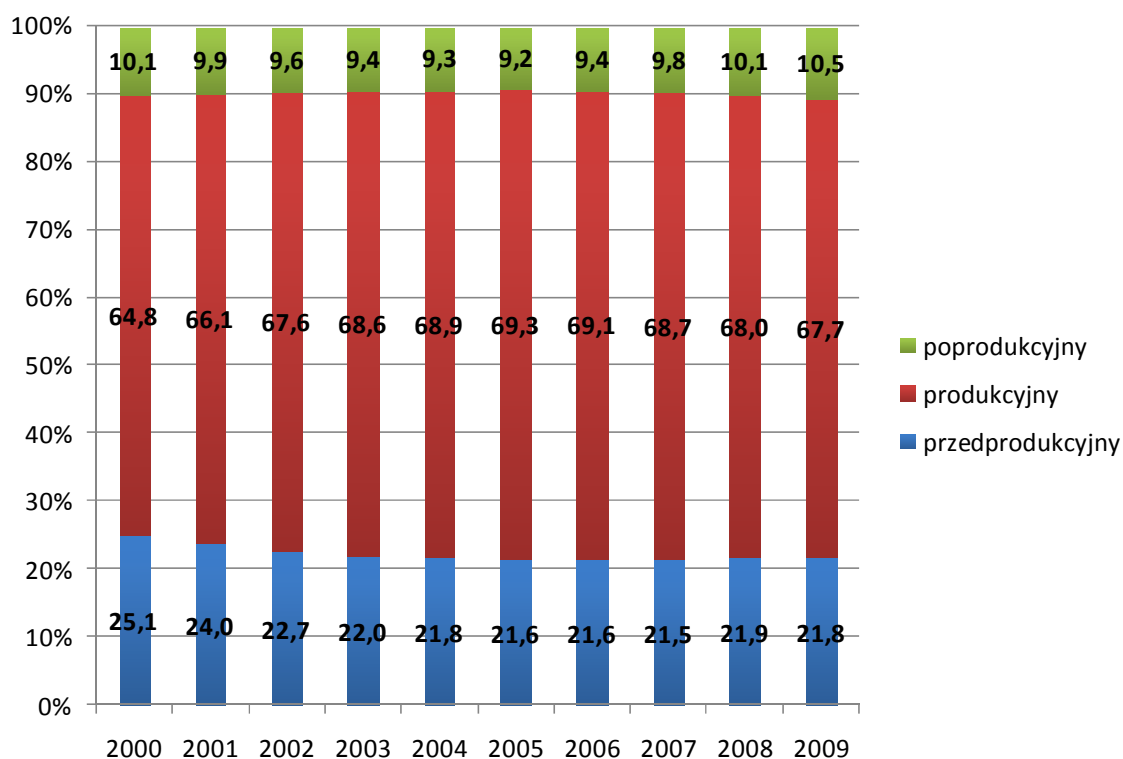
Tabela 9. Ludność według ekonomicznych grup wieku w gminie Suchy Las w latach 2000 - 2009

Wyszczególnienie	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009
Przedprodukcyjny	2 544	2 537	2 534	2 568	2 644	2 785	2 903	2 985	3 147	3 209
Produkcyjny	6 564	6 997	7 545	8 013	8 378	8 939	9 295	9 528	9 775	9 979
Poprodukcyjny	1 021	1 045	1 076	1 099	1 133	1 183	1 263	1 356	1 446	1 549

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS

W gminie Suchy Las w ciągu całego badanego okresu największy udział w strukturze wieku ekonomicznego posiadała ludność w wieku produkcyjnym. Udział ten wahał się pomiędzy 65 a 69%. Najwyższy procent osób w wieku od 18 do 65 lat odnotowano w roku 2006. Jednocześnie od roku 2000 do 2003 systematycznie zmniejszał się udział osób w wieku przedprodukcyjnym, aby po roku 2003 ustabilizować się na poziomie średnio 21,7%. Należy zauważyć, że od roku 2000 zwiększyła się liczba ludności w każdym z poszczególnych przedziałów ekonomicznych, a największy wzrost zaobserwowano w liczbie ludności w wieku produkcyjnym.

Rysunek 8. Ludność według ekonomicznych grup wieku w gminie Suchy Las w latach 2000 – 2009 (w%)

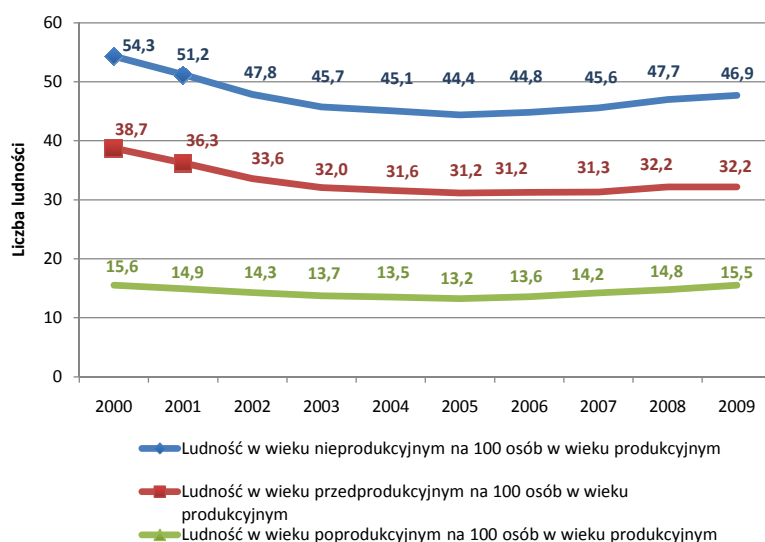

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS

Wskaźniki obciążenia demograficznego ukazują, ile osób w wieku nieprodukcyjnym, czyli przedprodukcyjnym i poprodukcyjnym, przypada na 100 osób w wieku produkcyjnym. W analizowanym okresie w gminie Suchy Las wskaźniki te kształtowały się na równomiernym poziomie, a różnice w poszczególnych latach wynosiły do 10 osób. Najwyższy wskaźnik obciążenia demograficznego występował w roku 2000 i wynosił 54 osoby w wieku nieprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym, natomiast najniższy miał miejsce w roku 2005 z wynikiem 44,4 osób w wieku nieprodukcyjnym przypadających

na 100 osób w wieku produkcyjnym. Po wyróżnieniu z ludności w wieku nieprodukcyjnym osób w wieku przedprodukcyjnym i poprodukcyjnym zaznacza się wyraźna przewaga liczby osób w wieku przedprodukcyjnym nad osobami w wieku poprodukcyjnym. Taka zależność ma związek z dużą umieralnością w gminie osób w wieku powyżej 70 roku życia oraz z nadchodzącym wyżem demograficznym.

Rysunek 9. Wskaźniki obciążenia demograficznego w gminie Suchy Las w latach 2000 - 2009

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS

1.6 Wykształcenie

Bezpośrednio z rynkiem pracy oraz bezrobociem wiąże się wykształcenie mieszkańców gminy.

Tabela 10. Wykształcenie mieszkańców gminy Suchy Las za rok 2002

Wykształcenie	Liczba osób		Płeć	
	ogółem	w %	mężczyźni	kobiety
wyższe	1 885	20,9	934	951

Wykształcenie	Liczba osób		Płeć	
policealne	347	3,8	116	231
średnie ogólnokształcące	1 088	12,0	417	671
średnie zawodowe	1 579	17,5	793	786
zasadnicze zawodowe	2 018	22,3	1 235	783
podstawowe ukończone	1 919	21,2	805	1 114
podstawowe nieukończone i bez wykształcenia	201	2,2	103	98

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS

Z danych Narodowego Spisu Powszechnego z 2002 roku wynika, iż w gminie Suchy Las największa grupa osób posiadała ukończoną szkołę zasadniczą zawodową. Taki poziom wykształcenia zadeklarowało 2018 osób, z których większość, bo aż 61,2%, stanowili mężczyźni. Powyższy stan rzeczy ma związek przede wszystkim ze specyfikacją szkół zawodowych i rodzajem kierunków kształcenia. Kolejną liczną grupą mieszkańców gminy Suchy Las były osoby posiadające wykształcenie podstawowe. Podczas Narodowego Spisu Powszechnego z 2002 roku 1919 osób zadeklarowało posiadanie tego wykształcenia. W grupie tej ok. 58% stanowiły kobiety. Duża część mieszkańców gminy posiada również wykształcenie wyższe – 1885 osób i średnie - łącznie 2667 osób. Średnie wykształcenie można podzielić na średnie ogólnokształcące, charakteryzujące się przewagą kobiet i średnie zawodowe z minimalną przewagą mężczyzn. Zdecydowana mniejszość ludności ukończyła szkołę policealną bądź też nie posiada żadnego wykształcenia (odpowiednio 3,8% i 2,2% wszystkich badanych).

W gminie Suchy Las możemy zaobserwować w większości równomiernie rozłożone poziomy wykształcenia mieszkańców. Ma to związek ze zróżnicowanym charakterem gminy, która przy granicy z Poznaniem i w okolicy miejscowości Biedrusko przybiera formę miejskiego osiedla, natomiast obszary o niższej intensywności zabudowy charakteryzują się typowym rolniczym zagospodarowaniem.

2. Strefa gospodarcza

2.1 Działalność gospodarcza

W latach 2000 – 2009 gmina Suchy Las charakteryzowała się bardzo dużym przyrostem podmiotów gospodarczych zarejestrowanych w rejestrze REGON, szczególnie tych należących do sektora prywatnego. W stosunku do roku 2000 w ciągu 9 lat liczba

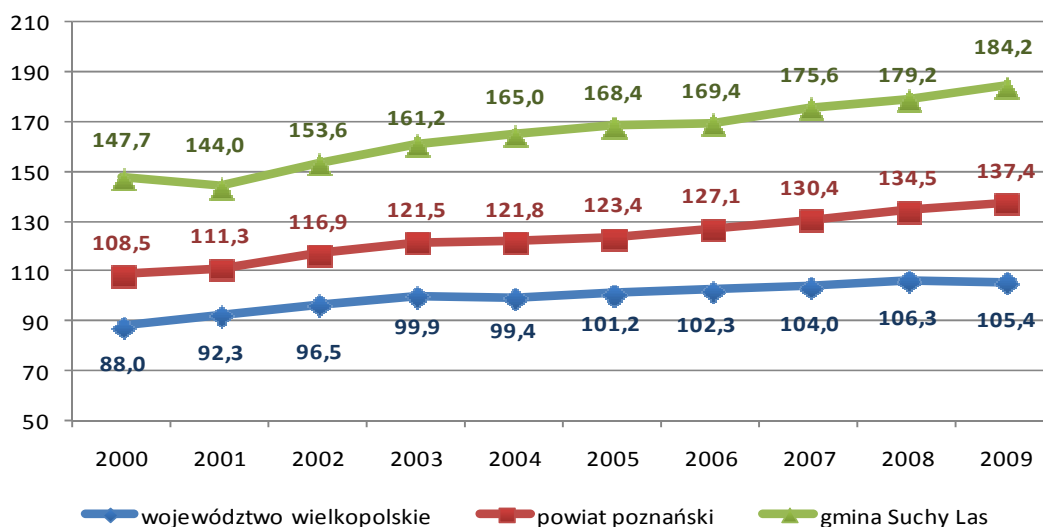
przedsiębiorstw zwiększyła się o 81%, co w porównaniu ze wzrostem przedsiębiorstw w województwie wielkopolskim i powiecie poznańskim ukazuje dynamikę rozwoju gminy. Dynamika ta związana jest przede wszystkim z rozbudową sektora prywatnego, gdzie liczba podmiotów od roku 2000 zwiększyła się o 82,3%. Sytuacja ta znacznie różni się od nastrojów panujących w województwie, gdzie sektor prywatny rozwija się w takim samym tempie jak sektor publiczny. Jest to uwarunkowane bliskim położeniem z miastem Poznań i wpływem jego gospodarki na tereny sąsiadujące.

Tabela 11. Jednostki zarejestrowane w rejestrze REGON w województwie wielkopolskim, powiecie poznańskim oraz gminie Suchy Las w roku 2000 i 2009

Wyszczególnienie	rok	ogółem		sektor publiczny		sektor prywatny	
		ilość	zmiana w %	ilość	zmiana w %	ilość	zmiana w %
Województwo wielkopolskie	2000	294 362	-	7 966	-	286 396	-
	2009	359 350	22,1	9 655	21,2	349 695	22,1
powiat poznański	2000	28 279	-	388	-	27 891	-
	2009	43 868	55,1	479	23,5	43 389	55,6
gmina Suchy Las	2000	1 496	-	22	-	1 474	-
	2009	2 715	81	28	27,3	2 687	82,3

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS

Rysunek 10. Przedsiębiorstwa przypadające na 1000 mieszkańców w województwie wielkopolskim, powiecie poznańskim oraz gminie Suchy Las w latach 2000 - 2009

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS

Kolejnym wskaźnikiem ukazującym dynamikę rozwoju przedsiębiorczości na danym obszarze jest liczba podmiotów gospodarczych przypadająca na 1000 mieszkańców. Dla gminy Suchy Las wartość powyższego wskaźnika w roku 2009 wyniosła 184,2, a dla porównania ten sam wskaźnik dla powiatu poznańskiego oraz województwa wielkopolskiego plasował się odpowiednio na poziomie 137,4 i 105,4 przedsiębiorstw na 1000 mieszkańców. Ogólnie w badanym okresie można zauważyć we wszystkich trzech jednostkach tendencję wzrostową. Wysoka liczba podmiotów gospodarczych przypadających na 1000 osób w gminie Suchy Las jest warunkowana wspomnianym wcześniej sąsiedztwem gminy z miastem Poznań i jego wpływem na charakter i gospodarkę gminy, szczególnie na obszarze przygranicznym. Można się spodziewać, że podobna sytuacja ma miejsce w pozostałych gminach leżących na peryferiach Poznania, co jednocześnie wpływa na pozycję całego powiatu poznańskiego. Niski status województwa wielkopolskiego w porównaniu z gminą Suchy Las wynika zatem z braku znaczących ośrodków gospodarczych na miarę Poznania i z obecności dużej ilości obszarów rolniczych.

Tabela 12. Przedsiębiorstwa zarejestrowane w rejestrze REGON według sekcji PKD 2007 na terenie gminy Suchy Las w roku 2009

Wyszczególnienie wg sekcji PKD 2007	liczba	udział w %
A - rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	53	2,0
B - górnictwo i wydobywanie	3	0,1
C - przetwórstwo przemysłowe	311	11,5
D - wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych	2	0,1
E - dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją	11	0,4
F - budownictwo	298	11,0
G - handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle	694	25,6
H - transport i gospodarka magazynowa	193	7,1
I - działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi	59	2,2
J - informacja i komunikacja	93	3,4
K - działalność finansowa i ubezpieczeniowa	84	3,1
L - działalność związana z obsługą rynku nieruchomości	133	4,9
M - działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	365	13,4

Wyszczególnienie wg sekcji PKD 2007	liczba	udział w %
N - działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca	89	3,3
O - administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	6	0,2
P - edukacja	52	1,9
Q - opieka zdrowotna i pomoc społeczna	148	5,5
R - działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	26	1,0
S - pozostała działalność usługowa	95	3,5

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS

W roku 2009 największy udział w ogólnej liczbie podmiotów działalności gospodarczej w gminie Suchy Las miały przedsiębiorstwa zaklasyfikowane do sekcji G – handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle (25,6%), sekcji M - działalność profesjonalna, naukowa i techniczna (13,4%), sekcji C – przetwórstwo przemysłowe (11,5%) oraz sekcji F – budownictwo (11%). Sekcje te dominują nad pozostałymi wyznaczając zarazem główny kierunek rozwoju gminy – działalność usługową z nastawieniem na handel. Najmniejszy odsetek udziału w ogólnej liczbie podmiotów gospodarczych przypadł przedsiębiorstwom należącym do sekcji D - wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych (0,1%), sekcji B - górnictwo i wydobywanie (0,1%) oraz sekcji O - administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne (0,2%). Aktywizacja działalności gospodarczej postępująca od początku lat 90-tych jako wynik przemian gospodarczych w kraju, spowodowała również zmiany w układzie funkcjonalno-przestrzennym gminy Suchy Las.

Aktywizacja działalności gospodarczej spowodowała również zmiany w układzie funkcjonalno-przestrzennym gminy Suchy Las. Wiodąca funkcja gminy: działalność przemysłowo-usługowa zmienia swój charakter na mieszkaniowo-usługowy.

Z uwagi na duży udział zabudowy mieszkaniowej, zlokalizowanej w południowej części gminy, rozwój działalności gospodarczej jest jednak ograniczony. Ze względu na istnienie poligonu wojskowego, gmina nie posiada znacznych terenów rozwojowych dla tej działalności. Duża część istniejących zakładów usługowych zlokalizowana jest w obszarach zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej i siedliskowej. Powoduje to wzrost uciążliwości i stwarza zagrożenie dla istniejącej zabudowy mieszkaniowej. Poprzez wprowadzenie ścisłych ograniczeń dla prowadzonej działalności oraz zmianę form działalności

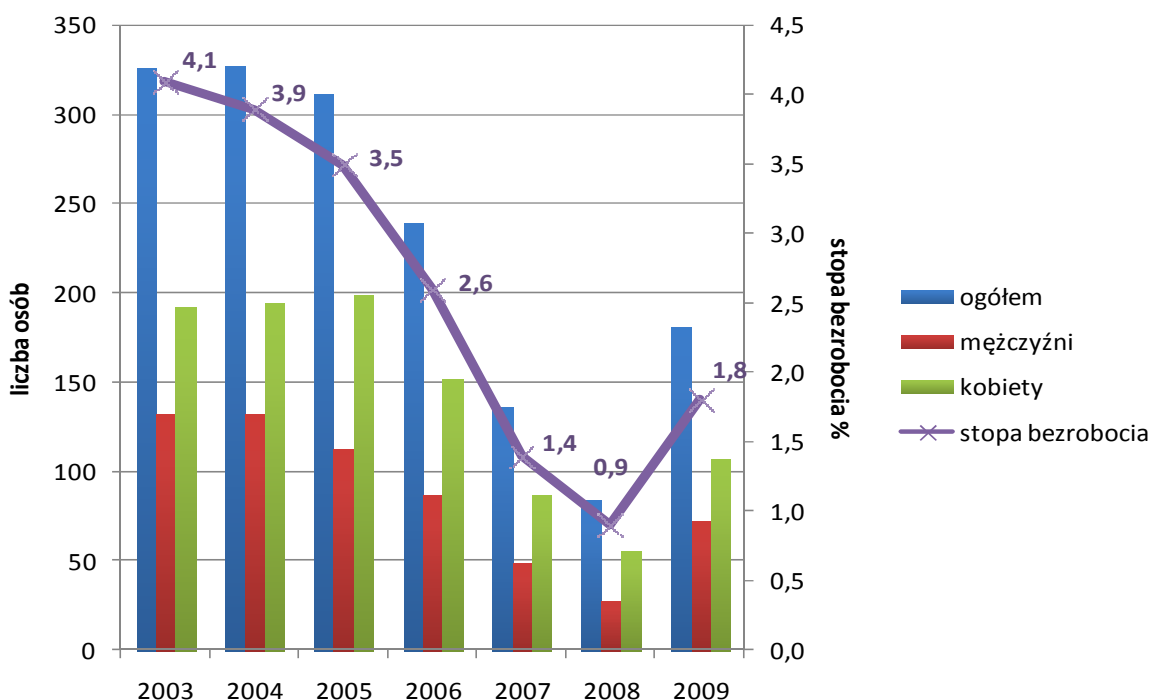
z produkcyjnej na usługową typu handel, hurtownie, nastąpi poprawa warunków zamieszkania.

Warunkiem rozwoju działalności gospodarczej będzie również zapewnienie odpowiednich standardów obsługi komunikacyjnej, oraz bezwzględne przestrzeganie przepisów i zasad chroniących środowisko przyrodniczo-kulturowe.

2.2 Rynek pracy (bezrobocie)

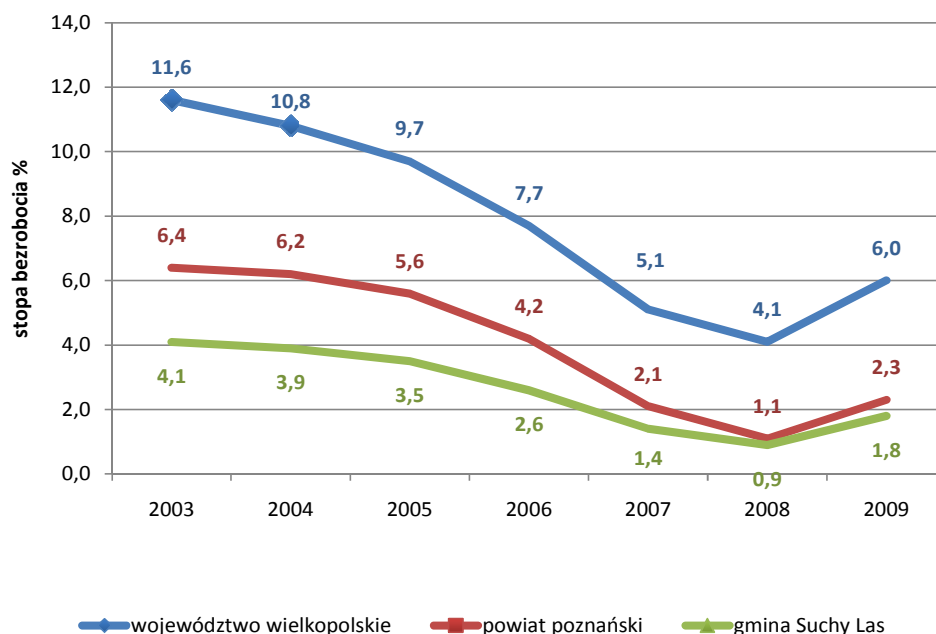
W gminie Suchy Las od roku 2003 do 2008 systematycznie spadała liczba osób bezrobotnych, głównie mężczyzn. Liczba kobiet bez pracy wahała się do roku 2005 między 190 a 200 osobami, by po 2005 roku zacząć drastycznie maleć. Ma to swoje odzwierciedlenie w stopie bezrobocia będącej procentowym udziałem bezrobotnych w grupie osób w wieku produkcyjnym. Wskaźnik ten pozwala na porównanie gminy Suchy Las pod kątem bezrobocia z sytuacją w powiecie i województwie. Okazuje się, że wskaźnik ten dla gminy jest znacznie niższy od wskaźnika określającego województwo wielkopolskie. Ponownie ma to związek z obecnością miasta Poznań i tamtejszymi miejscami pracy, jak i również z miejscami pracy tworzącymi się w samej gminie w związku z rozwojem poszczególnych przedsiębiorstw, głównie usługowych.

Rysunek 11. Liczba bezrobotnych z podziałem na płeć oraz stopa bezrobocia w gminie Suchy Las w latach 2003 – 2009

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS

Rysunek 12. Stopa bezrobocia w województwie wielkopolskim, powiecie poznańskim oraz gminie Suchy Las w latach 2003 - 2009

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS

W roku 2009 zaobserwowano ponowny przyrost liczby bezrobotnych i zwiększenie stopy bezrobocia do 1,8%, czyli o 0,9% więcej w stosunku do poprzedniego roku. Może to mieć związek ze zmianami zachodzącymi w strukturze wiekowej mieszkańców gminy, bądź też z ruchem migracyjnym ludności.

2.3 Pracujący

Liczba osób pracujących w głównym miejscu pracy w gminie Suchy Las w latach 2000 – 2002 wykazywała tendencję spadkową, jednak już od roku 2003 sukcesywnie się zwiększa. W roku 2008 w gminie pracowało 5 869 osób, z czego 41,9% stanowiły kobiety. Należy zauważyć, że w badanym okresie w ogólnej liczbie pracujących kobiety zawsze zajmują mniejszy odsetek udziału niż mężczyźni. Udział ten nie przekracza 46%, a jego najniższą wartość można było zaobserwować w roku 2001, gdzie wynosił 39,3%.

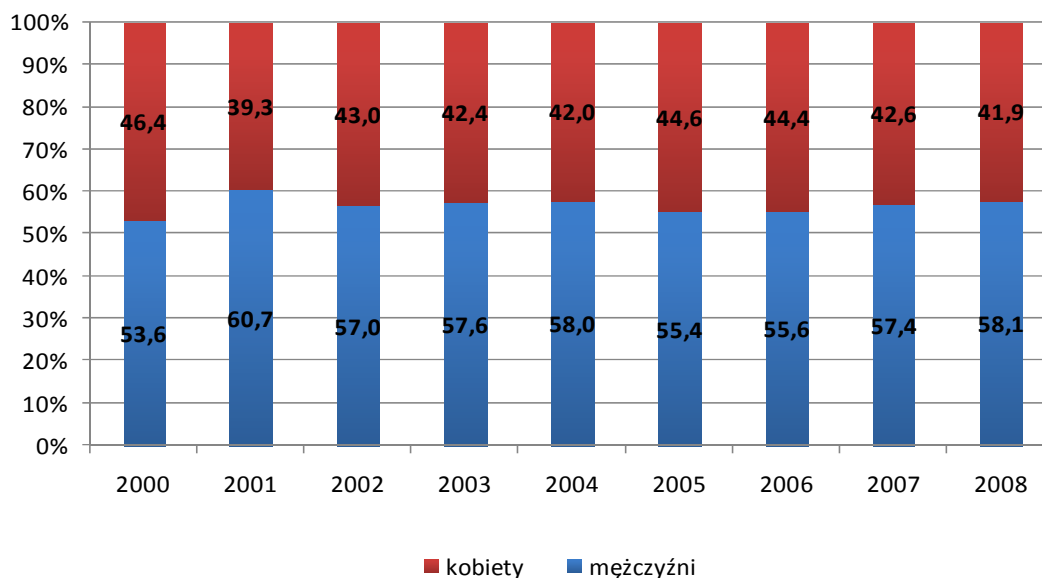
Tabela 13. Liczba osób pracujących w głównym miejscu pracy w gminie Suchy Las z podziałem na płeć w latach 2000 - 2008

Wyszczególnienie	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
ogółem	3 593	3 147	3 094	3 426	3 814	4 051	4 426	5 748	5 869
mężczyźni	1 926	1 910	1 765	1 973	2 214	2 245	2 463	3 302	3 411
kobiety	1 667	1 237	1 329	1 453	1 600	1 806	1 963	2 446	2 458

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS

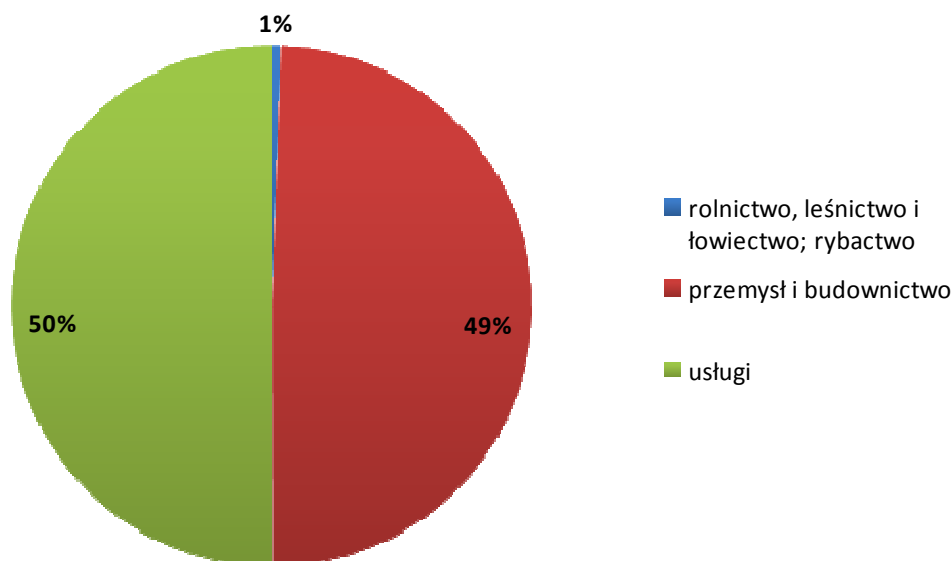
W roku 2008 zdecydowana większość pracujących mieszkańców gminy trudniła się pracą związaną z działalnością usługową, bądź też przemysłową i budownictwem (odpowiednio 50% i 49%). Niecały 1% pracujących mieszkańców było zatrudnionych w sektorze rolniczym, co potwierdza nierolniczy charakter gminy Suchy Las. Ponadto należy zaznaczyć, że rynek pracy w gminie opiera się głównie na sektorze prywatnym, gdzie w 2008 roku pracowało ponad 91% osób. Na stan zatrudnienia wpływa również lokalizacja obiektów handlowo-hurtowych i magazyny obsługujące mieszkańców Poznania.

Rysunek 13. Ludność pracująca w głównym miejscu pracy w gminie Suchy Las z podziałem na płeć w latach 2000 – 2008 (%)

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS

Rysunek 14. Pracujący według sektora ekonomicznego w gminie Suchy Las w roku 2008.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS

Nadal istnieją i w perspektywie również występować będą dojazdy do pracy do Suchego Lasu z uwagi na tworzenie się nowych miejsc pracy z udziałem kapitału zagranicznego. Inwestorzy poszukując atrakcyjnych terenów tańszych, dostępniejszych, poza granicami miasta Poznania, lokują swoje inwestycje na terenach podmiejskich, co powoduje i nadal będzie powodować przyrost miejsc pracy na terenie gminy.

3. Sfera społeczna

3.1 Sytuacja mieszkaniowa

Na sytuację mieszkaniową oddziałuje wiele czynników, wśród których do najważniejszych zalicza się zasoby mieszkaniowe, powierzchnię użytkową mieszkań, tempo rozwoju budownictwa mieszkaniowego oraz powierzchnię mieszkania przypadająca na 1 mieszkańca.

Zasoby mieszkaniowe w gminie Suchy Las w roku 2008 wynosiły 4 601 mieszkań, w których znajdowało się 20 785 izb o łącznej powierzchni użytkowej 488 874 m². Przeciętna powierzchnia użytkowa jednego mieszkania wynosiła 106,3 m², a na jedną osobę przypadają 34m². Po porównaniu sytuacji mieszkaniowej z 2008 i 2000 roku okazuje się, że ta uległa znacznemu polepszeniu. W ciągu 8 lat w gminie przybyło 1371 mieszkań i 6687 izb,

a przeciętna powierzchnia mieszkania wraz z powierzchnią przypadającą na 1 mieszkańca wzrosły o odpowiednio 9,4m² i 6m².

Tabela 14. Sytuacja mieszkaniowa na obszarze województwa wielkopolskiego, powiatu poznańskiego oraz gminy Suchy Las w roku 2002 i 2008.

Wyszczególnienie	Rok	Mieszkania	Izby	Powierzchnia użytkowa mieszkań	Przeciętna powierzchnia mieszkania (w m ²)	Powierzchnia mieszkania przypadająca na 1 mieszkańca (w m ²)
województwo wielkopolskie	2002	962 461	3 796 801	72 859 169	75,7	21,7
	2008	1 077 101	4 258 746	83 525 372	77,5	24,6
powiat poznański	2002	73 619	311 956	6 470 836	87,9	24,0
	2008	94 628	406 133	8 791 252	92,9	28,2
gmina Suchy Las	2002	3 230	13 914	312 854	96,9	28,0
	2008	4 601	20 601	488 874	106,3	34,0

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS

Należy zauważyć, że sytuacja mieszkaniowa uległa poprawie nie tylko w gminie Suchy Las, ale również w powiecie jak i całym województwie wielkopolskim. Jest ona elementem wpływającym na jakość życia mieszkańców, atrakcyjność gminy, a tym samym na wzrost gospodarczy. Niemniej jednak wskaźniki określające warunki mieszkaniowe gminy Suchy Las są bardzo korzystne na tle gmin sąsiednich, jak również na tle pozostałych gmin miejskich i wiejskich województwa sytuując ją na równi z takimi gminami jak: Tarnowo Podgórne, Duszniki, Kaźmierz i Ostroróg. Szczególnie wyróżnia gminę wysoki wskaźnik powierzchni użytkowej mieszkań oddanych do użytku na osobę w budownictwie indywidualnym. Na wysoką ocenę warunków zamieszkania wpływa również stan uzbrojenia gminy w infrastrukturę techniczną.

Przeprowadzona analiza stanu zasobów mieszkaniowych wykazała, że większość stanowią mieszkania wybudowane 25 lat temu i więcej. Należy jednak podkreślić, że następuje dynamiczny przyrost nowych mieszkań.

3.1.1 Chłonność terenów mieszkaniowych

Dynamika rozwoju funkcji mieszkaniowej wynikająca z dostępności komunikacyjnej i wyposażenia w infrastrukturę oraz pozamiejskim charakterem gminy powodują, że atrakcyjność tych terenów dla mieszkańców m. Poznania w ostatnich latach znacznie wzrosła. W związku z powyższym istotne jest określenie potencjalnej chłonności terenów mieszkaniowych, która pozwoli na prowadzenie właściwej polityki przestrzennej. Określając potencjalną chłonność terenów mieszkaniowych uwzględniono:

- chłonność terenów wyznaczonych w obowiązujących miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego,
- możliwości realizacji wniosków składanych przez organizacje samorządowe i indywidualnych inwestorów z obszaru gminy,
- szanse uwarunkowań technicznych, związanych z uzbrojeniem terenu,
- tendencje poszukiwania przez mieszkańców m. Poznania terenów pod indywidualne budownictwo mieszkaniowe spowodowane kryzysem spółdzielczego budownictwa mieszkaniowego.

Chłonności docelowe określono ustalając charakter projektowanej zabudowy. Przy założonych standardach: jednorodzinna niska, wielorodzinna niska i średnio wysoka, min. wielkość działek pod zabudowę mieszkaniową jednorodziną wynosząca 600 m² z maksymalnym wskaźnikiem zabudowy – 30%. Docelowy stan – chłonność terenów mieszkaniowych z uwzględnieniem jednostek osadniczych przedstawiony zostało w tabeli poniżej:

Tabela 15. Rozwój ludności oraz chłonność terenów mieszkaniowych

L.p.	Nazwa jednostki	Przewidywany stan ludności – 2015 r.	Docelowy stan – chłonność terenów mieszkaniowych
1.	Suchy Las	7.300	9.500
2.	Biedrusko	6.000	10.500
3.	Chludowo	1.500	2.800
4.	Goleńczewo	1.100	3.100
5.	Zielątkowo	450	2.100
6.	Złotkowo	600	800
7.	Złotniki-Wieś Osiedle Grzybowe	4.000	6.200
8.	Złotniki-Osiedle i Jelonek	300	500
Ogółem		21.250	35.500

Źródło: Urząd Gminy Suchy Las

Z uwagi na sąsiedztwo gminy z m. Poznaniem występuje zwiększone zapotrzebowanie na działki budowlane. Konieczne jest sterowanie rozwojem budownictwa mieszkaniowego w celu wstrzymania żywiołowego jego rozwoju.

3.2 Oświata i wychowanie

3.2.1 Przedszkola

Opieka przedszkolna w gminie Suchy Las odbywa się za pomocą zajęć organizowanych w 10 placówkach, z których 4 mają status przedszkoli publicznych, a 6 prywatnych:

- Przedszkole przy Zespole Szkół im. 7 Pułku Strzelców Konnych Wlkp. w Biedrusku,
- Przedszkole przy Zespole Szkół im. o. Mariana Żelazka w Chludowie,
- Przedszkole przy Zespole Szkół im. o. Mariana Żelazka w Chludowie - filia w Golęczewie,
- Przedszkole „Leśnych Ludków” w Suchym Lesie,
- Prywatne przedszkole „Piraciki” w Suchym Lesie,
- Prywatne przedszkole „Stumilowy Las” w Suchym Lesie,
- Prywatne przedszkole „Wesoły Delfinek” w Suchym Lesie,
- Niepubliczne przedszkole dwujęzyczne „Zaczarowany Park” w Suchym Lesie,
- Niepubliczne przedszkole anglojęzyczne „Kraina Elmo” w Suchym Lesie.

Ponadto przez mieszkańców gminy pracujących w Poznaniu wykorzystywana jest możliwość zapisywania dzieci do placówek położonych na terenie miasta.

3.2.2 Szkoły podstawowe

Na terenie gminy Suchy Las działa 5 szkół podstawowych, z czego jedna jest szkoła prywatną, odpłatną:

- Szkoła Podstawowa w Zespole Szkół im. 7 Pułku Strzelców Konnych Wlkp. w Biedrusku,
- Szkoła Podstawowa w Zespole Szkół im. o. Mariana Żelazka w Chludowie,
- Szkoła Podstawowa w Zespole Szkół im. o. Mariana Żelazka w Chludowie - filia w Golęczewie (klasy I – III),
- Szkoła Podstawowa im. Wojciecha Bogusławskiego w Suchym Lesie,
- Prywatna Szkoła Podstawowa w Biedrusku.

Łącznie do wszystkich szkół podstawowych 2009 roku uczęszczało 997 dzieci.

3.2.3 Szkoły gimnazjalne

W gminie funkcjonują 4 szkoły gimnazjalne, w tym jedna prywatna:

- Gimnazjum w Zespole Szkół im. 7 Pułku Strzelców Konnych Wlkp. w Biedrusku,
- Gimnazjum w Zespole Szkół im. o. Mariana Żelazka w Chludowie,
- Gimnazjum im. Jana Pawła II w Suchym Lesie,
- Prywatne Gimnazjum w Biedrusku.

W roku 2009 do szkół gimnazjalnych uczęszczało w sumie 572 dzieci.

3.2.4 Szkoły średnie i ponadgimnazjalne

W gminie nie funkcjonuje żadna szkoła średnia czy ponadgimnazjalna. Uczniowie w celu dalszej edukacji muszą dojeżdżać do szkół zlokalizowanych na terenie gmin sąsiednich lub miasta Poznań.

3.3 Ochrona zdrowia i opieka społeczna

Ochrona zdrowia wraz z opieką społeczną w znacznym stopniu wpływa na jakość życia mieszkańców. W gminie Suchy Las obsługę w zakresie usług zdrowotnych pełni 6 przychodni medycznych, z których 2 zlokalizowane są w Suchym Lesie, 2 w Biedrusku i po jednej w Chludowie i na Osiedlu Grzybowym. W placówkach tych przyjmują lekarze podstawowej opieki medycznej: po 3 w Suchym Lesie i Złotnikach, 5 w Biedrusku i 1 w Chludowie. Ponadto w gminie zatrudnieni są lekarze stomatolodzy: po 2 w Suchym Lesie i Biedrusku oraz 1 w Chludowie. W samym Suchym Lesie z usług dentystycznych można skorzystać również w 4 prywatnych gabinetach stomatologicznych. Obecnie w gminie funkcjonuje także 5 aptek.

Opieka społeczna na terenie gminy realizowana jest poprzez Ośrodek Pomocy Społecznej w Suchym Lesie. Ośrodek ten prowadzi zorganizowaną działalność mającą na celu pomoc osobom potrzebującym zamieszkałym w gminie. W ramach swoich działań OSP oprócz zwyczajowej pomocy dla rodzin o niskich dochodach wprowadził w życie program wsparcia dla matek samotnie wychowujących dzieci i zagrożonych wykluczeniem społecznym oraz program wsparcia dla kobiet znajdujących się w trudnej sytuacji życiowej. Dodatkowo kilka razy w tygodniu odbywają się zajęcia utworzonego w 2009 roku klubu seniora „Dębowy Liść”, a w okresie wakacyjnym i zimowym – półkolonie letnie i zimowiska dla dzieci.

Ilość osób, które korzystają z opieki społecznej, uznaje się za wskaźnik ukazujący poziom życia w gminie. Od kilku lat wskaźnik ten stopniowo się zmniejsza, co oznacza poprawę sytuacji finansowej mieszkańców gminy.

Tabela 16. Liczba podopiecznych OPS w gminie Suchy Las w latach 2006 - 2009

Rok	Liczba rodzin, którym udzielono pomocy
2006	159
2007	138
2008	138
2009*	85

* do czerwca 2009

Źródło: Urząd Gminy Suchy Las

3.4 Kultura

W gminie Suchy Las główną instytucją prowadzącą działalność z zakresu kultury jest Ośrodek Kultury Gminy Suchy Las. Został on założony w 1991 roku i z braku odpowiedniego budynku swoją siedzibę dzieli z publiczną biblioteką. Działania Ośrodka ukierunkowane są w pierwszej kolejności na edukację dzieci i młodzieży. To właśnie do nich adresowane są takie formy zajęć jak: warsztaty dziennikarskie, taneczne, teatralne i plastyczne oraz lektoraty językowe, czy indywidualne nauki gry na poszczególnych instrumentach. Dodatkowo Ośrodek bierze udział w organizacji wszelkiego rodzaju imprez kulturalnych tj. Dni gminy Suchy Las, Święta Niepodległości, Dni seniora i dożynek, podczas których jego podopieczni mogą zaprezentować swoje talenty i nabyte umiejętności. Coroczną inicjatywą Ośrodka Kultury jest "Kino na magistracie", czyli seanse pod gołym niebem wyświetlane na budynku Urzędu Gminy.

Ze względu na rozwijającą się działalność Ośrodka Kultury jak i wzrastające potrzeby mieszkańców gminy istnieje konieczność przeniesienia tejże instytucji do oddzielnego budynku, który w pełni zaspokoiłby wymagania związane z ilością sal i ich zaopatrzeniem. Usytuowanie nowej siedziby Ośrodka planowane jest w sąsiedztwie Parku Wodnego „Octopus” w Suchym Lesie.

Funkcje kulturotwórcze gminy wypełnia również Biblioteka Publiczna Gminy im. Jerzego Mańkowskiego w Suchym Lesie, będąca częścią wyżej wspomnianego Ośrodka Kultury. Na terenie gminy funkcjonują 3 placówki biblioteczne: 1 główna w Suchym Lesie, otwarta w 1948 roku, oraz 2 filie w Chłudowie i Złotnikach, powstałe odpowiednio w 1975 i 1990 roku. Na jedną placówkę przypada 4789 osób, a zgromadzony księgozbiór liczy ponad 54 tysiące woluminów. W roku 2008 odnotowano 3210 czytelników wypożyczających

przeciętnie 15,9 woluminów, co jednak stawia gminę w rzędzie gmin o przeciętnym stopniu czytelnictwa.

Biblioteka wraz z Ośrodkiem Kultury koordynowała powstanie Gazety Sucholeskiej, opisującej najważniejsze wydarzenia w gminie oraz życie mieszkańców gminy. Ponadto w gminie wychodzi Magazyn Sucholeski wchodzący w skład Magazynów Gminnych przeznaczonych dla mieszkańców gmin Aglomeracji Poznańskiej.

3.5 Sport i rekreacja

Gmina Suchy Las jest gminą, w której kładzie się duży nacisk na propagowanie czynnych form wypoczynku. Tej idei podporządkowywane są wszelkie przedsięwzięcia i inwestycje powstające na obszarze gminy. Obecnie na terenie gminy istnieje już kompleks sportowy przy Szkole Podstawowej w Suchym Lesie, zaopatrzony w pełną infrastrukturę sportową umożliwiającą trenowanie różnego rodzaju dyscyplin. Ponadto naprzeciwko szkoły funkcjonuje nowoczesna hala sportowo – widowiskowa, w której oprócz typowych zajęć sportowych odbywają się zajęcia klubu fitness i większe wydarzenia kulturalno – sportowe, a w sąsiedztwie hali – nowopowstały Aquapark „Octopus”, który przyciąga także mieszkańców miasta Poznań.

Gmina zachęca do uprawiania sportu poprzez tworzenie klas sportowych (2 klasy o specjalizacji piłka nożna i lekkoatletyka w Zespole Szkół im. o. Mariana Żelazka w Chludowie) oraz klubów sportowych, gdzie młodzież może trenować koszykówkę, piłkę nożną, strzelectwo i pływanie. Piłka nożna jest obiektem bardzo dużego zainteresowania ze strony mieszkańców, którzy na własną rękę zakładają amatorskie drużyny piłkarskie i rozgrywają mecze w ramach turnieju drużyn niezrzeszonych.

Poligon wojskowy zajmujący jedną z najbardziej wartościowych części gminy w znacznym stopniu ogranicza rozwój turystyki. Dlatego też gmina kieruje swoje działania promujące aktywny wypoczynek na wykorzystanie pozostałych obszarów, które również wykazują się posiadaniem wartości kulturowych i przyrodniczych. Obszary te sprzyjają przede wszystkim turystyce weekendowej, a zwłaszcza rowerowej. Z inicjatywy Towarzystwa Przyjaciół Gminy Suchy Las powstało w 1997 roku profesjonalne opracowanie „Koncepcja dróg rowerowych na terenie gminy Suchy Las”, które jest stopniowo realizowane. Do tej pory wytyczono i oznakowano w pełni jedną ścieżkę rowerową z Poznania do Chludowa. Oprócz rodzinnych wycieczek pasjonaci tej formy spędzania czasu mogą również pokazać swoje umiejętności na organizowanych w całej gminie rajdach i wyścigach rowerowych.

VI. Uwarunkowania wynikające z zagrożenia bezpieczeństwa ludności i jej mienia w tym obszary szczególnego zagrożenia powodzią

1. Zagrożenia naturalne

1.1 Obszary zagrożenia powodzią

Zagrożenie dla środowiska oraz zdrowia i życia ludzi stanowi możliwość wystąpienia klęsk żywiołowych, które w Gminie najczęściej mogą być związane z powodzią, podtopieniami, dopływem zanieczyszczeń lub pożarami kompleksów leśnych. Zagrożenia powodziowe mogą wystąpić w przypadku niekorzystnych zjawisk hydrologicznych – powodzi opadowych i roztopowych czy powstaniem zatorów. Potencjalne zagrożenia może stanowić rzeka Warta płynąca wzdłuż wschodniej granicy gminy.

Na rzece Warta występuje obszar szczególnego zagrożenia powodzią, które zgodnie z ustawą z dnia 18 lipca 2001r. Prawo Wodne uwzględnia przede wszystkim obszar na którym prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest średnie i wynosi raz na 100 lat oraz obszar, na którym prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest wysokie i wynosi raz na 10 lat. Dla terenu gminy Suchy Las studium określające obszar bezpośredniego zagrożenia powodzią dla rzeki Warty wykonane przez RZGW w Poznaniu określa, zasięg zalewu powodziowego o prawdopodobieństwie wystąpienia powodzi $p = 1\%$. Na terenie gminy Suchy Las obszary bezpośredniego zagrożenia powodzią stanowią tereny niezabudowane wzdłuż doliny rzeki Warty w większości zalesione. Potencjalne zagrożenie może wystąpić na terenach w okolicach Biedruska.

1.2 Obszary predysponowane do występowania ruchów masowych ziemi

Na terenie gminy Suchy Las nie zinventaryzowano obszarów predysponowanych do występowania ruchów masowych ziemi.

2. Zagrożenia antropogeniczne

2.3 Zanieczyszczenie powietrza

Zanieczyszczenie powietrza w gminie związane jest z powierzchniowym odprowadzaniem substancji zanieczyszczających:

- zorganizowane, powodujące tzw. emisje niskie pochodzące z rozproszonych małych źródeł punktowych – z różnych urządzeń technologicznych i wentylacyjnych, małych zakładów, lokalne kotłownie komunalne, paleniska domowe,
- niezorganizowane czyli składowiska odpadów, oczyszczalnie ścieków, przeładunek i transport materiałów sypkich lub substancji lotnych, przeładunek materiałów, zabiegi agrotechniczne, pojazdy samochodowe i inne.

O jakości powietrza decyduje wielkość i przestrzenny rozkład emisji ze wszystkich źródeł z uwzględnieniem przepływów transgranicznych i przemian fizykochemicznych zachodzących w atmosferze. Na terenie województwa wielkopolskiego głównym problemem jest jakość powietrza w miastach. Jednak nie tylko na ich terenie podejmowane są działania w celu poprawy stanu jakości powietrza. Podstawowym celem podejmowanych działań w zakresie ochrony powietrza jest osiągnięcie takiego jego stanu, który będzie spełniać wymagania prawne w zakresie jakości powietrza i norm emisyjnych, a tym samym nie będzie zagrażał zdrowiu ludzi i środowisku.

2.4 Zagrożenie poważnymi awariami przemysłowymi

Potencjalne zagrożenie antropogeniczne może wynikać również z awarii na skutek uszkodzeń w zakładach przemysłowych. Wszystkie jednostki gospodarcze, których działalność potencjalnie może się stać przyczyną powstania poważnej awarii, nadzorowane są przez Państwową Straż Pożarną i Wojewódzkiego Inspektora Ochrony Środowiska, w kwestii:

- stworzenia realnego zabezpieczenia przed wystąpieniem poważnych awarii,
- weryfikacji stanu technicznego zastosowanych zabezpieczeń,
- planów zabezpieczeń i gotowości służb zakładowych do przeprowadzania akcji ratunkowych, w przypadku wystąpienia poważnej awarii.

Zapobieganie poważnym awariom przemysłowym regulowane jest przez ustawę z 27 kwietnia 2001 Prawo ochrony środowiska (Dz.U. nr 62, poz. 627 z późniejszymi zmianami) oraz Rozporządzenie Ministra Gospodarki z 9 kwietnia 2002 r. w sprawie rodzajów i ilości substancji niebezpiecznych, których znajdowanie się w zakładzie decyduje o zaliczeniu do zakładu o zwiększonym ryzyku albo zakładu o dużym ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej (Dz.U. nr 58 z dnia 17.05.2002 r., poz. 535). Odnośnie wspomnianych przepisów, na terenie gminy Suchy Las nie stwierdza się obecnie występowania zakładów, stanowiących potencjalne źródło awarii przemysłowych.

2.5 Zagrożenie hałasem

Dość dużym zagrożeniem dla ludności jest stan klimatu akustycznego. Jest on jednym z najistotniejszych czynników określających jakość środowiska, bezpośrednio odczuwalnym przez człowieka i mającym fundamentalne znaczenie dla możliwości odpoczynku i regeneracji sił. Narażenie na hałas może stwarzać zagrożenie dla zdrowia. Spośród wielu rodzajów hałasu (komunikacyjny, przemysłowy i komunalny) najtrudniejszy problem, ze względu na obszar i liczbę osób objętych jego oddziaływaniem oraz praktyczne możliwości ograniczania, stanowi aktualnie hałas komunikacyjny, w szczególności drogowy. Głównym źródłem hałasu na terenie gminy Suchy Las jest transport samochodowy, przede wszystkim na drodze krajowej nr 11. Wyniki pomiarów hałasu komunikacyjnego w dwóch punktach Gminy Suchy Las rozmieszczonych wzdłuż drogi krajowej Nr 11 umieszczono w tabeli nr 3.

Tabela 17. Wyniki pomiarów hałasu komunikacyjnego w wybranych punktach Gminy Suchy Las – droga krajowa Nr 11.

Lp.	Lokalizacja punktu pomiarowego	Termin pomiaru	Równoważny poziom hałasu Laeq (dB)		Natężenie ruchu	
			dzień	noc	ogółem	pojazdy ciężkie
1	Suchy Las ul. Młodzieżowa	VIII. 2005	67,5	67,9	22 801	2 434
		X. 2005	68,8	67,2		
2	Chludowo ul. Gołęczwska	VIII. 2005	72,3	69,2	17 210	2 008
		X. 2005	72,5	69,1		

Źródło: Program Ochrony Środowiska gminy Suchy Las.

Z danych wynika, poziom hałasu mierzonego w Suchym Lesie w ciągu dnia nie różnił się bardzo od pomiaru uzyskanego w nocy. Większe różnice wykazały pomiary w punkcie pomiarowym w Chludowie. W tym ostatnim punkcie poziom hałasu był najwyższy.

Presja hałasu przemysłowego staje się w ostatnich latach mniejsza. Oddawane do użytkowania zakłady są prawidłowo projektowane pod kątem minimalizacji emisji hałasu do środowiska, co zapewniają (wymuszają) obowiązujące przepisy. Zakłady istniejące podejmują w większości niezbędne działania organizacyjne i techniczne ograniczające emisję hałasu do wartości zapewniających właściwy standard jakościowy środowiska.

Spośród źródeł hałasu komunalnego najistotniejsze znaczenie ma hałas towarzyszący obiektom sportu, rekreacji i rozrywki. Negatywnie odbierany jest również tzw. hałas osiedlowy.

2.6 Zagrożenie związane z występowaniem infrastruktury technicznej

Potencjalne zagrożenie stanowi również występowanie na terenie gminy elementów systemu elektroenergetycznego, a co za tym idzie występującego wraz z nimi pola elektromagnetycznego. System elektroenergetyczny jest głównym źródłem promieniowania elektromagnetycznego o niskiej częstotliwości. Promieniowanie, przewyższające dopuszczalne normy generowane jest w otoczeniu stacji i linii elektroenergetycznych, których napięcie znamionowe wynosi 110kV lub więcej. Przez teren gminy Suchy Las przebiega linia elektroenergetyczna o napięciu równym 110kV relacji Piątkowo-Kiekrz oraz linia 220 kV relacji GPZ Plewiska-Czerwonak. Energia dostarczana jest na teren gminy również sieciami średniego napięcia, w otoczeniu których wielkość natężenia pola elektrycznego nie przekracza 0,3kV/m.

Potencjalne zagrożenia antropogeniczne związane z występowaniem sieciowej infrastruktury technicznej wynika również z przebiegającego przez gminę Suchy Las gazociągu wysokiego ciśnienia o średnicy 350 mm oraz średniego ciśnienia średnicy 250 mm i rurociągu „Przyjaźń”. Uszkodzenia gazociągu i rurociągu może nastąpić w wyniku ukrytych wad fabrycznych rur, zmęczenia materiału, działania osób trzecich bądź nieprawidłowo działającej instalacji ochronnej. Należy podkreślić, że w ciągu ostatnich lat występowały awarie rurociągu „Przyjaźń”, związane m.in. z rozszczelnieniem instalacji po mrozach. Niemniej jednak przebiegające przez obszar gminy linie energetyczne wysokiego napięcia, gazociąg, ropociąg „Przyjaźń” posiadają wyznaczone strefy bezpieczeństwa i przy codziennej eksploatacji nie stanowią zagrożenia dla środowiska i ludzi.

2.7 Zanieczyszczenie gleb

Z uwagi na fakt, iż gmina Suchy Las sąsiaduje z aglomeracją poznańską zanieczyszczenia gleb związane będą głównie z działalnością człowieka (presja związana z chęcią osiedlania się mieszkańców Poznania – zabudowa mieszkaniowa). Część gleb została silnie przeobrażona na skutek mechanicznych przekształceń powodowane są przez zabudowę terenu, utwardzenie i ubicie podłoża, zdjęcie pokrywy glebowej lub jej wymieszanie z elementami obcymi (np. gruzem budowlanym) oraz w wyniku formowania wykopów, nasypów i wyrównań. Przekształceniom gleby związanym z zabudową towarzyszą przekształcenia związane z budową niezbędnej infrastruktury.

Do czynnika degradującego gleby należy zaliczyć również metale ciężkie. Ich koncentracja ma miejsce na gruntach w strefie przylegającej do tras komunikacji drogowej. Zanieczyszczenie metalami ciężkimi powoduje zachwianie równowagi biologicznej,

zanieczyszczenia z gruntu przedostają się do wód podziemnych, niosąc za sobą ryzyko skażenia wód.

Ważną rolę odgrywa emisja zanieczyszczeń powietrza i opad zanieczyszczeń oraz procesy chemicznego degradowania gleb przez niewłaściwie prowadzoną gospodarkę ściekową i odpadową.

2.8 Zanieczyszczenie wód powierzchniowych i wód podziemnych

Do podstawowych źródeł zanieczyszczeń wód na terenie gminy Suchy Las trzeba zaliczyć przede wszystkim punktowe źródła zanieczyszczeń, a wśród nich: wprowadzanie do wód nieoczyszczonych lub niedostatecznie oczyszczonych ścieków komunalnych i przemysłowych; zanieczyszczenia obszarowe pochodzenia rolniczego, będące wynikiem nieprawidłowo prowadzonej gospodarki na obszarach użytkowanych rolniczo; nielegalne punkty składowania odpadów. W 2009 roku, program monitoringu wód na terenie województwa wielkopolskiego realizowano zgodnie z zakresem i częstotliwością określoną w rozporządzeniu Ministra środowiska z dnia 13 maja 2009 roku w sprawie form i sposobu prowadzenia monitoringu jednolitych części wód powierzchniowych i podziemnych. Monitorowaniem przeprowadzonym w 2009 roku nie objęto jednak wód znajdujących się na terenie gminy Suchy Las.

Na stan jakości wód podziemnych, podobnie jak na wody powierzchniowe, ma wpływ presja antropogeniczna związana z zanieczyszczeniami różnego pochodzenia, w zależności od rejonów gminy. Są to zanieczyszczenia związane z procesami zabudowy powierzchni (m.in. zanieczyszczenia wzdłuż dróg), użytkowaniem rolniczym (stosowanie nawozów i środków ochrony roślin – głównie azotany, fosforany, chlorki; nawadnianie pól ściekami i osadami itp.) oraz rozwojem innych form działalności gospodarczej (metale ciężkie).

Cała strefa rolnicza gminy ulega systematycznemu zmniejszeniu na skutek zachodzących intensywnych procesów urbanizacyjnych. Zanieczyszczenia pochodzące z tego sektora gospodarki będą miały znaczenie marginalne.

Związki metali ciężkich dostają się do wód wraz ze ściekami, odpadami wyniku spływu z pól, a także w wyniku przenikania z powietrza w strefie intensywnego ruchu komunikacyjnego.

Wody podziemne, w rejonie gminy, zawierają ponadnormatywną zawartość związków żelaza. Pozostałe składniki odpowiadają normom stawianym dla wody pitnej.

VII. Uwarunkowania wynikające z potrzeb i możliwości rozwoju gminy

W celu określenia uwarunkowań wynikających z potrzeb i możliwości rozwoju gminy Suchy Las sporządzono analizę SWOT. Przyjęta metoda pozwala na zebranie i uszeregowanie informacji o potencjale rozwojowym gminy oraz o dostrzeganych barierach. Zwraca jednocześnie uwagę na pojawiające się wewnętrzne i zewnętrzne szanse i zagrożenia.

W gminie Suchy Las skoncentrowano się na ocenie wewnętrznych zasobów Gminy, jej atutów i problemów, przyjmując z definicji zewnętrzne ograniczenia związane z położeniem geograficznym, obowiązującym w Polsce systemem legislacyjnym, poziomem rozwoju gospodarczego, czy też stanem finansów publicznych.

Mocne strony gminy

- Położenie w sąsiedztwie Poznania – strefie aglomeracji poznańskiej,
- Dobre skomunikowanie gminy z sąsiednimi terenami,
- Dobry stan infrastruktury technicznej,
- Wzrost liczby podmiotów gospodarczych działających w sferze usług,
- Rozbudowany system tras rowerowych,
- Bogata historia gminy i regionu oraz liczne zabytki,
- Działalność Ośrodka Kultury Gminy Suchy Las,
- Niskie bezrobocie,
- Wolne tereny pod inwestycje oraz budownictwo mieszkaniowe,
- Skuteczność działania samorządu,
- Atrakcyjność inwestycyjna gminy i regionu,
- Atrakcyjność turystyczna gminy i regionu,
- Dostępność usług dla ludności,
- Aktywna i efektywna działalność Ośrodka Pomocy Społecznej,
- Dostęp do podstawowej i specjalistycznej opieki zdrowotnej oraz aptek,
- Dobre warunki nauczania w większości szkół.

Słabe strony gminy

- Występowanie o znacznej powierzchni terenów zamkniętych,
- Brak szkół ponadgimnazjalnych,

- Niekorzystny stan akustyczny wzdłuż drogi krajowej,
- Nierównomierny rozwój gminy,
- Stan zabytków,
- Brak wystarczającego zaplecza hotelowego.

Szanse dla rozwoju gminy

- Wykorzystanie środków pomocowych z Unii Europejskiej,
- Rozwój agroturystyki i turystyki kwalifikowanej (w tym np. rowerowej) wraz z towarzyszącą infrastrukturą,
- Zagospodarowania terenów wzdłuż realizowanej drogi ekspresowej S-11,
- Otwarcie wojskowych terenów zamkniętych i wykorzystanie tych terenów na rozwój turystyki i rekreacji,
- Realizacja dróg rowerowych.

Zagrożenia dla rozwoju gminy

- Niekontrolowany rozwój zabudowy mieszkaniowej,
- Niedostateczne wyposażanie terenów przeznaczonych pod zabudowę w urządzenia infrastruktury technicznej,
- Zagrożenie hałasem i zanieczyszczeniami wzdłuż realizowanej drogi ekspresowej oraz składowiska odpadów,
- Niemożliwość pełnego wykorzystania przez turystów walorów przyrodniczych ze względu na ich położenie w granicach terenów zamkniętych.

VIII. Uwarunkowania wynikające ze stanu prawnego gruntów

W strukturze własności gminy Suchy Las dominują grunty będące własnością Skarbu Państwa, z wyłączeniem gruntów przekazanych w użytkowanie wieczyste. Zajmują one powierzchnię 7 839 ha, co stanowi 67,5% wszystkich gruntów znajdujących się w granicach administracyjnych gminy. Duży udział w ogólnym zestawieniu własnościowym gruntów mają również grunty należące do osób fizycznych – 21,9%. Pozostałe grunty zajmują znacznie mniejszą powierzchnię w porównaniu z ww. Dokładną strukturę władania gruntami na terenie gminy Suchy Las przedstawia poniższa tabela.

Tabela 18. Studium władania

L.p.	Wyszczególnienie	Gmina	
		Powierzchnia [ha]	Udział %
1.	Grunty SP z wyłączeniem gruntów przekazanych w użytkowanie wieczyste	7839	67,5
2.	Grunty SP przekazane w użytkowanie wieczyste	109	0,9
3.	Grunty spółek SP, przedsiębiorstw państwowych i innych państwowych osób prawnych	579	5,0
4.	Grunty gmin i związków międzygminnych z wyłączeniem gruntów przekazanych w użytkowanie wieczyste	263	2,3
5.	Grunty gmin i związków międzygminnych przekazanych w użytkowanie wieczyste	99	0,9
6.	Grunty, które są własnością samorządowych osób prawnych oraz grunty, których właściciele są nieznani	0	0,0
7.	Grunty osób fizycznych	2539	21,9
8.	Grunty spółdzielni	15	0,1
9.	Grunty kościołów związków wyznaniowych	15	0,1
10.	Wspólnoty gruntowe	0	0,0
11.	Grunty powiatów z wyłączeniem gruntów przekazanych w użytkowanie	0	0,0
12.	Grunty powiatów przekazane w użytkowanie wieczyste	0	0,0
13.	Grunty województw z wyłączeniem gruntów przekazanych w użytkowanie	0	0,0
14.	Grunty województw przekazane w użytkowanie wieczyste	0	0,0
15.	Grunty będące przedmiotem własności i władania osób innych niż wymienione wyżej	147	1,3
16.	Razem:	11605	100,0

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Głównego Urzędu Geodezji i Kartografii, stan na 01.01.2010r

IX. Uwarunkowania wynikające z występowania obiektów i terenów chronionych na podstawie przepisów odrębnych

Działalność gospodarcza opiera się na wykorzystaniu zasobów naturalnych, co nie może dominować nad wymogami ochrony środowiska. Prowadzi to do konieczności prawnego wyodrębnienia obszarów, na których obowiązywać będą różnego rodzaju ograniczenia w ich użytkowaniu z uwagi na wymagania ochrony środowiska przyrodniczego. Istotną rolę w krajobrazie gminy odgrywają również zasoby dziedzictwa kulturowego, które powinny być zachowane. W związku z powyższym na terenie gminy Suchy Las ochronie podlegają:

- na podstawie przepisów ustawy z dnia 16 kwietnia 2004r. **o ochronie przyrody**:
 - Obszar Chronionego Krajobrazu „Biedrusko”,
 - Obszar Chronionego Krajobrazu „Doliny Samicy Kierskiej”,
 - Obszar ochrony siedlisk Natura 2000 „Biedrusko” [PLH300001],
 - Obszar specjalnej ochrony ptaków Natura 2000 „Dolina Samicy” [PLB300013],
 - Rezerwat przyrody „Gogulec”,
 - Pomniki przyrody.

- na podstawie przepisów ustawy z dnia 28 września 1991 r, o lasach:
 - na terenie gminy Suchy Las uznano lasy za szczególnie chronione. Wśród lasów ochronnych można wyróżnić:
 - lasy wodochronne (lasy wzdłuż doliny rzeki Warty),
 - lasy glebochronne (niewielki fragment wokół Jeziora Ginnowieckiego),
 - lasy chroniące środowisko przyrodnicze wokół miast (położone w odległości do 10 km
 - od granic administracyjnych miast),
 - lasy, które mają szczególne znaczenia dla obronności i bezpieczeństwa państwa (lasy położone w granicach poligonu Biedrusko, w okolicach Wzgórza Jagiełły),
 - lasy, które wykazują uszkodzenia drzewostanów na skutek gazów i pyłów emitowanych przez zakłady przemysłowe, objawiające się ubytkiem liści w ponad 25% oraz zniekształceniem koron, lub lasy, w których drzewostany przewidziane są do przebudowy.

- na podstawie przepisów ustawy z dnia 3 lutego 1995r. **o ochronie gruntów rolnych i leśnych**:

- grunty rolne stanowiące użytki rolne klas I – III, zlokalizowane w zwartym obszarze przekraczającym 0,5ha, w przypadku przeznaczenia ich na cele nierolnicze, wymagają uzyskania zgody Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi,
 - grunty leśne będące własnością Skarbu Państwa, w przypadku przeznaczenia ich na cele nieleśne, wymagają uzyskania zgody Ministra Ochrony Środowiska.
- na podstawie ustawy z dnia 23 lipca 2003r. **o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami:**
 - zabytki na terenie gminy Suchy Las wpisane do rejestru zabytków oraz gminnej ewidencji zabytków.
 - stanowiska archeologiczne
 - na podstawie przepisów ustawy z dnia 18 lipca 2001r. **Prawo wodne:**
 - ujęcia wody ze strefami ochronnymi zlokalizowane na terenie gminy Suchy Las,
 - obszar szczególnego zagrożenia powodzią,
 - wody podziemne, ze szczególnym uwzględnieniem ochrony GZWP nr 150.

X. Uwarunkowania wynikające z występowania obszarów naturalnych zagrożeń geologicznych

Na terenie gminy Suchy Las nie występują obszary naturalnych zagrożeń geologicznych (osuwiska, obrywy, spływy gruzowe i błotne, itp.).

XI. Uwarunkowania wynikające z występowania udokumentowanych złóż kopalin oraz zasobów wód podziemnych

1. Udokumentowane złoża kopalin

W granicach obszaru gminy Suchy Las, a ściślej na terenie poligonu wojskowego, istnieje udokumentowane złożo kruszywa naturalnego „Glinienko” o zasobach bilansowych 75 tys. ton i powierzchni 1,61 ha. Obecnie nie jest ono jednak eksploatowane.

2. Wody podziemne

Uwarunkowania budowy geologicznej wpłynęły na powstanie uprzywilejowanych struktur hydrogeologicznych. Główny użytkowany poziom wodonośny w granicach gminy występuje w obrębie utworów czwartorzędowych oraz częściowo trzeciorzędowych. Istnieją ponadto mioceńskie poziomy wodonośne w piaskach drobnych i pylastych.

W obrębie pasm struktur wodonośnych (różnowiekowych dolin kopalnych) zlokalizowane są cztery największe ujęcia wody w gminie Suchy Las:

- Ujęcie w Złotnikach - posiada zatwierdzone zasoby eksploatacyjne w kat. "B" z utworów czwartorzędowych w ilości $Q = 31,0 \text{ m}^3/\text{h}$ oraz trzeciorzędowych w ilości $Q = 72,0 \text{ m}^3/\text{h}$ decyzją wydaną przez Urząd Wojewódzki w Poznaniu, Wydział Ochrony Środowiska z dnia 17.02.1986 r. – nr OS-X-Hg-85302-4/86. W dniu 30 czerwca 2011 roku ujęcie wody w Złotnikach zostało formalnie zamknięte.
- Ujęcie w Zielątkowie - posiada zatwierdzone zasoby eksploatacyjne w kat. "B" z utworów czwartorzędowych w ilości $Q = 58,0 \text{ m}^3/\text{h}$ decyzją wydaną przez Urząd Wojewódzki w Poznaniu, Wydział Ochrony Środowiska z dnia 09.11.1990 r. – nr OS-X-Hg-85302-59/90,
- Ujęcie w Biedrusku - posiada zatwierdzone zasoby eksploatacyjne w kat. „B” $100,0 \text{ m}^3/\text{h}$ przy depresji 4,7-6,4 m decyzją PWRN w Poznaniu znak: PL-G-P-b-102/67 z dnia 29 sierpnia 1967 r.
- Ujęcie w Chludowie - posiada zatwierdzone zasoby eksploatacyjne z utworów czwartorzędowych w ilości: $Q = 24,0 \text{ m}^3/\text{h}$.

Wysokość zwierciadła wód podziemnych powiązana jest z budową geologiczną i rzeźbą danego terenu. Na obszarze wysoczyzn morenowych głębokość do zwierciadła wynosi z reguły do 5 m p.p.t. W strefie doliny Warty i Samicy głębokość do zwierciadła wynosi najczęściej do 1 m p.p.t. Specyficzne warunki występują na obrzeżach doliny Warty, gdzie wody wypływają na powierzchnię w formie źródeł i wysięków. Wahania zwierciadła wód podziemnych dla Chludowa są charakterystyczne dla strefy wysoczyzny morenowej zbudowanej w przewodzie z gliny zwałowej. Utwory te są słabo przepuszczalne i ograniczają infiltrację wód opadowych.

Na terenie gminy znajduje się obszar specjalnego znaczenia wód wglębnych występujący pod nazwą Główny Zbiornik Wód Podziemnych (GZWP) nr 150 – pradolina warszawsko-berlińska. Przebiega on południkowo i związany jest z doliną rzeki Warty. Obszary występowania zbiornika wód podziemnych wymagają ochrony w skali regionalnej i związane są głównie z lokalizacją i ochroną ujęć wody.

XII. Uwarunkowania wynikające z występowania terenów górniczych i obszarów górniczych wyznaczonych na podstawie przepisów odrębnych

Na terenie gminy Suchy Las nie występują tereny i obszary górnicze, o których mowa w ustawie z dnia 4 lutego 1994r. Prawo górnicze i geologiczne.

XIII. Uwarunkowania wynikające ze stanu systemu komunikacji i infrastruktury technicznej, w tym stopnia uporządkowania gospodarki wodno-ściekowej, energetycznej oraz gospodarki odpadami

1. Gminny system komunikacji

Sieć transportu i komunikacji zajmuje szczególne miejsce w problematyce prawidłowego i dynamicznego rozwoju regionów zarówno miejskich jak wiejskich. Dzięki łatwemu, bezpiecznemu oraz szybkiemu połączeniu poszczególnych terenów siecią drogową, kolejową i ewentualnie powietrzną (lotniska) możliwy staje się szybki kontakt (przepływ towarów, ludzi, informacji) z innymi środkami, co wpływa korzystnie na potencjał społeczny i gospodarczy danego obszaru.

1.1 Infrastruktura drogowa

Sieć drogowa na terenie gminy Suchy Las administrowana jest przez trzy zarządy: Generalną Dyрекcję Dróg Krajowych i Autostrad, Zarząd Dróg Powiatowych oraz Zakład Gospodarki Komunalnej. Przez gminę przebiegają, bowiem drogi:

- krajowa,
- powiatowe,
- gminne.

Uwarunkowania komunikacyjne gminy Suchy Las wyróżniają się rozbudowanym systemem drogowym. Układ dróg umożliwia dogodnie połączenie wewnętrzne i zewnętrzne. Do układu nadrzędnego łączącego obszar gminy z systemem drogowym kraju należy zaliczyć drogę krajową nr 11. W układzie podstawowym obsługującym gminy powiatu poznańskiego, znajdują się drogi powiatowe. Z kolei układ uzupełniający tworzą drogi gminne pełniące funkcje dojazdowe do jednostek osadniczych i poszczególnych nieruchomości. Struktura przestrzenna dróg w gminie Suchy Las jest rozwinięta w stopniu zadowalającym.

1.1.1 Droga krajowa

Główną oś komunikacyjną gminy Suchy Las stanowi droga krajowa nr 11 relacji Kołobrzeg – Koszalin – Piła – Oborniki – Poznań – Ostrów Wielkopolski – Bytom. Droga ta pełni rolę korytarza transportowego o znaczeniu międzyregionalnym, co jednocześnie wpływa na rozwój gospodarczy gminy. Na terenie gminy Suchy Las droga posiada przekrój jednojezdniowy, a jej parametry odpowiadają klasie technicznej GP.

1.1.2 Drogi powiatowe

Drogi powiatowe stanowią ważny łącznik pomiędzy poszczególnymi gminami, ale również mają istotne znaczenie przy obsłudze terenów zlokalizowanych w granicach gminy. Przez obszar gminy Suchy Las przebiega 7 dróg powiatowych o łącznej długości 23,2 km, administrowanych przez Zarząd Dróg Powiatowych. Zestawienie poszczególnych dróg wraz z ich numerami znajduje się w poniższej tabeli.

Tabela 19. Drogi powiatowe w gminie Suchy Las

Lp.	Nr	Nazwa drogi	Przebieg drogi	Długość (km)	Klasa
1.	2400P	Napachanie - Złotkowo	granica gminy - Złotkowo	1,435	G
2.	2406P	Bolechowo – Radojewo	granica gminy - Biedrusko - granica powiatu	5,896	G
3.	2431P	Radojewo - Poznań	granica powiatu – Suchy Las – granica powiatu	2,280	G
4.	2427P	Żydowo-Chłudowo	granica powiatu – Zielątkowo - Chłudowo	3,860	Z
5.	2428P	Goleńczewo - Sobota	Goleńczewo – granica gminy	2,295	Z
6.	2061P	Wargowo - Goleńczewo	granica powiatu – Zielątkowo - Goleńczewo	4,460	Z
7.	2430P	Psarskie - Złotniki	granica powiatu - Złotniki	3,000	Z
Razem				23,226	

Źródło: Zarząd Dróg Powiatowych w Poznaniu

Drogi nr 2428P, nr 2427P, nr 2061P, nr 2061P i nr 2430P nie spełniają definicji dróg powiatowych. W związku z powyższym zaleca się ich przekwalifikowanie do kategorii dróg gminnych.

1.1.3 Drogi gminne

Drogi gminne wymienione są w załącznikach 1-7 do Uchwały Nr XIV/124/2003 Rady Gminy Suchy Las z dnia 28 sierpnia 2003 r. w sprawie zaliczenia do kategorii dróg

gminnych (Dz. Urz. Woj. Wlkp. Nr 153, poz. 2901). Stan techniczny większości dróg gminnych jest dobry, należy jednak zwrócić uwagę, na zbyt wysoki udział dróg gminnych o nawierzchni gruntowej. Powyższa sytuacja ulega stałej poprawie dzięki uruchomieniu specjalnego programu DROGA 3000, którego zasadniczym celem jest kompleksowa poprawa jakości dróg gminnych, co należy rozumieć przez ich modernizację oraz budowę nowych ciągów komunikacyjnych.

1.2 Infrastruktura kolejowa

Przez teren gminy przebiega jedna linia kolejowa nr 354 pierwszorzędowa o państwowym znaczeniu relacji Poznań – Piła. Pociągi tej linii zatrzymują się w granicach administracyjnych gminy na 3 stacjach: w Złotnikach, Gołęczewie i Chłudowie obsługujące tereny zainwestowane znajdujące się w najbliższym położeniu. Ponadto przy południowej granicy gminy biegnie linia magistralna – północna łącznica kolejowa.

1.3 Infrastruktura lotnicza

Gmina Suchy Las, a dokładniej osiedle Suchy Las, leży w strefie oddziaływania Portu Lotniczego Poznań – Ławica oraz 31. Bazy Lotnictwa Taktycznego Poznań – Krzesiny. W związku z powyższym na terenie obrębu Złotniki (Suchy Las) obowiązują nieprzekraczalne ograniczenia wysokości zabudowy, określone w dokumentacji rejestracyjnej lotniska cywilnego Poznań-Ławica. Z kolei obszar ograniczonego użytkowania dla lotniska wojskowego Poznań-Krzesiny tworzą trzy strefy. Południowy skraj obrębu Złotniki, leży w strefie III, której obszar wyznaczają: linia będąca zewnętrzną granicą strefy II, stanowiąca wewnętrzną granicę strefy III oraz granica obszaru ograniczonego użytkowania. W strefie III brak ograniczeń w zakresie przeznaczenia terenu.

1.4 Komunikacja autobusowa

Gmina jest całkowitym udziałowcem prowadzącego działalność na jej obszarze Zakładu Komunikacji Publicznej. Zakład ten obsługuje 5 autobusowych linii komunikacyjnych, które łączą centrum Poznania i jego północne dzielnice z następującymi miejscowościami: Biedrusko, Chłudowo, Gołęczewo, Zielątkowo, Złotkowo, Złotniki i Suchy Las. Częste i względnie szybkie kursy w oczywisty sposób przyczyniają się do budowania i poprawy funkcjonalności komunikacji aglomeracyjnej.

1.5 Szlaki turystyczne

Gmina Suchy Las posiada bardzo dobre warunki do rozwoju turystyki czynnej, głównie rowerowej. Ukształtowanie terenu wraz z atrakcyjnymi walorami przyrodniczymi oraz dziedzictwem kulturowym tworzą podstawę do przeprowadzenia przez teren gminy tras i dróg rowerowych. Ze względu na to, że obie formy komunikacji się pokrywają, w dalszej części będą one określane mianem tras rowerowych.

Trasy rowerowe dzięki współpracy gminy z okolicznymi jednostkami samorządowymi tworzą szlaki turystyczne o randze nie tylko lokalnej, ale również regionalnej. W roku 1997 Towarzystwo Przyjaciół Gminy Suchy Las zainicjowało powstanie profesjonalnego opracowania „Koncepcja dróg rowerowych na terenie gminy Suchy Las”, sfinansowanego z funduszu PHARE „Dialog społeczny”. Trasy rowerowe zaprojektowane w w/w opracowaniu są stopniowo realizowane. Na dzień dzisiejszy wytyczono następujące trasy:

- Poznań – Suchy Las – Złotniki – Złotkowo – Chłudowo – gm. Oborniki – jest to w tym momencie jedyna trasa wytyczona w terenie i oznakowana w całości,
- gm. Rokietnica – Gołęczewo – Zielątkowo – gm. Oborniki,
- gm. Rokietnica – Złotniki – Suchy Las – Poznań-Piętkowo – gm. Czerwonak – Biedrusko – gm. Murowana Goślina,
- gm. Rokietnica - Złotniki – Biedrusko – gm. Murowana Goślina – trasa wchodząca w skład Wielkiego Pierścienia Poznania, biegnąca przez teren poligonu wojskowego, w związku z tym przejazd jest możliwy głównie dla zorganizowanej grupy rowerowej za zezwoleniem Komendanta Poligonu. Taka praktyka w pewnym stopniu utrudnia korzystanie z trasy, co jednak nie umniejsza jej wartości,
- Transwielkopolska Trasa Rowerowa – przebiegająca przez niewielki obszar na zachodzie gminy, przy jej granicy z gminą Rokietnica.
- Nadwarciański Szlak Rowerowy - przebiega w całości wzdłuż rzeki Warty na terenie województwa wielkopolskiego

Trasy rowerowe umożliwiają nie tylko aktywne spędzanie wolnego czasu i rozwój turystyki, ale również bezpieczną komunikację mieszkańców gminy Suchy Las z pobliskim Poznaniem i sąsiednimi gminami.

Naturalną granicą dzielącą gminę Suchy Las z gminą Czerwonak i Murowana Goślina jest rzeka Warta, coraz bardziej doceniana pod względem turystycznym. Rzeka ta jest wykorzystywana pod względem różnych form turystyki wodnej, począwszy od kajakarstwa, poprzez żeglarstwo i sporty motorowodne. Na poszczególnych odcinkach Warty powstają obecnie nowe przystanie, porty i mariny, jednak w samej gminie Suchy Las pomimo przebiegającego Nadwarciańskiego Szlaku Rowerowego nie istnieje jeszcze żadna infrastruktura związana z turystyką wodną.

2. Gospodarka wodno-ściekowa

2.1 Zaopatrzenie w wodę

Stan sieci wodociągowej w gminie Suchy Las można określić jako zadowalający, gdyż podłączone do niej są wszystkie jednostki osadnicze w gminie. Długość wodociągów w roku 2008 wynosiła 95,9 km, a z samej sieci korzystało ok. 96% odbiorców. Należy jednak wziąć pod uwagę fakt, że stale zwiększające się zarówno potrzeby mieszkańców jak i potrzeby wynikające z powstających i planowanych inwestycji, wymuszają na gminie konieczność ciągłej rozbudowy sieci.

W granicach administracyjnych gminy Suchy Las działają cztery wodociągi, w tym dwa grupowe:

- Stacja wodociągowa w Złotnikach – zaopatruje w wodę Złotniki, Złotkowo i Suchy Las (zaopatrywane w wodę również z Poznańskiego Systemu Wodociągowego). Ujęcie znajduje się pomiędzy Złotnikami a Jelonkiem w odległości 600m na wschód od drogi krajowej nr 11 z Poznania w kierunku Piły. Aktualnie ujęcie to składa się z 5 studni głębinowych bazujących na zasobach trzeciorzędowego poziomu wodonośnego, a trzy – bazujące na zasobach czwartorzędowego poziomu wodonośnego. Studnia trzeciorzędowa nr 3 wyłączona jest z eksploatacji. Dla ujęcia ustanowiono strefę ochronną (strefa ochrony bezpośredniej i pośredniej) decyzją wydaną przez Urząd Wojewódzki w Poznaniu nr OS.IV-7211/49-7/92 z dnia 15.05.1992 r.
- Stacja wodociągowa w Zielątkowie – zaopatruje w wodę miejscowości Zielątkowo oraz Golęczewo. Ujęcie usytuowane jest w Zielątkowie na działce 163/2 należącej do Urzędu Gminy Suchy Las. Aktualne ujęcie składa się z dwóch studni głębinowych ujmujących czwartorzędową warstwę wodonośną. Dla ujęcia ustanowiono strefę ochronną (strefa ochrony bezpośredniej i pośredniej) na podstawie decyzji wydanej przez Starostę Poznańskiego nr OS XII-6210-15-1/99 z dnia 27.10.1999 r.
- Stacja wodociągowa w Chłudowie – zrealizowana dla zaspokojenia potrzeb wsi Chłudowo, bez możliwości rozbudowy ujęcia. Sieć wodociągowa Chłudowa połączona jest z siecią wodociągową Zielątkowa tworząc zamknięty pierścień. Wodociągi te mogą ze sobą współpracować.
- Stacja wodociągowa w Biedrusku – zaopatruje w wodę mieszkańców Biedruska i Koszary. Ujęcie wody zlokalizowane jest w północno – zachodniej części wsi przy ul. Zjednoczenia. Dla ujęcia ustanowiono strefę ochronną (strefa ochrony bezpośredniej i pośredniej) decyzją wydaną Urząd Wojewódzki w Poznaniu nr OS.IV-2-74410/2000 z dnia 12.10.2003 r.

Sieci wodociągowe usytuowane na terenie gminy Suchy Las znajdują się w posiadaniu spółki AQUANET.

2.2 Kanalizacja sanitarna i deszczowa

Długość sieci kanalizacyjnej w gminie Suchy Las wynosiła 2008 roku 42,8 km. W tym samym roku z kanalizacji korzystało ok. 62% odbiorców. Stan infrastruktury kanalizacyjnej w gminie poprawiła się w ciągu ostatnich kilku lat, jednak nadal jej stan nie jest wystarczająco zadowalający i wymaga rozbudowy. Ma to związek z dość późnym rozpoczęciem procesu skanalizowania gminy, który rozpoczął się dopiero w roku 1993. Należy zaznaczyć, że sieć wybudowana na początku lat 90. nadal pozostaje w dobrym stanie technicznym.

Za pomocą zorganizowanej sieci kanalizacyjnej odprowadzane są ścieki komunalne z części wsi Suchy Las, Złotniki oraz Biedrusko. W Suchym Lesie i Złotnikach kanalizacja sanitarna wykonana została połowicznie i podlega ciągłej realizacji. W Suchym Lesie obejmuje ona tereny centralne leżące w grawitacyjnej zlewni Kolektora Podolańskiego wraz ze zlewnią istniejącej przepompowni, natomiast w Złotnikach ścieki komunalne odprowadzane są do Kolektora Złotnickiego i dalej przez przepompownię do sieci Suchego Lasu. Sytuacja w Biedrusku przedstawia się w sposób korzystny, gdyż podstawowa sieć kanalizacji sanitarnej łącznie z nowymi osiedlami została już wybudowana. Osiedla zlokalizowane przy ul. Zjednoczenia odprowadzają ścieki siecią kanalizacyjną poprzez przepompownię do Szlachęcina. Osiedle przy ul. Rubinowej z przyległymi ulicami odchodzi od korzystania z indywidualnych zbiorników ścieków na rzecz przepompowni usytuowanej przy ul. Zjednoczenia i ul. Rubinowej. Ścieki z miejscowości Biedrusko odprowadzane są do oczyszczalni Szlachęcina w gminie Czerwonak.

Skanalizowane nie zostały jeszcze miejscowości Złotkowo, Golęczewo i Zielątkowo. Ścieki bytowe są tam odprowadzane do urządzeń indywidualnych, zbiorników szczelnych i wywożone do oczyszczalni ścieków komunalnych w Chludowie. We wsi Chludowo ze względu na lokalizację w/w oczyszczalni sieć kanalizacji sanitarnej ulega systematycznej rozbudowie.

Rozbudowie podlega również sieć kanalizacji deszczowej, która obecnie istnieje jedynie w Suchym Lesie i Złotnikach (przy przepompowni ścieków w Suchym Lesie znajduje się zbiornik retencyjny).

Sieci kanalizacji sanitarnej wraz z oczyszczalnią ścieków usytuowane na terenie gminy Suchy Las znajdują się w posiadaniu spółki AQUANET.

2.2.1 Aglomeracja Poznań

Zgodnie z art. 43 ust. 2a ustawy z dnia 18 lipca 2001 r. – Prawo wodne (Dz.U. z 2005 r. Nr 239, poz. 2019) oraz rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 22 grudnia 2004 r. w sprawie sposobu wyznaczania obszaru i granic aglomeracji (Dz.U. Nr 283, poz. 2841) w wyznaczony został obszar aglomeracji ściekowej Poznań o równoważnej liczbie mieszkańców 1 200 000. Powyższa aglomeracja ustalona została Rozporządzeniem Wojewody Wielkopolskiego Nr 201/06 z dnia 18 października 2006 r. w sprawie wyznaczenia aglomeracji Poznań (Dz. U. Nr 176, poz. 4061, z dnia 18 października 2006 r.).

Aglomeracji Poznań obejmuje swym zasięgiem tereny objęte systemem kanalizacji zbiorczej zakończonej oczyszczalnią ścieków zlokalizowaną w miejscowości Koziegłowy, gmina Czerwonak, położone w mieście Poznań oraz w powiecie poznańskim, w gminach: Czerwonak, Luboń, Mosina, Pobiedziska, Suchy Las, Swarzędz, Tarnowo Podgórne.

W gminie Suchy Las obszar aglomeracji Poznań obejmuje następujące miejscowości: Suchy Las, Złotniki, Złotkowo. Oprócz powyższych miejscowości w gminie Suchy las obszar aglomeracji Poznań wyznaczono również w:

- mieście Poznań;
- gminie Czerwonak: Annowo, Czerwonak, Dębogóra, Kicin, Kliny, Koziegłowy, Mielno, Miękowo, Miękówko;
- mieście Luboń;
- gminie Mosina: Babki, Czapury, Wiórek;
- gminie Pobiedziska: miasto Pobiedziska, Barcinek, Biskupice, Borówko, Bugaj, Głowienka, Główna, Gołuń,
- w gminie Pobiedziska: Gorzkie Pole, Góra, Jankowo, Jerzykowo, Jerzyn, Kapalica, Kocanowo, Kocialkowa Górka, Kolata, Kolatka, Kowalskie, Krześlice, Latalice, Łagiewniki, Nadrożno, Podarzewo, Polska Wieś., Pomarzanki, Pomarzanowice, Promienko, Promno, Pruszewiec, Stara Górka, Stęszewice, Stęszewko, Tuczno, Uzarzewo Huby, Węglewko, Węglewo, Wójtostwo, Wronczyn, Wronczynek, Zbierkowo, Złotniczki
- gminie Swarzędz: miasto Swarzędz, Bogucin, Garby, Gortatowo, Gruszczyn, Janikowo, Jasin, Karłowice, Kobylnica, Kruszewnia, Łowęcín, Paczkowo, Rabowice, Sarbinowo, Sokolniki Gwiazdowskie, Uzarzewo, Wierzenica, Wierzonka, Zalasewo;
- gminie Tarnowo Podgórne: Baranowo, Chyby, Przeźmierowo, Wysogotowo.

2.3 Urządzenia melioracyjne

Na terenie gminy znajdują się urządzenia melioracyjne tj.: cieki melioracji podstawowej i rowy melioracji szczegółowej oraz urządzenia drenarskie.

3. Gospodarka odpadami

Gmina Suchy Las obsługiwana jest przez Zakład Gospodarki Komunalnej z siedzibą w Suchym Lesie. Zakład ten zobowiązany jest do przewożenia zebranych odpadów i nieczystości na teren Zakładu Zagospodarowania Odpadów (do roku 2006 funkcjonującego jako Wysypisko Odpadów Komunalnych) zlokalizowanego w granicach administracyjnych gminy Suchy Las przy jej granicy z miastem Poznań. W odległości 1,2 km od składowiska nie występuje zabudowa mieszkaniowa oraz brak jest wszelkiego rodzaju upraw roślinnych. W celu ochrony mieszkańców wysypisko pozostało otoczone naturalną roślinnością leśną i trawiastą, aby zminimalizować szkodliwe i uciążliwe dla ludzi skutki jego działalności.

Składowisko odpadów w Suchym Lesie określa się jako składowisko odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne. Jest ono przeznaczone do zbierania odpadów wytworzonych w gospodarstwach domowych na terenie gminy Suchy Las i miasta Poznań. Ponadto na jego teren trafiają odpady z instytucji publicznych, skrętki, zawartość piaskowników, osady z oczyszczalni ścieków, odpady z oczyszczania ulic i placów oraz gruz wraz z ziemią.

Odbiór odpadów zgromadzonych na danej nieruchomości następuje na mocy umowy cywilnej zawartej pomiędzy właścicielem tej nieruchomości a jednostką wywozową. Częstotliwość wywozu odpadów waha się od codziennego do raz na dwa tygodnie w zależności od rejonu gminy. Dodatkowo w gminie prowadzona jest selektywna zbiórka odpadów. Odbywa się ona w dwóch formach: poprzez składowanie wyselekcjonowanych odpadów w osobnych workach zbieranych nieodpłatnie przez Zakład Gospodarki Komunalnej, bądź też poprzez rozmieszczenie pojemników do selektywnej zbiórki w strategicznych punktach na terenie całej gminy.

4. Elektroenergetyka

4.1 Elektroenergetyczna sieć przesyłowa

Na terenie gminy znajduje się fragment elektroenergetycznej linii jednotorowej o napięciu 220 kV relacji Plewiska-Czerwonak. Wzdłuż tej linii występuje pas technologiczny o szerokości 50 m (po 25 m od osi linii w obu kierunkach), dla którego obowiązują ograniczenia zagospodarowania i użytkowania jego terenu. Linia ta jest ważnym elementem

sieci przesyłowej krajowego systemu elektroenergetycznego, pozwalająca na przesył energii elektrycznej z tego systemu poprzez transformację 220/110 kV, do sieci dystrybucyjnej (obiekty o napięciu 110 kV i niższym).

4.2 Elektroenergetyczna sieć dystrybucyjna

Równolegle do trasy linii elektroenergetycznej 220kV po zachodniej stronie gminy, a następnie do terenów kolejowych, biegnie linia wysokiego napięcia 110kV relacji Piątkowo – Kiekrz. Zasilanie odbiorców znajdujących się na terenie gminy odbywa się za pomocą linii średniego napięcia 15kV ze stacji energetycznych 110/15kV w Kiekrzu i Piątkowe.

4.3 Odnawialne źródła energii

Gmina Suchy Las jest gminą otwartą na rozwiązania umożliwiające pozyskiwanie energii elektrycznej ze źródeł odnawialnych, przyjaznych środowisku.

Jednym z zadań istniejącego na terenie gminy Zakładu Zagospodarowania Odpadów jest produkcja oraz sprzedaż energii elektrycznej i energii cieplnej wytwarzanej z biogazu. Ok. 30% wyprodukowanej energii przeznaczana jest na zaspokojenie potrzeb własnych składowiska, tj. oświetlenie, zasilanie pomp odcieków i zespołu oczyszczania odcieków czy potrzeby biurowe. Pozostałe niewykorzystane zasoby podlegają sprzedaży odpowiednim zakładom energetycznym.

Kolejną formą pozyskiwania energii stosowaną w gminie jest wykorzystanie pomp ciepłych. Pompa ciepła to jedyne urządzenie umożliwiające wykorzystanie energii cieplnej ze źródeł o niskich temperaturach. Jej rola polega na pobieraniu ciepła ze źródła o niższej temperaturze i przekazywaniu go do źródła o temperaturze wyższej. Takie pompy ciepłe pracują w miejscowości Jelonek (własność prywatna, wykorzystuje ciepło geotermalne) oraz w Złotnikach (własność Rolniczego Zakładu Doświadczalnego Akademii Rolniczej, wykorzystuje ciepło biologicznego rozkładu „wysokiej ściółki” w świniańni i ciepło geotermalne).

Ponadto w Golęczewie funkcjonuje niewielka elektrownia wiatrowa. Energia z niej pozyskana zostaje przeznaczona w całości na cele prywatne. Gmina Suchy Las częściowo znajduje się w zasięgu oddziaływania stacji radarowej, będącej elementem systemu radarów meteorologicznych POLRAD, którego pracę może zakłócać lokalizacja pojedynczych turbin wiatrowych lub farm wiatrowych.

5. Gazyfikacja

Przez gminę Suchy Las przebiega gazociąg wysokiego ciśnienia DN 350 – obwodnica miasta Poznania. Na terenie gminy w miejscowości Złotniki została wybudowana w 1995 r. stacja redukcyjno-pomiarowa pierwszego stopnia o przepustowości $Q = 12.000 \text{ m}^3/\text{h}$. Stacja w Złotnikach jest również połączona z istniejącą siecią gazową średnioprężną miasta Poznań za pomocą gazociągu średniego ciśnienia DN 250, wykorzystywanego do zasilania sieci gazowej gminy.

Sieć gazowa mierząca ok. 100 km doprowadzona jest do każdej miejscowości na terenie gminy. Mimo tak dużego zaopatrzenia w infrastrukturę gazową z możliwości podłączenia do sieci korzysta ok. 60% użytkowników, co wynika z chęci zmniejszenia kosztów i poszukiwania tańszych źródeł gazu.

6. Rurociąg naftowy

W południowej części gminy, na jej granicy z miastem Poznań, przebiegają dwa rurociągi dalekosiężne wysokiego ciśnienia o średnicach DN 520 i DN 820 oraz kabel światłowodowy. Ułożone są one poza obszarami zabudowanymi. Dla sieci przesyłowych dalekosiężnych: rurociągów naftowych i kabla światłowodowego występują strefy bezpieczeństwa zgodnie z obowiązującymi przepisami. Oba w/w rurociągi przesyłowe dalekosiężne podlegają Przedsiębiorstwu Eksploatacji Rurociągów Naftowych „Przyjaźń” w Płocku.

7. Telekomunikacja

Gmina Suchy Las obsługiwana jest przez sieć Telekomunikacji Polskiej S.A. Ponadto cały obszar w pełni pokrywają swym zasięgiem operatorzy telefonii komórkowej: Plus, Era, Orange oraz Play. Na terenie gminy Suchy Las została ułożona kanalizacja teletechniczna, składająca się infrastruktury teletechnicznej: ze studni kablowych i ruraru światłowodowego. Podstawą funkcjonowania sieci jest tzw. szkielet światłowodowy. Sieć gwarantuje możliwość dostępu do szerokopasmowego Internetu, telewizji i telefonu. Jednostką odpowiedzialną za zrealizowanie ww. inwestycji oraz administrowanie siecią jest Gminne Centrum Informatyczne sp. z o.o.

Gmina Suchy Las leży na trasie przebiegu linii radiowej Poznań (Piątkowo) – Szamotuły – Szczecin. Wokół linii wyznaczono pas ochronny o szerokości 100m (po 50m w każdą stronę) ograniczający wysokość zabudowy. Pas ten ma na celu zapewnienie niezakłóconej pracy linii radiowej. Rozmieszczenie w/w linii radiowej nie wiąże się

z jakimkolwiek zagrożeniem dla mieszkańców gminy czy środowiska przyrodniczego i kulturowego.

7.1 Wojskowa sieć telekomunikacyjna

Na obszarze gminy Suchy Las występują urządzenia teletechniczne wykorzystywane przez wojsko zlokalizowane w następujących miejscowościach:

- Suchy Las (ul. Obornicka i Forteczna) – kable telekomunikacyjne doziemne dalekosiężne wojskowej łączności specjalnej,
- Jelonek (ul. Obornicka) – kable telekomunikacyjne dalekosiężne wojskowej łączności specjalnej,
- Złotniki (ul. Obornicka) – kable telekomunikacyjne doziemne dalekosiężnej wojskowej łączności specjalnej,
- Złotkowo (ul. Obornicka i Lipowa) – kable telekomunikacyjne doziemne dalekosiężne wojskowej łączności specjalnej.

XIV. Uwarunkowania wynikające z dotychczasowego przeznaczenia, zagospodarowania i uzbrojenia terenu

1. Gmina Suchy Las w planie zagospodarowania przestrzennego województwa wielkopolskiego

Uwarunkowania wynikające z usytuowania gminy Suchy Las na terenie województwa wielkopolskiego, scharakteryzowane zostały w planie zagospodarowania przestrzennego województwa wielkopolskiego uchwalonego uchwałą nr XLVI/690/10 sejmiku województwa wielkopolskiego z dnia 26 kwietnia 2010 r.

Powiązania komunikacyjne stanowią „szkielet” dla struktury przestrzennej województwa, a najważniejsze korytarze komunikacyjne tworzą główne osie rozwoju województwa. Korzystne położenie Wielkopolski w zachodniej części kraju, a także powiązania komunikacyjne z Europą stanowią korzystne warunki dla rozwoju regionu. Efektem tej lokalizacji jest wyodrębnianie się w strukturach regionalnych obszarów, które potencjałem rozwoju gospodarczego, wyposażeniem w infrastrukturę techniczną i komunikacyjną oraz dynamiką rozwoju wyróżniają się na tle regionu.

Za najistotniejsze pasmo rozwoju uznaje się europejskie korytarze transportowe II i VIa, łączące w układzie równoleżnikowym Europę Zachodnią i Wschodnią. Kolejną strefę przyspieszonego rozwoju stanowi obszar oparty o połączenia o randze krajowej drogami ekspresowymi S5, S8, S10 i S11. Przyspieszony rozwój oparty o autostradę A2, drogi

ekspresowe i krajowe, międzynarodowe linie kolejowe jest trwałym zjawiskiem, którego poziom będzie nadal rósł w stosunku do pozostałej części regionu.

Analiza zmian przestrzeni osadniczej wykazała, że największe zmiany na terenie województwa wielkopolskiego zachodzą w jego centralnej części, w obrębie powiatu poznańskiego, gdzie proces intensywnej urbanizacji dotyczy większości gmin. Centralna część województwa to obszar o wyjątkowych i wyróżniających go z całości regionu cechach, utworzony przez miasto Poznań oraz sąsiadujący z nim obszar funkcjonalny – zespół jednostek osadniczych, powiązanych trwałymi związkami funkcjonalno-przestrzennymi. Maksymalny promień zasięgu tego obszaru, licząc od centrum Poznania wynosi około 60 km, obejmując tym samym obszar gminy Suchy Las. Obszar ten stanowią przestrzeń bezpośrednich związków funkcjonalno-przestrzennych Poznania i jego bezpośredniego otoczenia, zamieszkuje ok. 1 354,8 tys. osób, co stanowi ok. 40% ogólnej liczby ludności województwa wielkopolskiego.

Miasto Poznań, jako ośrodek rangi krajowej i europejskiej, skupia zdecydowaną większość potencjału województwa w zakresie usług wyższego rzędu, tj. szkolnictwa wyższego i nauki, specjalistycznej opieki medycznej, placówek kultury, mediów, placówek otoczenia biznesu, usług informatycznych, usług wystawienniczych. W związku z powyższym obszar ten wyróżnia się wysoką koncentracją potencjału gospodarczego, skupiając ponad 52 % ogółu podmiotów gospodarczych województwa zarejestrowanych w systemie REGON. Wysoki potencjał gospodarczy potwierdza również wysoka aktywność zawodowa ludności, ponieważ pracuje tu niemal 51% ogółu pracujących w gospodarce województwa (poza rolnictwem indywidualnym).

Miasto Poznań wraz ze strukturalnie połączonymi z nimi obszarami zwartej urbanizacji i trwałych przekształceń tworzy strefę intensywnych procesów urbanizacyjnych. Strefa ta jest miejscem najbardziej dynamicznych zmian w zagospodarowaniu przestrzennym, a co za tym idzie nagromadzenia konfliktów przestrzennych. Dominującą rolę odgrywają tu funkcje charakterystyczne dla wielkich miast oraz towarzyszące im cechy charakterystyczne dla obszarów silnie zurbanizowanych. W związku z powyższym za najistotniejsze na tym obszarze uznaje się:

- Utworzenie zintegrowanej komunikacji publicznej zapewniającej poprawę dostępności do centrów miast,
- Dążenie do wielofunkcyjności rozumianej, jako integracja przestrzenna i funkcjonalna obszarów o różnym przeznaczeniu,
- Kształtowanie zrównoważonej struktury przestrzennej, uwzględniającej duży popyt na tereny budowlane, przy ograniczonym zasobie wolnych terenów. Za istotne uznaje się wykorzystanie przestrzeni zurbanizowanych, które wymagają rewitalizacji lub zmiany funkcji (tereny przemysłowe, tereny pomilitarne),

- Ochronę walorów środowiska przyrodniczego.

Dynamika rozwoju obszaru zależy będzie od wielu czynników, w tym czynników niewynikających bezpośrednio z planowania przestrzennego. Niezwykle istotne jest odpowiednie przygotowanie formalne i techniczne oraz aktywność lokalnych społeczności.

2. Istniejąca struktura funkcjonalno-przestrzenna gminy

Podstawę kształtowania struktury funkcjonalno-przestrzennej stanowią poziom zainwestowania gminy oraz istniejące i potencjalne uwarunkowania przyrodnicze, ekologiczne, demograficzne, techniczne i komunikacyjne. W szczególności na strukturę przestrzenną wpływa uzbrojenie terenu, które warunkuje procesy urbanizacyjne. Istotną rolę w tym procesach odgrywa włączenie miejscowości gminy Suchy Las do aglomeracji Poznań, dzięki czemu gmina może pozyskiwać dodatkowe środki na budowę sieci kanalizacyjnej.

W związku z powyższym ukształtowały się następujące strefy funkcjonalne:

- strefa zurbanizowana, w tym:
 - strefa osadnicza,
 - strefa działalności gospodarczej,
- strefa rolnicza, w tym:
 - strefa tradycyjnej produkcji rolnej,
 - strefa rolnictwa doświadczalnego i nauki,
 - tereny zamknięte – obszar wojskowy Biedrusko.

2.1 Strefa zurbanizowana

Strefa zurbanizowana obejmuje tereny zainwestowane o przemieszanej zabudowie mieszkaniowo-usługowej wraz z licznymi podmiotami prowadzącymi działalność gospodarczą, w tym o charakterze produkcyjno-usługowym. Głównymi funkcjami tej strefy są:

- zabudowa mieszkaniowa,
- zróżnicowane funkcje usługowe ogólnie gminne i ponadlokalne a zwłaszcza – usługi administracji, zdrowia, kultury, nauki i szkolnictwa, usługi handlu, usługi bytowe, usługi łączności i sportu;
- różnorodna działalność gospodarcza o charakterze produkcyjno – wytwórczo - naprawczym i obsługowym, obsługa podróży oraz usługi turystyki.

2.1.1 Strefa osadnicza

Strefa osadnicza stanowi tereny zainwestowane o funkcjach mieszkaniowo – usługowo - produkcyjnych oraz tereny urządzeń infrastruktury technicznej i komunalnej. Zlokalizowana jest przede wszystkim w otoczeniu drogi krajowej nr 11 oraz dróg powiatowych i gminnych.

2.1.2 Strefa działalności gospodarczej

Strefa działalności gospodarczej obejmuje tereny położone w środkowej i północnej części gminy pomiędzy drogą krajową K-11 a torem kolejowym Poznań-Piła, w kierunku na północ i południe od węzła „Złotkowo”. Strefa ta nie jest obecnie całkowicie wykształcona. Zachodzące procesy inwestycyjne wskazują na rozwój działalności gospodarczej z ukierunkowaniem na obsługę ruchu i podróżnych przy drodze krajowej.

2.2 Strefa rolnicza

Strefa rolnicza stanowi drugą wyróżniającą się strukturę funkcjonalno-przestrzenną gminy. Powyższa strefa zajmuje północną część gminy, fragmentarycznie areal w środkowej części oraz znaczny areal w południowo-zachodniej części gminy. Strefa w północnej części gminy charakteryzuje się użytkami rolnymi o wysokiej bonitacji gleb oraz gospodarką indywidualną o charakterze rozdrobnionym. W południowo-zachodniej części gminy występuje rolnictwo o charakterze doświadczalno-naukowym. Kierunek specjalistyczny produkcji rozwija się w oparciu o areal rolny wysokiej kultury, kadry naukowe i techniczne Uniwersytetu Przyrodniczego w Poznaniu.

Cała strefa rolnicza gminy ulega systematycznemu zmniejszeniu na skutek zachodzących intensywnych procesów urbanizacyjnych.

2.3 Tereny zamknięte – obszar wojskowy Biedrusko

W gminie Suchy Las znajduje się rozległy teren wojskowy Biedrusko o łącznej powierzchni 6318,77 ha, stanowiący teren zamknięty, o którym mowa w ustawie Prawo geodezyjne i kartograficzne z dnia 17 maja 1989 r. oraz rozporządzeniu Ministra Obrony z dnia 18 lipca 2003 r. w sprawie terenów zamkniętych niezbędnych dla obronności państwa.

3. Bilans terenów

Bilans terenów o różnym sposobie użytkowania funkcjonalno – przestrzennego w gminie Suchy Las przedstawia tabela nr 19.

Tabela 20. Użytkowanie funkcjonalno-przestrzennie na terenie gminy Suchy Las

L.p	Sposób użytkowania	Powierzchnia (ha)	Udział w powierzchni gminy (%)
1.	Użytki rolne:	3178	27,4
1.1	- grunty orne	2748	23,7
1.2	- sady	76	0,7
1.3	- łąki	205	1,8
1.4	- pastwiska	42	0,4
1.5	- grunty rolne zabudowane	70	0,6
1.6	- grunty pod stawami	8	0,1
1.7	- grunty pod rowami	29	0,2
2.	Grunty leśne oraz zadrzewione i zakrzewione:	3355	28,9
2.1	- lasy	3340	28,8
2.2	- grunty zadrzewione i zakrzewione	15	0,1
3.	Grunty zabudowane i zurbanizowane:	703	6,1
3.1	- tereny mieszkaniowe	258	2,2
3.2	- tereny przemysłowe	11	0,1
3.3	- inne tereny zabudowane	90	0,8
3.4	- zurbanizowane tereny niezabudowane	32	0,3
3.5	- tereny rekreacyjno-wypoczynkowe	15	0,1
4.	Tereny komunikacyjne:	296	2,6
4.1	- drogi	258	2,2
4.2	- tereny kolejowe	38	0,3
5.	Użytki kopalne	1	0,01
6.	Grunty pod wodami:	92	0,8

L.p	Sposób użytkowania	Powierzchnia (ha)	Udział w powierzchni gminy (%)
6.1	- powierzchniowymi płynącymi	55	0,5
6.2	- powierzchniowymi stojącymi	37	0,3
7.	Nieużytki	260	2,2
8.	Tereny różne	4017	34,6
9.	Razem	11605	100,0

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Głównego Urzędu Geodezji i Kartografii, stan na 01.01.2010r

Powyższy wykaz nie ukazuje jednego dominującego sposobu użytkowania gruntów gminy Suchy Las. Największy obszar stanowią tereny różne, które możemy w większości identyfikować z terenami poligonu wojskowego. Zajmują one powierzchnię 4 017ha, czyli 34,6% powierzchni gminy. Obszar 28,9% powierzchni gminy, zajmują grunty leśne oraz zadrzewione i zakrzewione. Niewiele mniej, bo 27,4% powierzchni gminy zajmują użytki rolne. Grunty zabudowane i zurbanizowane występują na 6,1% powierzchni gminy, natomiast grunty rolne zabudowane stanowią 0,6% powierzchni gminy. Pozostałe grunty stanowią niewielki odsetek powierzchni gminy.

4. Uwarunkowania planistyczne

4.1 Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego

Ustawa z dnia 7 lipca 1994 r. o zagospodarowaniu przestrzennym (tekst jednolity Dz. U. z 1999 r. Nr 15, poz. 139 z późn. zm.) ustanowiła wymóg opracowania i uchwalenia studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin przed upływem 1999 roku. Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego zostało, więc sporządzone w 1998 roku i uchwalone Uchwałą Nr LXV/349/98 Rady Gminy Suchy Las z dnia 18 czerwca 1998 r. W 2001 roku została sporządzona zmiana Studium, którą uchwalono uchwałą Nr XLIV/424/2001 Rady Gminy Suchy Las z dnia 12 lipca 2001 r.

Do kolejnej zmiany Studium przystąpiono po wejściu w życie ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. Nr 80, poz. 717 z późn. zm.), na mocy uchwały Nr XV/125/2003 Rady Gminy Suchy Las z dnia 11 września 2003 r. W rezultacie Rady Gminy Suchy Las podjęła uchwałę Nr L/428/2006 z dnia 23 lutego 2006 r.

w sprawie zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Suchy Las.

Prace planistyczne nad kolejną zmianą studium rozpoczęto po podjęciu uchwały Nr LIII/456/2006 Rady Gminy Suchy Las z dnia 18 maja 2006 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Suchy Las. Uchwalenie zmiany studium nastąpiło na Sesji Rady Gminy Suchy Las w dniu 2 września 2009 r. (Uchwała Nr XXXVIII/351/2009).

W związku z postępującym rozwojem społeczno-gospodarczym Gminy zaistniała konieczność zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Suchy Las, do której przystąpiono na podstawie Uchwały Nr XLVII/429/10 Rady Gminy Suchy Las z dnia 25 marca 2010 roku.

4.2 Miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego

Powierzchnia objęta planami wynosi ok. 8 500 ha, co stanowi ok. 73,3 % powierzchni gminy Suchy Las. Wszystkie, obowiązujące na terenie Gminy Suchy Las, plany, są aktualne pod warunkiem uchwalenia, sporządzanych obecnie, fragmentarycznych zmian kilku z tych planów i nowych planów na części terenów objętych obowiązującymi planami.

Obserwuje się znaczący postęp w pracach planistycznych w trakcie ostatnich kilku lat., zarówno w zakresie uchwalenia miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego na znacznym obszarze jak i w zakresie przystąpienia do sporządzenia nowych planów.

Intensyfikacja prac planistycznych przyczyniła się znacząco do rozwoju gminy pod względem społeczno-gospodarczym, co wprowadziło gminę Suchy Las do czołówki gmin w notowaniach regionalnych i krajowych.

Tabela 21. Wykaz miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego i ich zmian na terenie gminy Suchy Las

Lp.	Nazwa planu	Uchwała Rady Gminy Suchy Las	Dziennik urzędowy Wojewody Wielkopolskiego
1997 r.			
1.	miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego wsi Chłudowo działki nr ewid. 360/1, 360/2 i 360/3	Uchwała nr L/257/97 Rady Gminy Suchy Las z dnia 10.04.1997 r.	Dz. Urz. Woj. Pozn. Nr 11 z dn. 02.06.1997 r. poz. 84
2.	zmiana miejscowego planu ogólnego zagospodarowania przestrzennego gm. Suchy Las we wsi Złotniki działki nr ewid. 214/64 i 158/4 i zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego wsi Suchy Las, rej. ul. Leśnej i Sprzecznej działki nr ewid. 172 i 173/3	Uchwała nr L/258/97 Rady Gminy Suchy Las z dnia 10.04.1997 r.	Dz. Urz. Woj. Pozn. Nr 11 z dn. 02.06.1997 r. poz. 85

Lp.	Nazwa planu	Uchwała Rady Gminy Suchy Las	Dziennik urzędowy Wojewody Wielkopolskiego
3.	miejskowy plan zagospodarowania przestrzennego Suchego Lasu, rejon ul. Jagodowej i Rolnej	Uchwała nr LII/272/97 Rady Gminy Suchy Las z dnia 15.05 1997 r.	Dz. Urz. Woj. Pozn. Nr 13 z dn. 23.06.1997 r. poz. 96
4.	miejskowy plan zagospodarowania przestrzennego wsi Złotniki, rejon ul. Kochanowskiego	Uchwała nr LIII/276/97 Rady Gminy Suchy Las z dnia 26.06.1997 r.	Dz. Urz. Woj. Pozn. Nr 14 z dn. 23.07.1997 r. poz. 107
5.	zmiana miejscowego planu szczegółowego zagospodarowania przestrzennego terenu budownictwa mieszkaniowego indywidualnego we wsi Złotniki w rejonie ul. Bluszczowej, gm. Suchy Las i miejscowego planu ogólnego zagospodarowania przestrzennego gm. Suchy Las we wsi Złotniki	Uchwała nr LIII/277/97 Rady Gminy Suchy Las z dnia 26.06.1997 r.	Dz. Urz. Woj. Pozn. Nr 14 z dn. 23.07.1997 r. poz. 108
6.	zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Suchy Las we wsi Gołęczewo działka nr ewid. 375/13	Uchwała nr LV/291/97 Rady Gminy Suchy Las z dnia 18.09.1997 r.	Dz. Urz. Woj. Pozn. Nr 20 z dn. 15.10.1997 r. poz. 170
7.	zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Suchy Las we wsi Złotkowo działki nr ewid. 7/3 i 7/4	Uchwała nr LVI/299/97 Rady Gminy Suchy Las z dnia 16.10.1997 r.	Dz. Urz. Woj. Pozn. Nr 22 z dn. 30.10.1997 r. poz. 188
1998 r.			
8.	miejskowy plan zagospodarowania przestrzennego terenów zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej przy ul. Mokrej – dz. nr ewid. 894. Zmiana planu ogólnego zagospodarowania przestrzennego Gminy Suchy Las	Uchwała nr LIX/317/98 Rady Gminy Suchy Las z dnia 12.02.1998 r.	Dz. Urz. Woj. Pozn. Nr 4 z dn. 13.03.1998 r. poz. 50
9.	zmiana miejscowego planu szczegółowego zagospodarowania przestrzennego Suchy Las, rejon ul. Leśnej i Sprzecznej – dla działek nr ewid. 838/7, 838/8, 838/9, 838/10, 839/2, 839/6 oraz części działek nr ewid. 840/2, 841/2 przy ul. Stara Droga	Uchwała nr LXIII/331/98 Rady Gminy Suchy Las z dnia 14.05.1998 r.	Dz. Urz. Woj. Pozn. Nr 11 z dn. 15.06.1998 r. poz. 104
10.	miejskowy plan zagospodarowania przestrzennego terenów zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej i aktywizacji gospodarczej w Złotnikach, gm. Suchy Las	Uchwała nr LXIV/339/98 Rady Gminy Suchy Las z dnia 4.06.1998 r.	Dz. Urz. Woj. Pozn. Nr 17 z dn. 03.08.1998r. poz. 222
11.	zmiana miejscowego planu szczegółowego zagospodarowania przestrzennego terenów mieszkaniowo-usługowych Suchy Las – Południowy Zachód (część działki nr ewid. 572)	Uchwała nr LXV/350/98 Rady Gminy Suchy Las z dnia 18.06.1998 r.	Dz. Urz. Woj. Pozn. Nr 15 z dn. 20.07.1998 r. poz. 186
1999 r.			
12.	miejskowy plan zagospodarowania przestrzennego terenów zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej w Suchym Lesie	Uchwała nr XIV/129/99 Rady Gminy Suchy Las z	Dz. Urz. Woj. Wlkp. Nr 65 z dn. 15.09.1999 r. poz.

Lp.	Nazwa planu	Uchwała Rady Gminy Suchy Las	Dziennik urzędowy Wojewody Wielkopolskiego
	przy ul. Mokrej – ul. Leśnej, dz. nr ewid. 896, stanowiący zmianę planu ogólnego zagospodarowania przestrzennego gminy Suchy Las	dnia 05.08.1999 r.	1319
13.	zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Suchego Lasu – rejon ul. Sprzecznej i Mokrej dla działek o nr ewid. 891/33, 891/34, 891/35, 891/36	Uchwała nr XIV/130/99 Rady Gminy Suchy Las z dnia 5.08.1999 r.	Dz. Urz. Woj. Wlkp. Nr 61 z dn. 03.09.1999 r. poz. 1286
14.	zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenów zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej w Suchym Lesie przy ul. Mokrej – ul. Leśnej dz. nr ewid. 896	Uchwała nr XV/143/99 Rady Gminy Suchy Las z dnia 26.08.1999 r.	Dz. Urz. Woj. Wlkp. Nr 65 z dn. 15.09.1999 poz. 1320
15.	miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego dla miejscowości Złotniki, rejon między ulicami Nektarową, Sosnową, Złotnicką i linią kolejową Poznań – Piła, do granicy miasta Poznania - zmiana planu ogólnego zagospodarowania przestrzennego gminy Suchy Las	Uchwała nr XVI/145/99 Rady Gminy Suchy Las z dnia 09.09.1999 r.	Dz. Urz. Woj. Wlkp. Nr 73 z dn. 20.10.1999 r. poz. 1441
16.	zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenów zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej i aktywizacji gospodarczej Złotniki, gm. Suchy Las	Uchwała nr XIX/171/99 Rady Gminy Suchy Las z dnia 19.11.1999 r.	Dz. Urz. Woj. Wlkp. Nr 84 z dn. 26.11.1999 r. poz. 1592
2000 r.			
17.	miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego Biedruska rejon ul. Zjednoczenia i Chłudowskiej, gm. Suchy Las	Uchwała nr XXIV/213/2000 Rady Gminy Suchy Las z dnia 23.03.2000 r.	Dz. Urz. Woj. Wlkp. Nr 28 z dn. 04.05.2000 r. poz. 324
18.	kolejna zmiana uchwały nr LXIV/339/98 Rady Gminy Suchy Las z dnia 4 czerwca 1998 r., dotycząca miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenów zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej i aktywizacji gospodarczej w Złotnikach, gmina Suchy Las	Uchwała nr XXIV/217/2000 Rady Gminy Suchy Las z dnia 23.03.2000 r.	Dz. Urz. Woj. Wlkp. Nr 28 z dn. 04.05.2000 r. poz. 325
19.	miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego terenów aktywizacji gospodarczej w Złotkowie gm. Suchy Las – działki 41/4 i 41/2 – zmiana miejscowego planu ogólnego zagospodarowania przestrzennego gminy Suchy Las	Uchwała nr XXV/227/2000 Rady Gminy Suchy Las z dnia 27.04.2000 r.	Dz. Urz. Woj. Wlkp. Nr 35 z dn. 26.05.2000 r. poz. 408
20.	zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miejscowości Suchy Las, rejon ulic Jagodowej i Rolnej dla obszaru działki nr ewid. 533/1	Uchwała nr XXVIII/245/2000 Rady Gminy Suchy Las z dnia 1.06.2000 r.	Dz. Urz. Woj. Wlkp. Nr 43 z dn. 19.06.2000 r. poz. 507
21.	miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego Chłudowo – Południowy	Uchwała nr XXIX/274/2000	Dz. Urz. Woj. Wlkp. Nr 61 z dn.

Lp.	Nazwa planu	Uchwała Rady Gminy Suchy Las	Dziennik urzędowy Wojewody Wielkopolskiego
	Wschód, rejon pomiędzy ulicami: Polną, Zapłocie, Łagiewnicką wraz z terenami przyległymi do tych ulic a granicą poligonu	Rady Gminy Suchy Las z dnia 17.08.2000 r.	14.09.2000 r. poz. 821
22.	miejskowy plan zagospodarowania przestrzennego w Chłudowie, na terenie działek o nr ewid. 385/3, 385/4 i części działki o nr ewid. 388 – zmiana planu ogólnego zagospodarowania przestrzennego gminy Suchy Las	Uchwała nr XXXI/286/2000 Rady Gminy Suchy Las z dnia 5.10.2000 r.	Dz. Urz. Woj. Wlkp. Nr 73 z dn. 25.10.2000 r. poz. 982 Dz. Urz. Woj. Wlkp. Nr 81 z dn. 28.11.2000 r. poz. 1077
23.	zmiana „ Miejscowego planu szczegółowego zagospodarowania przestrzennego terenów mieszkaniowo-usługowych Suchy Las – Południowy Zachód” na terenie działki o nr ewid. 461/1w Suchym Lesie	Uchwała nr XXXI/287/2000 Rady Gminy Suchy Las z dnia 5.10.2000 r.	Dz. Urz. Woj. Wlkp. Nr 73 z dn. 25.10.2000 r. poz. 983
24.	miejskowy plan zagospodarowania przestrzennego w miejscowości Złotkowo rejon pomiędzy ul. Pawłowicką, torami PKP, południową granicą działki nr ewid. 72 i drogą krajową K 11 – zmiana planu ogólnego zagospodarowania przestrzennego gminy Suchy Las	Uchwała nr XXXI/288/2000 Rady Gminy Suchy Las z dnia 05.10.2000 r.	Dz. Urz. Woj. Wlkp. Nr 73 z dn. 25.10.2000 r. poz. 984 Dz. Urz. Woj. Wlkp. Nr 83 z dn. 30.11.2000 r. poz. 1098
25.	miejskowy plan zagospodarowania przestrzennego miejscowości Suchy Las, rejon ulic Polnej i Mokrej	Uchwała nr XXXII/307/2000 Rady Gminy Suchy Las z dnia 26.10.2000 r.	Dz. Urz. Woj. Wlkp. Nr 79 z dn. 14.11.2000 r. poz. 1057
26.	miejskowy plan zagospodarowania przestrzennego w Gołęczewie, na terenie działek o nr ewid. 421/1, 421/3, 421/5	Uchwała nr XXXIII/319/2000 Rady Gminy Suchy Las z dnia 23.11.2000 r.	Dz. Urz. Woj. Wlkp. Nr 85 z dn. 04.12.2000 r. poz. 1137
27.	zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Suchego Lasu – rejon ul. Sprzecznej i Mokrej dla działki nr ewid. 891/7	Uchwała nr XXXIII/320/2000 Rady Gminy Suchy Las z dnia 23.11.2000 r.	Dz. Urz. Woj. Wlkp. Nr 85 z dn. 04.12.2000 r. poz. 1138
28.	miejskowy plan zagospodarowania przestrzennego Biedrusko – rejon II, gm. Suchy Las	Uchwała nr XXXIV/327/2000 Rady Gminy Suchy Las z dnia 07.12.2000 r.	Dz. Urz. Woj. Wlkp. Nr 89 z dn. 15.12.2000r. poz. 1181
29.	miejskowy plan zagospodarowania przestrzennego w Złotnikach dla działek o nr ewid. 104/3, 104/4, 105/2, 104/4 i 105/5	Uchwała nr XXXV/343/2000 Rady Gminy Suchy Las z dnia 21.12.2000 r.	Dz. Urz. Woj. Wlkp. Nr 2 z dn. 12.01.2001 r. poz. 21

Lp.	Nazwa planu	Uchwała Rady Gminy Suchy Las	Dziennik urzędowy Wojewody Wielkopolskiego
30.	miejskowy plan zagospodarowania przestrzennego w Gołęczewie dla działki o nr ewid. 361	Uchwała nr XXXV/344/2000 Rady Gminy Suchy Las z dnia 21.12.2000 r.	Dz. Urz. Woj. Wlkp. Nr 2 z dn. 12.01.2001 r. poz. 22
31.	miejskowy plan zagospodarowania przestrzennego w Chłudowie dla działki o nr ewid. 176	Uchwała nr XXXV/345/2000 Rady Gminy Suchy Las z dnia 21.12.2000 r.	Dz. Urz. Woj. Wlkp. Nr 2 z dn. 12.01.2001 r. poz. 23
32.	zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenów mieszkaniowo-usługowych w Złotnikach, rej. Jelonek, na terenie działki o nr ewid. 238/4	Uchwała nr XXXV/346/2000 Rady Gminy Suchy Las z dnia 21.12.2000 r.	Dz. Urz. Woj. Wlkp. Nr 2 z dn. 12.01.2001 r. poz. 24
2001 r.			
33.	miejskowy plan zagospodarowania przestrzennego w Gołęczewie dla działki o nr ewid. 281	Uchwała nr XXXVIII/371/2001Rady Gminy Suchy Las z dnia 25.01.2001 r.	Dz. Urz. Woj. Wlkp. Nr 9 z dn. 08.02.2001 r. poz. 122
34.	zmiana Uchwały nr XXXVIII/371/2001 Rady Gminy Suchy Las z dnia 25 stycznia 2001r., dotyczącej miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego w Gołęczewie dla działki o nr ewid. 281	Uchwała nr XL/385/2001 Rady Gminy Suchy Las z dnia 15.03.2001 r.	Dz. Urz. Woj. Wlkp. Nr 30 z dn. 29.03.2001 r. poz. 474
35.	miejskowy plan zagospodarowania przestrzennego dla działek o nr ewid. 111/2, 111/3 i 111/6 w Chłudowie	Uchwała nr XL/382/2001Rady Gminy Suchy Las z dnia 15.03.2001 r.	Dz. Urz. Woj. Wlkp. Nr 30 z dn. 29.03.2001 r. poz. 472
36.	miejskowy plan zagospodarowania przestrzennego dla działek o nr ewid. 63/5, 63/8, 63/10, 63/12, 63/14, 63/16 w Złotkowie	Uchwała nr XL/383/2001Rady Gminy Suchy Las z dnia 15.03.2001 r.	Dz. Urz. Woj. Wlkp. Nr 30 z dn. 29.03.2001 r. poz. 473
37.	miejskowy plan zagospodarowania przestrzennego w miejsc. Suchy Las na obszarze działki nr ewid. 493/2 i części działki nr ewid. 494 przy ulicy Jagodowej i Powstańców Wielkopolskich	Uchwała nr XLII/401/2001 Rady Gminy Suchy Las z dnia 26.04.2001 r.	Dz. Urz. Woj. Wlkp. Nr 47 z dn. 04.05.2001 r. poz. 793
38.	miejskowy plan zagospodarowania przestrzennego na terenie działki o nr ewid. 626 w Suchym Lesie	Uchwała nr XLII/402/2001Rady Gminy Suchy Las z dnia 26.04.2001 r.	Dz. Urz. Woj. Wlkp. Nr 48 z dn. 07.05.2001 r. poz. 815
39.	miejskowy plan zagospodarowania przestrzennego w miejsc. Złotkowo na terenie działek o nr ewid. 33/2, 34/7, 34/8	Uchwała nr XLII/403/2001 Rady Gminy Suchy Las z dnia 26.04.2001 r.	Dz. Urz. Woj. Wlkp. Nr 48 z dn. 07.05.2001 r. poz. 816

Lp.	Nazwa planu	Uchwała Rady Gminy Suchy Las	Dziennik urzędowy Wojewody Wielkopolskiego
40.	zmiana Uchwały nr XXXIV/327/2000 Rady Gminy Suchy Las z dnia 7 grudnia 2000 r., dotyczącej miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Biedrusko – rejon II, gm. Suchy Las	Uchwała nr XLIII/414/2001 Rady Gminy Suchy Las z dnia 15.06.2001 r.	Dz. Urz. Woj. Wlkp. Nr 77 z dn. 25.06.2001 r. poz. 1402
41.	zmiana Uchwały nr XXXV/346/2000 Rady Gminy Suchy Las z dnia 21 grudnia 2000 r., dotyczącej zmiany miejscowego planu szczegółowego zagospodarowania przestrzennego terenów mieszkaniowo-usługowych w Złotnikach, rej. Jelonek, na terenie działki o nr ewid. 238/4	Uchwała nr XLIII/415/2001 Rady Gminy Suchy Las z dnia 15.06.2001 r.	Dz. Urz. Woj. Wlkp. Nr 77 z dn. 25.06.2001 r. poz. 1403
42.	zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego wsi Złotniki, rejon ul. Kochanowskiego w Gminie Suchy Las, na terenie działki o nr ewid. 411/1	Uchwała nr XLIII/416/2001 Rady Gminy Suchy Las z dnia 15.06.2001 r.	Dz. Urz. Woj. Wlkp. Nr 77 z dn. 25.06.2001 r. poz. 1404
43.	miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego na obszarze działek o nr ewid. 520/1 i 520/2 w miejscowości Chłudowo – gmina Suchy Las	Uchwała nr XLIII/417/2001 Rady Gminy Suchy Las z dnia 15.06.2001 r.	Dz. Urz. Woj. Wlkp. Nr 77 z dn. 25.06.2001 r. poz. 1405
44.	miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego miejscowości Zielątkowo, rejon ulic Szkolnej, Leśnej i Dworcowej	Uchwała nr XLIV/425/2001 Rady Gminy Suchy Las z dnia 12.07.2001 r.	Dz. Urz. Woj. Wlkp. Nr 89 z dn. 30.07.2001 r. poz. 1762
45.	miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego miejscowości Suchy Las, rejon Aleksandrowo-Północny Wschód	Uchwała nr XLVIII/449/2001 Rady Gminy Suchy Las z dnia 18.10.2001 r.	Dz. Urz. Woj. Wlkp. Nr 139 z dn. 15.11.2001 r. poz. 2789
46.	miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego Złotkowo – Południowy Wschód	Uchwała nr XLVIII/450/2001 Rady Gminy Suchy Las z dnia 18.10.2001 r.	Dz. Urz. Woj. Wlkp. Nr 139 z dn. 15.11.2001 r. poz. 2788
47.	miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego w Zielątkowie dla działek o nr ewid. 210/3 i 210/4	Uchwała nr XLVIII/451/2001 Rady Gminy Suchy Las z dnia 18.10.2001 r.	Dz. Urz. Woj. Wlkp. Nr 139 z dn. 15.11.2001 r. poz. 2790
48.	miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego w miejsc. Złotniki, na terenie działki o nr ewid. 429/7	Uchwała nr XLIX/466/2001 Rady Gminy Suchy Las z dnia 15.11.2001 r.	Dz. Urz. Woj. Wlkp. Nr 149 z dn. 03.12.2001 r. poz. 3111
49.	miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego w miejscowości Suchy Las – rejon ulicy Nektarowej	Uchwała nr XLIX/467/2001 Rady Gminy Suchy Las z dnia 15.11.2001 r.	Dz. Urz. Woj. Wlkp. Nr 149 z dn. 03.12.2001 r. poz. 3112
50.	zmiana miejscowego planu szczegółowego zagospodarowania przestrzennego Suchego Lasu, rejon ul. Leśnej i Sprzecznej, na terenie	Uchwała nr LI/488/2001 Rady Gminy Suchy Las z	Dz. Urz. Woj. Wlkp. Nr 4 z dn. 10.01.2002 r. poz.

Lp.	Nazwa planu	Uchwała Rady Gminy Suchy Las	Dziennik urzędowy Wojewody Wielkopolskiego
	działek o nr ewid. 860/23, 860/24, 860/25 oraz części działek o nr ewid. : 860/26, 843/11 i 844/2	dnia 13.12.2001 r.	179
2002 r.			
51.	miejskowy plan zagospodarowania przestrzennego Gołęczewo –Północ	Uchwała nr LII/502/2002 Rady Gminy Suchy Las z dnia 07.02.2002 r.	Dz. Urz. Woj. Wlkp. Nr 32 z dn. 28.02.2002 r. poz. 989
52.	miejskowy plan zagospodarowania przestrzennego w miejscowości Złotkowo na terenie działek o nr ewid.: 55/2 i 55/3	Uchwała nr LII/503/2002 Rady Gminy Suchy Las z dnia 07.02.2002 r.	Dz. Urz. Woj. Wlkp. Nr 32 z dn. 28.02.2002 r. poz. 988
53.	miejskowy plan zagospodarowania przestrzennego w miejscowości Chłudowo na terenie działki o nr ewid. 264/5	Uchwała nr LV/525/2002 Rady Gminy Suchy Las z dnia 28.03.2002 r.	Dz. Urz. Woj. Wlkp. Nr 77 z dn. 05.06.2002 r. poz. 1995
54.	miejskowy plan zagospodarowania przestrzennego w miejscowości Chłudowo na terenie działki o nr ewid. 404	Uchwała nr LX/563/2002 Rady Gminy Suchy Las z dnia 22.08.2002 r.	Dz. Urz. Woj. Wlkp. Nr 118 z dn. 27.09.2002 r. poz. 3301
55.	miejskowy plan zagospodarowania przestrzennego w miejscowości Gołęczewo, rejon ul. Lipowej	Uchwała nr LX/564/2002 Rady Gminy Suchy Las z dnia 22.08.2002 r.	Dz. Urz. Woj. Wlkp. Nr 118 z dn. 27.09.2002 r. poz. 3302
56.	miejskowy plan zagospodarowania przestrzennego w miejscowości Biedrusko na terenie części działki o nr ewid. 47/2	Uchwała nr LX/562/2002 Rady Gminy Suchy Las z dnia 22.08.2002 r.	Dz. Urz. Woj. Wlkp. Nr 118 z dn. 27.09.2002 r. poz. 3300
57.	miejskowy plan zagospodarowania przestrzennego w miejscowości Biedrusko na terenie części działki o nr ewid. 52	Uchwała nr LXI/572/2002 Rady Gminy Suchy Las z dnia 12.09.2002 r.	Dz. Urz. Woj. Wlkp. Nr 121 z dn. 08.10.2002 r. poz. 3381
58.	zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Suchego Lasu , rejon ul. Jagodowej i Rolnej, na terenie działek o nr ewid. 247/2, 248/5, 253/2 i 253/3	Uchwała nr LXIII/588/2002 Rady Gminy Suchy Las z dnia 10.10.2002 r.	Dz. Urz. Woj. Wlkp. Nr 128 z dn. 21.10.2002 r. poz. 3544
2003 r.			
59.	zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenów zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej w Suchym Lesie przy ul. Mokrej – Leśnej, dz. nr ewid. 896, oraz miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Suchego Lasu rejon ul. Sprzecznej i Mokrej dla działki nr ewid. 891/7 – na terenie działek o nr ewid. 891/40 i 896/1 w Suchym Lesie	Uchwała nr V/45/2003 Rady Gminy Suchy Las z dnia 30.01.2003 r.	Dz. Urz. Woj. Wlkp. Nr 30 z dn. 28.02.2003 r. poz. 572
60.	miejskowy plan zagospodarowania przestrzennego w Chłudowie, na terenie działek o nr ewid.115,116, 123 i części działek o nr ewid.	Uchwała nr V/46/2003 Rady Gminy Suchy Las z	Dz. Urz. Woj. Wlkp. Nr 30 z dn. 28.02.2003 r. poz.

Lp.	Nazwa planu	Uchwała Rady Gminy Suchy Las	Dziennik urzędowy Wojewody Wielkopolskiego
	108, 114, 117, 122 i 124 – zmiana miejscowego planu ogólnego zagospodarowania przestrzennego gminy Suchy Las	dnia 30.01.2003 r.	573
61.	miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego w Złotnikach, rej. Jelonek, na terenie działek o nr ewid. 252, 258/2, 259 i 260 – zmiana miejscowego planu szczegółowego zagospodarowania przestrzennego terenów mieszkaniowo usługowych wsi Złotniki, rej. Jelonek	Uchwała nr V/47/2003 Rady Gminy Suchy Las z dnia 30.01.2003 r.	Dz. Urz. Woj. Wlkp. Nr 30 z dn. 28.02.2003 r. poz. 574
62.	miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego na terenie Obszaru Chronionego Krajobrazu – Biedrusko	Uchwała nr V/48/2003 Rady Gminy Suchy Las z dnia 30.01.2003 r.	Dz. Urz. Woj. Wlkp. Nr 30 z dn. 28.02.2003 r. poz. 575
63.	miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego w Suchym Lesie na terenie działek o nr ewid. 860/16 i 860/17	Uchwała nr VII/58/2003 Rady Gminy Suchy Las z dnia 20.03.2003 r.	Dz. Urz. Woj. Wlkp. Nr 60 z dn. 14.04.2003 r. poz. 1118
64.	zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Suchego Lasu rejon ul. Jagodowej i Rolnej	Uchwała nr IX/79/2003 Rady Gminy Suchy Las z dnia 22.05.2003 r.	Dz. Urz. Woj. Wlkp. Nr 110 z dn. 27.06.2003 poz. 2033
65.	miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego w miejscowości Złotniki, rejon ul. Granicznej	Uchwała nr IX/80/2003 Rady Gminy Suchy Las z dnia 22.05.2003 r.	Dz. Urz. Woj. Wlkp. Nr 110 z dn. 27.06.2003 poz. 2034
66.	miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego w obrębie Biedrusko, na terenie działek o nr ewid.: 219L/6, 219L/7, 219L/8, 219L/9, 210L/10, 219L/11, 219L/12, 219L/13, 219L/14, 219L/15, 219L/16, 219L/17, 219L/18, 219L/19 oraz części działek o nr ewid. 9 i 219L/5	Uchwała nr IX/81/2003 Rady Gminy Suchy Las z dnia 22.05.2003 r.	Dz. Urz. Woj. Wlkp. Nr 110 z dn. 27.06.2003 poz. 2035
67.	miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego gminy Suchy Las na terenie działek o nr ewid.: 325/19 i 325/14 w Gołęczewie	Uchwała nr IX/82/2003 Rady Gminy Suchy Las z dnia 22.05.2003 r.	Dz. Urz. Woj. Wlkp. Nr 110 z dn. 27.06.2003 poz. 2036
68.	miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego Suchego Lasu, rejon ul. Aroniowej i Malinowej	Uchwała nr X/90/2003 Rady Gminy Suchy Las z dnia 12.06.2003 r.	Dz. Urz. Woj. Wlkp. Nr 121 z dn. 09.07.2003 r. poz. 2259
69.	zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla miejscowości Złotniki, rejon między ulicami: Nektarową, Sosnową, Złotnicką i linią kolejową Poznań – Piła, do granicy miasta Poznania	Uchwała nr X/91/2003 Rady Gminy Suchy Las z dnia 12.06.2003 r.	Dz. Urz. Woj. Wlkp. Nr 121 z dn. 09.07.2003 r. poz. 2260
70.	zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenów zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej w Suchym Lesie przy ul. Mokrej – ul. Leśnej, działka nr ewid. 896,	Uchwała nr XII/103/2003 Rady Gminy Suchy Las z dnia 17.07.2003 r.	Dz. Urz. Woj. Wlkp. Nr 155 z dn. 01.10.2003 r. poz. 2915

Lp.	Nazwa planu	Uchwała Rady Gminy Suchy Las	Dziennik urzędowy Wojewody Wielkopolskiego
	na terenie działek o nr ewid. 896/91, 896/92, 896/93, 896/94 i 896/95		
71.	miejskowy plan zagospodarowania przestrzennego w miejscowości Suchy Las na terenie działki o nr ewid. 471/5 – zmiana miejscowego planu ogólnego zagospodarowania przestrzennego gminy Suchy Las	Uchwała nr XIV/111/2003 Rady Gminy Suchy Las z dnia 28.08.2003 r.	Dz. Urz. Woj. Wlkp. Nr 163 z dn. 17.10.2003 r. poz. 3045
72.	miejskowy plan zagospodarowania przestrzennego w Chłudowie na terenie działki o nr ewid. 101/3 i części działki o nr ewid. 101/4 (rejon ul. Cmentarnej)	Uchwała nr XIV/112/2003 Rady Gminy Suchy Las z dnia 28.08.2003 r.	Dz. Urz. Woj. Wlkp. Nr 163 z dn. 17.10.2003 r. poz. 3046
73.	zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego wsi Złotniki, rejon ul. Kochanowskiego w gminie Suchy Las	Uchwała nr XIV/113/2003 Rady Gminy Suchy Las z dnia 28.08.2003 r.	Uchwała nr XIV/113/2003 Rady Gminy Suchy Las z dnia 28.08.2003 r.
74.	miejskowy plan zagospodarowania przestrzennego w miejscowości Suchy Las na terenie działek o nr ewid. 561/13, 561/14 oraz części działek o nr ewid.: 562/4, 599, 600	Uchwała nr XIV/114/2003 Rady Gminy Suchy Las z dnia 28.08.2003 r.	Dz. Urz. Woj. Wlkp. Nr 163 z dn. 17.10.2003 r. poz. 3048
75.	miejskowy plan zagospodarowania przestrzennego Złotniki, rejon ul. Azaliowej	Uchwała nr XIV/115/2003 Rady Gminy Suchy Las z dnia 28.08.2003 r.	Dz. Urz. Woj. Wlkp. Nr 163 z dn. 17.10.2003 r. poz. 3049
76.	miejskowy plan zagospodarowania przestrzennego w miejscowości Gołęczewo na terenie działek o numerach ewidencyjnych 435/4, 435/8, 435/9, 435/10, 436/2	Uchwała nr XIV/116/2003 Rady Gminy Suchy Las z dnia 28.08.2003 r.	Dz. Urz. Woj. Wlkp. Nr 163 z dn. 17.10.2003 r. poz. 3050
78.	miejskowy plan zagospodarowania przestrzennego w miejscowości Złotniki na terenie pomiędzy: ulicami Obornicką, Złotnicką, torami PKP, działką nr ewid. 276/13 i ulicą Łagiewnicką	Uchwała nr XIV/117/2003 Rady Gminy Suchy Las z dnia 28.08.2003 r.	Dz. Urz. Woj. Wlkp. Nr 163 z dn. 17.10.2003 r. poz. 3051
2004 r.			
79.	miejskowy plan zagospodarowania przestrzennego Suchy Las – Nowy Rynek	Uchwała nr XXI/181/2004 Rady Gminy Suchy Las z dnia 15.01.2004 r.	Dz. Urz. Woj. Wlkp. Nr 21 z dn. 24.02.2004 r. poz. 616
80.	miejskowy plan zagospodarowania przestrzennego Suchy Las, rejon ulic Stara Droga i Wierzbowa	Uchwała nr XXII/200/2004 Rady Gminy Suchy Las z dnia 11.03.2004 r.	Dz. Urz. Woj. Wlkp. Nr 52 z dn. 21.04.2004 r. poz. 1210
81.	miejskowy plan zagospodarowania przestrzennego w miejscowości Suchy Las na terenie działki o nr ewid. 103	Uchwała nr XXV/211/2004 Rady Gminy Suchy Las z dnia 13.05.2004 r.	Dz. Urz. Woj. Wlkp. Nr 100 z dn. 30.06.2004 poz. 2012
82.	miejskowy plan zagospodarowania przestrzennego terenów aktywizacji gospodarczej i usług komunikacyjnych	Uchwała nr XXIX/245/2004 Rady Gminy Suchy	Dz. Urz. Woj. Wlkp. Nr 143 z dn. 28.09.2004 poz.

Lp.	Nazwa planu	Uchwała Rady Gminy Suchy Las	Dziennik urzędowy Wojewody Wielkopolskiego
	w Chludowie	Las z dnia 26.08.2004 r.	2953
2005 r.			
83.	zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego wsi Złotniki, rejon ulicy Kochanowskiego w gminie Suchy Las	Uchwała nr XXXVIII/330/2005 Rady Gminy Suchy Las z dnia 19 maja 2005r.	Dz. Urz. Woj. Wlkp. Nr 108 z dn. 18 lipca 2005 r. poz. 2998
84.	zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Suchego Lasu rej. ul. Jagodowej i Rolnej	Uchwała nr XXXVIII/329/2005 Rady Gminy Suchy Las z dnia 19 maja 2005r.	Dz. Urz. Woj. Wlkp. Nr 108 z dn. 18 lipca 2005 r. poz. 2997
85.	zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego wsi Chludowo, działki nr 360/1, 360/2, 360/3	Uchwała nr XXXVIII/328/2005 Rady Gminy Suchy Las z dnia 19 maja 2005r.	Dz. Urz. Woj. Wlkp. Nr 108 z dn. 18 lipca 2005 r. poz. 2996
86.	miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego w miejscowości Suchy Las dla działki o nr ewid. 312/14	Uchwała nr XXXIX/341/2005 Rady Gminy Suchy Las z dnia 16 czerwca 2005 r.	Dz. Urz. Woj. Wlkp. Nr 113 z dn. 26 lipca 2005 r. poz. 3059
87.	miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego w miejscowości Chludowo na terenie działek o nr ewid.: 521/1, 521/2, 522, 523, 524/1, 524/2	Uchwała nr XXXIX/340/2005 Rady Gminy Suchy Las z dnia 16 czerwca 2005 r.	Dz. Urz. Woj. Wlkp. Nr 113 z dn. 26 lipca 2005 r. poz. 3058
88.	miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego w Gołęczewie dla działki o nr ewid. 281	Uchwała nr XXXIX/339/2005 Rady Gminy Suchy Las z dnia 16 czerwca 2005 r.	Dz. Urz. Woj. Wlkp. Nr 113 z dn. 26 lipca 2005 r. poz. 3057
89.	zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego na obszarze działek o nr ewid. 520/1 i 520/2 w miejscowości Chludowo – gmina Suchy Las, obejmującej działkę o nr ewid. 520/2	Uchwała nr XL/353/2005 Rady Gminy Suchy Las z dnia 18 sierpnia 2005r.	Dz. Urz. Woj. Wlkp. Nr 137 z dn. 6 września 2005 r. poz. 3822
90.	miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego w Złotnikach na terenie działek o nr ewid. 895/1, 895/2, 896, 897	Uchwała nr XLI/354/2005 Rady Gminy Suchy Las z dnia 18 sierpnia 2005r.	Dz. Urz. Woj. Wlkp. Nr 139 z dn. 22 września 2005 r. poz. 3857
91.	miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego Suchy Las, rejon ul. Diamentowej	Uchwała nr XLI/352/2005 Rady Gminy Suchy Las z dnia 18 sierpnia 2005 r.	Dz. Urz. Woj. Wlkp. Nr 154 z dn. 7 listopada 2005 r. poz. 4198

Lp.	Nazwa planu	Uchwała Rady Gminy Suchy Las	Dziennik urzędowy Wojewody Wielkopolskiego
92.	zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Suchego Lasu, rejon ulic Jagodowej i Rolnej, dla działki o nr ewid. 543/10	Uchwała nr XLIII/362/2005 Rady Gminy Suchy Las z dnia 6 października 2005r.	Dz. Urz. Woj. Wlkp. Nr 160 z dn. 22 listopada 2005 r. poz. 4311
93.	miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego w miejscowości Suchy Las na terenie działki o nr ewid. 533/4	Uchwała nr XLV/372/2005 Rady Gminy Suchy Las z dnia 17 listopada 2005 r.	Dz. Urz. Woj. Wlkp. Nr 174 z dn. 14 grudnia 2005 r. poz. 4665
2006 r.			
94.	miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego Suchy Las, rejon ulic Strażackiej i Dębowej	Uchwała nr XLVIII/410/2006 Rady Gminy Suchy Las z dnia 19 stycznia 2006 r.	Dz. Urz. Woj. Wlkp. Nr 36 z dn. 16 marca 2006 r. poz. 1002
95.	miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego Suchy Las na terenie części działki o nr ewid. 561/11	Uchwała nr XLVIII/411/2006 Rady Gminy Suchy Las z dnia 19 stycznia 2006 r.	Dz. Urz. Woj. Wlkp. Nr 36 z dn. 16 marca 2006 r. poz. 1003
96.	miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego Suchy Las – rejon ulic Stefańskiego i Szkółkarskiej	Uchwała nr LI/433/2006 Rady Gminy Suchy Las z dnia 16 marca 2006 r.	Dz. Urz. Woj. Wlkp. Nr 70 z dn. 12 maja 2006 r. poz. 1765
97.	miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego w Golęczewie dla działek o nr ewid. 418/1 i 418/2	Uchwała nr LIII/455/2006 Rady Gminy Suchy Las z dnia 18 maja 2006 r.	Dz. Urz. Woj. Wlkp. Nr 141 z dn. 8 września 2006 r. poz. 3443
98.	miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego w miejscowości Suchy Las na terenie działek o nr ewid.: 91/1, 91/2, 91/3, 91/4, 91/5	Uchwała nr LIV/465/2006 Rady Gminy Suchy Las z dnia 22 czerwca 2006 r.	Dz. Urz. Woj. Wlkp. Nr 142 z dn. 11 września 2006 r. poz. 3472
99.	zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miejscowości Zielątkowo, rejon ulic Szkolnej, Leśnej i Dworcowej na terenie działki o nr ewid. 67/2 oraz części działek o nr ewid.: 64/6, 65, 66 i 67/10.	Uchwała nr LIV/466/2006 Rady Gminy Suchy Las z dnia 22 czerwca 2006 r.	Dz. Urz. Woj. Wlkp. Nr 176 z dn. 20 listopada 2006 r. poz. 4066
100.	miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego w Suchym Lesie na terenie działki o nr ewid. 404/2.	Uchwała nr LV/477/2006 Rady Gminy Suchy Las z dnia 20 lipca 2006 r.	Dz. Urz. Woj. Wlkp. Nr 142 z dn. 20 listopada 2006 r. poz. 3475
101.	miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego w Złotkowie na terenie działek o nr ewid.: 41/1, 41/2, 41/4, 41/5 oraz części działki o nr ewid. 40.	Uchwała nr LVI/489/2006 Rady Gminy Suchy Las z dnia 31 sierpnia 2006 r.	Dz. Urz. Woj. Wlkp. Nr 46 z dn. 2 kwietnia 2007 r. poz. 1135

Lp.	Nazwa planu	Uchwała Rady Gminy Suchy Las	Dziennik urzędowy Wojewody Wielkopolskiego
102.	zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Biedruska rejon ul. Zjednoczenia i Chłudowskiej, gm. Suchy Las.	Uchwała nr LVI/490/2006 Rady Gminy Suchy Las z dnia 31 sierpnia 2006 r.	Dz. Urz. Woj. Wlkp. Nr 156 z dn. 9 października 2006 r. poz. 3716
103.	miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego Biedrusko – POD	Uchwała nr LVII/499/2006 Rady Gminy Suchy Las z dnia 21 września 2006 r.	Dz. Urz. Woj. Wlkp. Nr 180 z dn. 24 listopada 2006 r. poz. 4212
104.	miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego w miejscowości Chłudowo na terenie działki o nr ewid. 231/2.	Uchwała nr LVII/500/2006 Rady Gminy Suchy Las z dnia 21 września 2006 r.	Dz. Urz. Woj. Wlkp. Nr 180 z dn. 24 listopada 2006 r. poz. 4213
105.	miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego w miejscowości Biedrusko na terenie działki o nr ewid. 27/4	Uchwała nr LVII/501/2006 Rady Gminy Suchy Las z dnia 21 września 2006 r.	Dz. Urz. Woj. Wlkp. Nr 172 z dn. 14 listopada 2006 r. poz. 3973
106.	miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego Suchy Las - rejon ulicy Fortecznej II	Uchwała nr LVII/502/2006 Rady Gminy Suchy Las z dnia 21 września 2006 r.	Dz. Urz. Woj. Wlkp. Nr 172 z dn. 14 listopada 2006 r. poz. 3974
107.	miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego w miejscowości Chłudowo na terenie działek o nr ewid.: 107 i 109.	Uchwała nr LVIII/508/2006 Rady Gminy Suchy Las z dnia 19 października 2006 r.	Dz. Urz. Woj. Wlkp. Nr 187 z dn. 5 grudnia 2006 r. poz. 4393
2007 r.			
108.	miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego Gołęczewo - Południe I	Uchwała nr X/75/2007 Rady Gminy Suchy Las z dnia 31 maja 2007 r.	Dz. Urz. Woj. Wlkp. Nr 121 z dn. 16 sierpnia 2007 r. poz. 2819
109.	miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego w Gołęczewie na terenie działek o nr ewid.: 428/1, 428/2, 429/1 i 429/2 oraz w Złotkowie na terenie działek o nr ewid.: 83/2 i 85/1.	Uchwała nr X/76/2007 Rady Gminy Suchy Las z dnia 31 maja 2007 r.	Dz. Urz. Woj. Wlkp. Nr 128 z dn. 6 września 2007 r. poz. 2927
110.	miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego w miejscowości Biedrusko na terenie działek o nr ewid.: 35,36/1, 36/2 i części działki o nr ewid. 34.	Uchwała nr XI/79/2007 Rady Gminy Suchy Las z dnia 28 czerwca 2007 r.	Dz. Urz. Woj. Wlkp. Nr 128 z dn. 6 września 2007 r. poz. 2935
111.	zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla miejscowości Złotniki, rejon między ulicami: Nektarową, Sosnową, Złotnicką i linią kolejową Poznań-Piła, do granicy miasta	Uchwała nr XII/91/2007 Rady Gminy Suchy Las z dnia 30 sierpnia	Dz. Urz. Woj. Wlkp. Nr 152 z dn. 26 października 2007 r. poz. 3343

Lp.	Nazwa planu	Uchwała Rady Gminy Suchy Las	Dziennik urzędowy Wojewody Wielkopolskiego
	Poznania.	2007 r.	
112.	miejskowy plan zagospodarowania przestrzennego w miejscowości Suchy Las na terenie działki nr ew. 104/1.	Uchwała nr XII/93/2007 Rady Gminy Suchy Las z dnia 30 sierpnia 2007 r.	Dz. Urz. Woj. Wlkp. Nr 162 z dn. 15 listopada 2007 r. poz. 3504
113.	miejskowy plan zagospodarowania przestrzennego Suchy Las – rejon ulicy Fortecznej I	Uchwała nr XII/92/2007 Rady Gminy Suchy Las z dnia 30 sierpnia 2007 r.	Dz. Urz. Woj. Wlkp. Nr 200 z dn. 14 grudnia 2007 r. poz. 4582
114.	zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miejscowości Suchy Las – rejon ulicy Nektarowej dla działki o nr ew. 366/8.	Uchwała nr XII/94/2007 Rady Gminy Suchy Las z dnia 30 sierpnia 2007 r.	Dz. Urz. Woj. Wlkp. Nr 201 z dn. 17 grudnia 2007 r. poz. 4612
115.	miejskowy plan zagospodarowania przestrzennego w miejscowości Suchy Las na terenie działek nr ew. 140/15, 140/16, 131/12, 131/13, 136/11, 136/12.	Uchwała nr XVI/122/2007 Rady Gminy Suchy Las z dnia 29 listopada 2007 r.	Dz. Urz. Woj. Wlkp. Nr 6 z dn. 6 lutego 2008 r. poz. 116
2008 r.			
116.	miejskowy plan zagospodarowania przestrzennego w miejscowości Gołęczewo – rejon ul. Spokojnej	Uchwała nr XIX/155/2008 Rady Gminy Suchy Las z dnia 28 lutego 2008 r.	Dz. Urz. Woj. Wlkp. Nr 75 z dn. 12 maja 2008 r. poz. 1440
117.	miejskowy plan zagospodarowania przestrzennego w miejscowości Suchy Las na terenie działki nr ew. 191/13	Uchwała nr XXI/179/2008 Rady Gminy Suchy Las z dnia 24 kwietnia 2008 r.	Dz. Urz. Woj. Wlkp. Nr 104 z dn. 27.06.2008 r. poz. 1939
118.	zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego w miejscowości Suchy Las - rejon ulicy Nektarowej dla działki o nr ew. 379/6	Uchwała nr XXIV/196/2008 Rady Gminy Suchy Las z dnia 28 sierpnia 2008 r.	Dz. Urz. Woj. Wlkp. Nr 168 z dn. 6.10.2008 r. poz. 2816
119.	miejskowy plan zagospodarowania przestrzennego w miejscowości Biedrusko dla działek o nr ewid.: 89/1, 14/1, 19, 89/3, 89/4, 89/5, 89/6, 89/7, 89/8, 89/9 oraz dla części działek o nr ewid.: 3/6, 10, 16, 34, 39, 89/2 i 89/10	Uchwała nr XXVI/220/2008 Rady Gminy Suchy Las z dnia 30 października 2008 r.	Dz. Urz. Woj. Wlkp. Nr 228 z dn. 9.12.2008 r. poz. 3814
120.	zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Suchy Las, rejon ul. Diamentowej dla działki o nr ew. 621/2	Uchwała nr XXVII/227/2008 Rady Gminy Suchy Las z dnia 20	Dz. Urz. Woj. Wlkp. Nr 255 z dn. 29.12.2008 r. poz. 4660

Lp.	Nazwa planu	Uchwała Rady Gminy Suchy Las	Dziennik urzędowy Wojewody Wielkopolskiego
		listopada 2008 r.	
121.	zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Suchego Lasu, rejon ul. Jagodowej i Rolnej dla działki nr ew. 255	Uchwała nr XXVII/228/2008 Rady Gminy Suchy Las z dnia 20 listopada 2008 r.	Dz. Urz. Woj. Wlkp. Nr 255 z dn. 29.12.2008 r. poz. 4661
2009 r.			
122.	miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego w miejscowości Złotniki na terenie działki nr ew. 362	Uchwała nr XXX/264/2009 Rady Gminy Suchy Las z dnia 29 stycznia 2009 r.	Dz. Urz. Woj. Wlkp. Nr 54 z dn. 26 marca 2009 r. poz. 752
123.	zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego w miejscowości Chłudowo na terenie działek nr ew. 107 i 109	Uchwała nr XXXII/287/2009 Rady Gminy Suchy Las z dnia 26 marca 2009 r.	Dz. Urz. Woj. Wlkp. Nr 103 z dn. 20 maja 2009 r. poz. 1634
124.	miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego w miejscowości Złotkowo na obszarze pomiędzy ulicami: Lipową, Złotą, Sobocką i Obornicką	Uchwała nr XXXIV/298/2009 Rady Gminy Suchy Las z dnia 23 kwietnia 2009 r.	Dz. Urz. Woj. Wlkp. Nr 122 z dn. 22 czerwca 2009 r. poz. 1982
125.	miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego w miejscowości Złotniki dla działek o nr ew.: 214/66, 214/67 i 214/90	Uchwała nr XXXV/308/2009 Rady Gminy Suchy Las z dnia 28 maja 2009 r.	Dz. Urz. Woj. Wlkp. Nr 138 z dn. 16 lipca 2009 r. poz. 2311
126.	miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego w miejscowości Suchy Las w rejonie ulic: Szkółkarskiej, Jagodowej, Stefańskiego i Zachodniej	Uchwała nr XXXVI/320/2009 Rady Gminy Suchy Las z dnia 25 czerwca 2009 r.	Dz. Urz. Woj. Wlkp. Nr 157 z dn. 26 sierpnia 2009 r. poz. 2694
127.	miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego w miejscowości Złotniki dla działek o nr ew.: 214/13, 214/15, 214/19, 214/21 oraz części działek o nr ew.: 217 i 219	Uchwała nr XXXVII/332/2009 Rady Gminy Suchy Las z dnia 16 lipca 2009 r.	Dz. Urz. Woj. Wlkp. Nr 168 z dn. 15 września 2009 r. poz. 2864
128.	miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego w miejscowości Biedrusko dla działki o nr ew. 45/2	Uchwała nr XXXIX/353/2009 Rady Gminy Suchy Las z dnia 17 września 2009 r.	Dz. Urz. Woj. Wlkp. Nr 199 z dn. 19 listopada 2009 r. poz. 3401
129.	miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego w miejscowości Biedrusko dla działki o nr ew. 13/10	Uchwała nr XXXIX/354/2009 Rady Gminy Suchy Las z dnia 17 września 2009 r.	Dz. Urz. Woj. Wlkp. Nr 189 z dn. 5 listopada 2009 r. poz. 3251

Lp.	Nazwa planu	Uchwała Rady Gminy Suchy Las	Dziennik urzędowy Wojewody Wielkopolskiego
130.	miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego w miejscowości Jelonek dla działki o nr ew. 263.	Uchwała nr XL/357/2009 Rady Gminy Suchy Las z dnia 24 września 2009 r.	Dz. Urz. Woj. Wlkp. Nr 203 z dn. 19 listopada 2009 r. poz. 3484
131.	miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego w miejscowości Złotniki – rejon ulic Radosnej i Zielonej	Uchwała nr XL/358/2009 Rady Gminy Suchy Las z dnia 24 września 2009 r.	Dz. Urz. Woj. Wlkp. Nr 209 z dn. 26 listopada 2009 r. poz. 3597
132.	miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego w miejscowości Złotkowo – rejon ulic: Złotej i Gogulcowej	Uchwała nr XL/359/2009 Rady Gminy Suchy Las z dnia 24 września 2009 r.	Dz. Urz. Woj. Wlkp. Nr 203 z dn. 19 listopada 2009 r. poz. 3485
133.	miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego w miejscowości Suchy Las dla działek o nr ewid.: 1052/1, 1052/3, 1052/4, 1052/5, 1052/6, 1052/7, 1052/8, 1052/9, 1052/10, 1052/11, 1052/12, 1053, 1064, 1065, 1066 oraz dla części działki o nr ewid. 1067	Uchwała nr XLI/369/09 Rady Gminy Suchy Las z dnia 29 października 2009 r.	Dz. Urz. Woj. Wlkp. Nr 4 z dnia 12 stycznia 2010 r. poz. 94
134.	zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Gołęczewo Północ dla działki o nr ewid. 248 i części działki o nr ewid. 246/7	Uchwała nr XLI/370/09 Rady Gminy Suchy Las z dnia 29 października 2009 r.	Dz. Urz. Woj. Wlkp. Nr 4 z dnia 12 stycznia 2010 r. poz. 95
135.	zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Biedrusko – rejon II, gm. Suchy Las dla działki o nr ewid. 14/8 oraz dla części działki o nr ewid. 15.	Uchwała nr XLIII/384/2009 Rady Gminy Suchy Las z dnia 26 listopada 2009r.	Dz. Urz. Woj. Wlkp. Nr 24 z dnia 12 lutego 2010 r. poz. 699
2010 r.			
136.	zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego w miejscowości Suchy Las – rejon ulicy Nektarowej dla działek o nr ewid.: 328/1, 328/2, 327/11, 327/12, 328/16, 328/19, 328/20, 328/21	Uchwała nr XLV/408/10 Rady Gminy Suchy Las z dnia 28 stycznia 2010 r.	Dz. Urz. Woj. Wlkp. Nr 74 z dnia 16 kwietnia 2010 r. poz. 1493
137.	zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Suchy Las – rejon ulicy Diamentowej dla działek o nr ew.: 785/1 i 786/3	Uchwała nr XLV/409/10 Rady Gminy Suchy Las z dnia 28 stycznia 2010 r.	Dz. U. Woj. Wlkp. nr 74 z dnia 16 kwietnia 2010 r. poz. 1494
138.	miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego Chłudowo - rejon ulicy Za Parkiem	Uchwała nr XLVI/417/10 Rady Gminy Suchy Las z dnia 25 lutego 2010 r.	Dz. Urz. Woj. Wlkp. Nr 95 z dnia 13 maja 2010 r. poz. 1821
139.	miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego Gołęczewo - Południe	Uchwała nr XLVI/418/10 Rady	Dz. Urz. Woj. Wlkp. Nr 95 z dnia 13 maja

Lp.	Nazwa planu	Uchwała Rady Gminy Suchy Las	Dziennik urzędowy Wojewody Wielkopolskiego
		Gminy Suchy Las z dnia 25 lutego 2010 r.	2010 r. poz. 1822
140.	miejskowy plan zagospodarowania przestrzennego Suchy Las – rejon ulic Obornickiej, Nektarowej i Fortecznej	Uchwała nr XLIX/454/10 Rady Gminy Suchy Las z dnia 27 maja 2010 r.	Dz. Urz. Woj. Wlkp. Nr 156 z dnia 6 sierpnia 2010 r. poz. 2962
141.	zmiana miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego Suchego Lasu, rejon ul. Jagodowej i Rolnej dla działek nr ew.: 534/5, 534/6, 540, 541, 542/1, 545/7, 545/10, 545/11	Uchwała nr XLIX/455/10 Rady Gminy Suchy Las z dnia 27 maja 2010 r.	Dz. Urz. Woj. Wlkp. Nr 156 z dnia 6 sierpnia 2010 r. poz. 2963
142.	zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miejscowości Zielątkowo, rejon ulic Szkolnej, Leśnej i Dworcowej na terenie pomiędzy ulicą Dworcową, działką o nr ewid. 18, północną granicą planu oraz granicą sołectw Zielątkowo i Chłudowo.	Uchwała nr L/464/10 Rady Gminy Suchy Las z dnia 24 czerwca 2010 r.	Dz. U. Woj. Wlkp. nr 174 poz. 3277 z dnia 31 sierpnia 2010 r.
143.	miejskowy plan zagospodarowania przestrzennego w miejscowości Suchy Las na terenie działek o nr ewid.: 533/4, 545/4, 545/5.	Uchwała nr LIV/513/10 rady gminy suchy las z dnia 28 października 2010 r.	Dz. U. Woj. Wlkp. nr 269 poz. 5247 z dnia 31 grudnia 2010 r.
144.	zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Złotniki, rejon ul. Azaliowej.	Uchwała nr III/13/10 Rady Gminy Suchy Las z dnia 9 grudnia 2010 r.	Dz. U. Woj. Wlkp. nr 16 poz. 366 z dnia 28 stycznia 2011 r.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Urzędu Gminy Suchy Las

4.3 Decyzje o warunkach zabudowy oraz decyzje o ustaleniu lokalizacja inwestycji celu publicznego

Sytuację planistyczną na terenie gminy Suchy Las obrazują również wydawane decyzje o warunkach zabudowy. Do 30 września 2006 r. wydane były, przez wójta gminy, 134 decyzje o warunkach zabudowy i 63 decyzje o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego. Natomiast w okresie od 1 października 2006 r. do 30 września 2010 r. wójt gminy Suchy Las wydał 254 decyzje o warunkach zabudowy i 107 decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego.

XV. Uwarunkowania wynikające ze stanu ładu przestrzennego i wymogów jego ochrony

Przez ład przestrzenny zgodnie z definicją zawartą w ustawie o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym należy rozumieć takie ukształtowanie przestrzeni, które tworzy harmonijną całość oraz uwzględnia w uporządkowanych relacjach uwarunkowania i wymagania funkcjonalne, społeczno - gospodarcze, środowiskowe, kulturowe oraz kompozycyjno – estetyczne. Na tle powyższej definicji analiza stanu ładu przestrzennego na terenie gminy Suchy Las uwzględnia następujące czynniki:

- strukturę przestrzenną,
- strukturę zainwestowania.

Strukturę przestrzenną obszaru gminy kształtuje występowanie terenów zamkniętych stanowiących poligon wojskowy oraz położenie gminy w ciągu drogi krajowej nr 11. Dodatkowo na strukturę przestrzenną mają wpływ obszary prawnie chronione, które jednak w znacznej części pokrywają się z terenami zamkniętymi. Takie położenie stanowi barierę rozwoju przestrzennego i uniemożliwia wykorzystanie walorów środowiskowych, co w konsekwencji hamuje rozwój funkcji turystycznych i rekreacyjnych.

W przypadku struktury zainwestowania w gminie Suchy Las jednoznacznie można stwierdzić, iż do najbardziej zainwestowanych obszarów należy wielofunkcyjny ośrodek gminny Suchy Las. Mieszczą się tu podstawowe usługi publiczne dla mieszkańców gminy, ale również usługi o charakterze ponadlokalnym. Pozostałe tereny zainwestowane stanowią przede wszystkim tereny wsi sołeckich, gdzie oprócz zabudowy mieszkaniowej, dostępne są również podstawowe usługi publiczne. Większość zainwestowanych terenów zlokalizowanych jest wzdłuż głównych szlaków komunikacyjnych: drogi krajowej oraz dróg powiatowych. Zabudowa rozwija się w sposób regulowany i harmonijny. Niestety zauważalne jest zjawisko lokalizowania rozproszonej zabudowy, która często nie jest wyposażona w niezbędną infrastrukturę techniczną.

Struktura przestrzenna wraz ze strukturą zainwestowania gminy Suchy Las jest czytelna, a pokrycie terenu miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego jest znaczne, co przekłada się na ściśle określone regulacje związane z wymogami ładu przestrzennego. Zapisy obowiązujących planów na terenie gminy Suchy Las pozwalają na kształtowanie ładu przestrzennego w sposób gwarantujący jego odpowiednią jakość. Przy sporządzaniu miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego należy jednak wziąć pod uwagę, że ochrona ładu przestrzennego związana jest z wyeksponowaniem najbardziej wartościowych elementów krajobrazu przyrodniczego i kulturowego, eliminowaniem dysharmonizujących elementów zagospodarowania oraz prowadzeniem rewitalizacji

i rehabilitacji obszarów zdegradowanych o niskiej atrakcyjności funkcjonalnej i architektonicznej. Ze względu na presję budowlaną na terenie gminy Suchy Las, należy w planach miejscowych uwzględniać nowe obszary rozwoju budownictwa mieszkaniowego zapewniając jednocześnie odpowiednie wyposażenie tych obszarów w infrastrukturę techniczną. Należy podkreślić, że zbyt mała ilość miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego na terenach, na których wzrasta się ruch budowlany, powoduje tworzenie się chaosu budowlanego i zachwianie zasad ładu przestrzennego. Kształtowanie nowej zabudowy powinno uwzględniać również charakter i styl stosowany w danej miejscowości.

XVI. Uwarunkowania służące realizacji ponadlokalnych celów publicznych

Uwarunkowania dotyczące zagospodarowania terenu wynikające z realizacji ponadlokalnych celów publicznych na poziomie województwa i kraju określa między innymi Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Wielkopolskiego. W związku z powyższym na terenie gminy Suchy Las przewiduje się:

- włączenie do sieci transportowej TEN –T planowanej drogi ekspresowej S11 oraz istniejącej linii kolejowej nr 354 relacji Poznań – Piła,
- budowę obwodnicy zachodniej miasta Poznania na odcinku od Złotkowa do węzła autostradowego „Głuchowo” na autostradzie A-2,
- zmiana parametrów istniejącego odcinka drogi krajowej Nr 11 od włączenia obwodnicy zachodniej m. Poznania (węzeł „Złotkowo”) w kierunku północnym na drogę klasy ekspresowej,
- zmiana parametrów istniejącego odcinka drogi Nr 11 od „węzła Złotkowo” w kierunku południowej granicy gminy na drogę klasy głównej,
- budowę północnego fragmentu Zewnętrznego Pierścienia Drogowego Aglomeracji Poznańskiej,
- przystosowanie do prędkości ≥ 120 km/h (dla pociągów osobowych) linii kolejowej nr 354 oraz jej włączenie do sieci kolejowych o znaczeniu państwowym,
- odbudowanie regionalnej drogi wodnej Warta dla wykorzystania w regionie konkurencyjnego, taniego i ekologicznego szlaku transportowego,
- przystosowanie dróg wodnych rzeki Warty dla celów turystycznych.
- realizację połączenia pomiędzy obiektami radiowymi RTCN Gniezno Wągrowiec – SLR Poznań – Piątkowo,
- budowę linii elektroenergetycznej o napięciu 400 kV relacji Poznań-Bydgoszcz Zachód.

XVII. Uwarunkowania wynikające z wymagań ochrony przeciwpowodziowej

Cześć terenu gminy objęta jest zasięgiem oddziaływania wód powodziowych. Na rzece Warta występuje obszar szczególnego zagrożenia powodzią, które zgodnie z ustawą z dnia 18 lipca 2001r. Prawo Wodne uwzględnia przede wszystkim obszar, na którym prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest średnie i wynosi raz na 100 lat oraz obszar, na którym prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest wysokie i wynosi raz na 10 lat. Dla terenu gminy Suchy Las studium określające obszar bezpośredniego zagrożenia powodzią dla rzeki Warty wykonane przez RZGW w Poznaniu określa, zasięg zalewu powodziowego o prawdopodobieństwie wystąpienia powodzi $p = 1\%$. Na terenie gminy Suchy Las obszary bezpośredniego zagrożenia powodzią stanowią tereny niezabudowane wzdłuż doliny rzeki Warty w większości zalesione. Potencjalne zagrożenie może wystąpić na terenach w okolicach Biedruska.

XVIII. SPIS TABEL

Tabela 1. Wykaz pomników przyrody w gminie Suchy Las.....	22
Tabela 2. Struktura indywidualnych gospodarstw rolnych w 2009 r.	31
Tabela 3. Zabytkowe cmentarze wg wykazu Wojewódzkiego Konserwator Zabytków.....	48
Tabela 4. Sytuacja demograficzna gminy Suchy Las na tle województwa wielkopolskiego i powiatu poznańskiego w roku 2000 i 2009.....	49
Tabela 5. Ruch naturalny gminy Suchy Las w latach 2000 - 2009.....	52
Tabela 6. Liczba małżeństw oraz współczynnik zawieranych małżeństw w gminie Suchy Las w latach 2000 - 2009.....	54
Tabela 7. Migracje w gminie Suchy Las w latach 2000 - 2009.....	55
Tabela 8. Zestawienie ruchu naturalnego oraz ruchu migracyjnego w gminie Suchy Las w latach 2000 - 2009.....	57
Tabela 9. Ludność według ekonomicznych grup wieku w gminie Suchy Las w latach 2000 - 2009.....	60
Tabela 10. Wykształcenie mieszkańców gminy Suchy Las za rok 2002.....	62
Tabela 11. Jednostki zarejestrowane w rejestrze REGON w województwie wielkopolskim, powiecie poznańskim oraz gminie Suchy Las w roku 2000 i 2009.....	64
Tabela 12. Przedsiębiorstwa zarejestrowane w rejestrze REGON według sekcji PKD 2007 na terenie gminy Suchy Las w roku 2009.....	65
Tabela 13. Liczba osób pracujących w głównym miejscu pracy w gminie Suchy Las z podziałem na płeć w latach 2000 - 2008.....	69
Tabela 14. Sytuacja mieszkaniowa na obszarze województwa wielkopolskiego, powiatu poznańskiego oraz gminy Suchy Las w roku 2002 i 2008.....	71
Tabela 15. Rozwój ludności oraz chłonność terenów mieszkaniowych.....	72
Tabela 16. Liczba podopiecznych OPS w gminie Suchy Las w latach 2006 - 2009.....	75
Tabela 17. Wyniki pomiarów hałasu komunikacyjnego w wybranych punktach Gminy Suchy Las - droga krajowa Nr 11.	79
Tabela 18. Studium władania.....	84
Tabela 19. Drogi powiatowe w gminie Suchy Las.....	89
Tabela 20. Użytkowanie funkcjonalno-przestrzennie na terenie gminy Suchy Las.....	102
Tabela 21. Wykaz miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego i ich zmian na terenie gminy Suchy Las.....	104

XIX. SPIS RYSUNKÓW

Rysunek 1. Położenie gminy na tle województwa wielkopolskiego i powiatu poznańskiego ..	8
Rysunek 2. Liczba ludności oraz gęstość zaludnienia w gminie Suchy Las w latach 2000 – 2009	51
Rysunek 3. Liczba mężczyzn i kobiet oraz współczynnik feminizacji w latach 2000 - 2009 ..	52
Rysunek 4. Urodzenia, zgony oraz przyrost naturalny przeliczony na 1000 mieszkańców gminy Suchy Las w latach 2000 – 2009	54
Rysunek 5. Ruch migracyjny na obszarze gminy Suchy Las w latach 2000 - 2009	57
Rysunek 6. Przyrost naturalny, saldo migracji oraz przyrost rzeczywisty liczby mieszkańców w gminie Suchy Las w latach 2000 - 2009.....	58
Rysunek 7. Struktura płci i wieku w gminie Suchy Las w roku 2009	60
Rysunek 8. Ludność według ekonomicznych grup wieku w gminie Suchy Las w latach 2000 – 2009 (w%)	61
Rysunek 9. Wskaźniki obciążenia demograficznego w gminie Suchy Las w latach 2000 - 2009.....	62
Rysunek 10. Przedsiębiorstwa przypadające na 1000 mieszkańców w województwie wielkopolskim, powiecie poznańskim oraz gminie Suchy Las w latach 2000 - 2009	64
Rysunek 11. Liczba bezrobotnych z podziałem na płeć oraz stopa bezrobocia w gminie Suchy Las w latach 2003 – 2009	67
Rysunek 12. Stopa bezrobocia w województwie wielkopolskim, powiecie poznańskim oraz gminie Suchy Las w latach 2003 - 2009	68
Rysunek 13. Ludność pracująca w głównym miejscu pracy w gminie Suchy Las z podziałem na płeć w latach 2000 – 2008 (%)	69
Rysunek 14. Pracujący według sektora ekonomicznego w gminie Suchy Las w roku 2008..	70